

1 MAI – GLORIE MUNCII!

„Viața demonstrează că unitatea tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a întregului nostru popor, sub conducerea partidului comunist, constituie și în condițiile noii etape în care ne aflăm factorul determinant al înlăturării mărețului Program de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, izvorul tuturor victoriilor pe care le obținem în ridicarea patriei pe noi culmi de progres și civilizație, în apărarea libertății și independenței naționale.”

NICOLAE CEAUȘESCU

din Cuvîntarea rostită la Marea Adunare Populară consacrată zilei de 1 Mai

18
ANUL XXVIII (1247)
3 MAI 1979
Flacăra
Săptăminal editat de
Frontul
Unității
Socialiste

Asprimea cere flori

Într-o epocă aspră, marcată de atâtea investiții dedicate dezvoltării, dezvoltării în primul rînd economice, într-o vreme în care ar părea că rămîne puțin, dacă nu chiar deloc, pentru gingășie, pentru suflet, într-o vreme în care aerul patriei e devastat de industrii, puse să consolideze temeliiile patriei, într-o vreme în care toți marii gospodari ai pămîntului românesc se adună într-un efort concertat ca să nu se piardă nici o șansă, nici o virtualitate a gospodăriilor lor, într-o astfel de vreme, e minunat și e și nițel eroic să realizezi la Pitești o simfonie a florilor.

Ar părea că n-avem timp de flori. Dar expoziția florilor din România arată că trebuie să avem timp de flori. Și suflet pentru flori.

Există un fel de prejudecată și anume că noi, astăzi, n-avem nici timp și nici bani pentru cele ale sufletului, că au avut și timp și bani pentru acestea bătrînii noștri din istorie. E, oare, adevărat? Au avut ei mai mult ca noi? Cred că nu. Cred că niciodată oamenii n-au trăit ușor, pe acest pămînt din care ei, astăzi, pe burfă dreptate, în perfectă legitimitate scot flori.

Ștefan cel Mare nu era, oare, mai îndreptățit să cheltuiască banii neamului său altfel decît pentru minăstirile întregi: Moldove și Bucovine, într-o epocă atît de puțin dominată de estetică?

Mereu a fost greu.

Dar mereu cei înțelepți au știut că vremea trece inexorabil și că fără cele ale sufletului nu rămîne nimic după fiecare generație ce se stinge în murmurul permanent al tărîni.

Flori, minunate încăpătînări estetice, minunate angajamente ale gingășiei, într-o epocă aspră în care oamenii muncii se duc la flori ca la un element de necesar echilibru!

Măiestria organizatorilor, autoritatea profesională a membrilor Comisiei centrale de floricultură, dendrologie și arhitectură peisagistă, argeșenii angajați la „treburile florilor” ca la toate treburile mari ale țîntului lor, caldă ospitalitate a autorităților județului și, nu în ultimul rînd, unirea parcă omenească a florilor din toate țînturile țării, sînt elemente ale acestei a doua ediții a Simpozionului de estetică vie de la Pitești, din aprilie 1979.

Sînt un om de acțiune și, rareori, am vrut să fiu altceva decît asta. Dar parcă la Pitești, într-o zi de primăvară a veacului atîta grijă înconjură florile, încît nu mi-ar fi displicuț să mă sting vegetal printre ele.

ADRIAN PĂUNESCU ■

Cerul senin al limbii române

Din trandafirul de singe al gurii tale
ce-ar mai rămîne, ce-ar mai rămîne
pe buze de nu ți-ar foșni – miraculoase petale –
cuvintele limbii române, cuvintele limbii române ?

Un pumn de cenușă în mormanele mari de cenușă
ale lumii ar fi gura ta,
de n-ar fi ea însăși sub razele soarelui jucăuș
floarea limbii române de nu mă uita.

Un fluture de lumină e șoapta iubirii sfînte
de țară pe buze sub statornice aște ;
– Ce-ar fi fost, mă întreb, fără-aceste cuvinte
gurile noastre, gurile noastre ?

Căni de lut așezate ca într-un ștărt
al beției de vorbe la mesele lumii
și care pînă în zori s-ar fi spart
atînce de raza de aur a lunii.

Dar, iată, gura ta e trandafirul de singe
cum îl știi și cum va rămîne,
Ca-ntr-o fîntînă în cupa lui se răstringe
cerul senin al limbii române.

NICOLAE STOIE ■

CONSTRUCȚIA

HOTELURILOR

SOLARE

DIN DELTA,

ANUNȚĂ :

Era cetăților soarelui

— Sîntem obsedați de soare, de energia lui, de imbinarea dintre frumos și util pe care o presupune captarea acestei necătuite energii. Veți întreba : unde intervine frumosul ? La urma urmei, totul este o chestiune de eficiență economică, luăm direct căldura de la natură, de la soare, în loc s-o obținem pe căi ocolite din combustibilii convenționali. Dar lucrurile nu stau deloc așa.

Cum stau lucrurile în realitate interlocutorul este cu adevărat în măsură s-o știe. Inginerul Dan Constantinescu, șeful colectivului de energie solară din laboratorul de instalații al Institutului de cercetări în construcții și economia construcțiilor INCERC.

— Cercetările micului nostru colectiv au început în 1972, cînd am montat pe acoperișul laboratorului de atunci un mic panou de metal, cam de 1 m pătrat și am experimentat, am calculat... De atunci au trecut puțini ani. Au urmat primele case solare experimentale din țara noastră la Cimpina, apoi gigantul solar de la Saturn, pe litoral, unul din cele mai mari din lume, care furnizează apă caldă de consum la hotelurile Alfa, Beta și Gama, cu 1200 locuri de cazare, și alte cîteva realizări despre care revista dumneavoastră a mai scris în repetate rînduri. Acum însă ne gîndim la un Oraș al soarelui (mai exact o localitate a soarelui în deltă). Am urmărit să evoc cu această denumire, chiar cu prețul unei voite exa-

gerări, faimoasa Cetate a soarelui visată cîndva de Tommaso Campanella.

DE LA UTOPIE LA REALITATEA ZILELOR NOASTRE

— Fra Tommaso, care și-a petrecut 27 de ani din viață în închisoare, a fost un socialist utopic, iar dumneavoastră, inginer de instalații. Nu vă vîd în postura italianului.

— Nici nu mă socot. Cetatea pe care o visăm noi se va construi cu adevărat, undeva în deltă, prin 1980. Locul exact nu-l știm, studiile de amplasare se vor încheia curînd. Va fi un hotel solar — există toate aprobările necesare — primul de acest gen din România și unul din puținele din lume. Panourile captatoare de energie solară, cu o suprafață de cîteva sute de metri pătrați, se vor incorpora pe fațada orientată spre sud. Deci nu este vorba de instalații alăturate, adăugate ; întreaga clădire a fost gîndită ca un receptacol sui-generis de energie solară.

— Evident, aceasta a reclamat o strînsă colaborare cu arhitecții, pentru a se realiza structuri integrate.

— Deosebit de fructuoasă o consider, în acest sens, colaborarea cu Institutul de arhitectură „Ion Mincu” din București, cu

(Continuare în pag. 9)

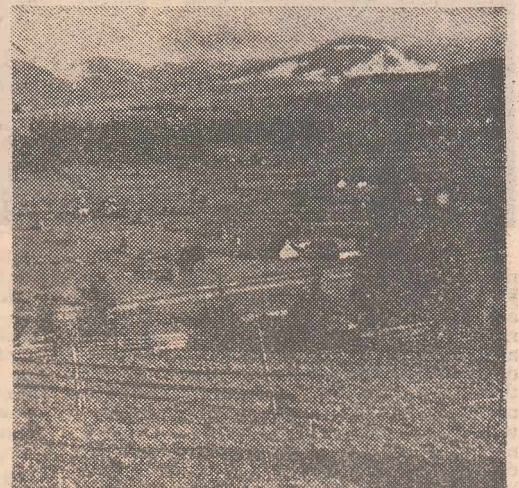
LIONEL NIȘESCU ■

În cuprinsul revistei :

ARGEȘ

- „E greu ? Chemăți-l pe Albu !” (pag. 4)
- „La pom trebuie să treacă mai multe toamne pentru a trăi satisfacția roadelor” (pag. 5)
- Pitești — un oraș frumos
- „Cea mai înaltă facultate este uzina !”
- E simplu să fii fruntaș pe pămînt bun. Iar noi sîntem, lucrînd pe smolniță (pag. 12-13)

și alte reportaje, interviuri, cronici realizate în acest județ

În pagina 19 :

Carpați 2000 — Sistematizarea și specificul montan (IV)

Ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.

O NOUĂ ȘI STRĂLUCITĂ ACȚIUNE DE POLITICĂ EXTERNĂ A PARTIDULUI ȘI STATULUI NOSTRU

Rezultatele deosebit de fructuoase pe plan politic, economic, cultural-științific, și în alte domenii, ale strălucitei solii românești de pace, prietenie, solidaritate militantă și colaborare în Africa continuă să se afle în atenția comentatorilor de politică internațională de pretutindeni.

Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R., dind expresie sentimentelor de profundă satisfacție și deplinului atașament al întregului nostru popor față de bilanțul strălucit cu care s-a încheiat recenta vizită în cele opt țări africane, apreciază că noua misiune de pace și prietenie a președintelui Nicolae Ceaușescu „reprezintă, prin întreaga sa desfășurare, și mai ales prin rezultatele ei, un mare succes politic, un eveniment de însemnătate istorică în dezvoltarea relațiilor multilaterale ale României cu țările respective, cu tinerile state africane, cu mișcările de eliberare din Africa, o nouă și strălucită acțiune de politică externă a partidului și statului nostru”.

Desfășurată în spiritul înaltei răspunderi față de interesele fundamentale ale poporului român și în consens cu năzuințele vitale ale popoarelor lumii de cooperare și înțelegere, imprimând fiecărei din etapele parcurse caracterul unor momente de cardinalitate în cronică relațiilor bilaterale ale României cu celelalte state ale lumii, recenta vizită pune o dată mai mult în lumină rolul esențial al secretarului general al partidului în promovarea largă a raporturilor româno-africane, în consolidarea prieteniei și solidarității militante ale poporului român cu popoarele care au pășit pe calea dezvoltării de sine stătătoare, cu mișcările de eliberare națională din această parte a planetei, contribuția unanim recunoscută a președintelui României la efortul de instaurare în lumea de azi a unei noi or-

dini economice și politice, la afirmarea în viața internațională a proceselor pozitive ce se manifestă în peisajul grav și complex al vieții internaționale. Comitetul Politic Executiv relevă în acest sens „contribuția esențială a secretarului general al partidului, președintele republicii, la transpunerea consecventă în viață a orientărilor de bază stabilite de Congresul al XI-lea al partidului privind extinderea și adâncirea prieteniei, solidarității și colaborării cu țările care au pășit pe calea dezvoltării libere, de sine stătătoare, cu toate statele lumii”.

Tratatele de prietenie și cooperare încheiate cu statele africane recent vizitate, care se adaugă tratatelor și declarațiilor solemne comune semnate de România socialistă cu numeroase alte state de pe toate continentele, înțelegerea convenite între Partidul Comunist Român și partidele de guvernământ din statele africane, suita de acorduri, protocoale și convenții în sfera colaborării din cele mai diverse domenii, confirmă pe deplin virtuțile politicii internaționale ale României socialiste, ilustrează elocvent preocuparea constantă a țării noastre de promovare activă a relațiilor de prietenie și colaborare cu toate statele lumii, atestă trăinicia angajamentului poporului român în sprijinul unei politici noi, echitate și justiție, care să ia locul vechii politici imperialiste bazate pe dictat și încheitate, exprimă hotărârea României și a țărilor respective de a așeza la temelie relațiilor lor principile noi, sănătoase, ale vieții internaționale — respectarea independenței și suveranității naționale, egalitatea în drepturi, neamăstecul în treburile interne, avantajul reciproc, nerecurgerea la forță și la amenințarea cu forța.

Pe tot parcursul vizitei, de la țărmurile Mediteranei la oceanele Atlantic și Indian,

de dincolo de Ecuator pînă, din nou, la Canalul Suez, a fost evidențiată existența unui teren larg și fertil de conlucrare multilaterală, de colaborare în sfera intereselor vitale ale dezvoltării, de stimulare a tuturor căilor de apropiere și exprimare reciprocă a sentimentelor de prietenie și solidaritate militantă în interesul comun, al păcii, înțelegerii, securității și destinderii în lume. Domeniile în care au fost încheiate acorduri, între care valorificarea materiilor prime, industria și agricultura, transporturile și comunicațiile, cercetările geologice și miniere, formarea de cadre, accentul pus pe formele de conlucrare cu eficiență sporită, inclusiv construirea de obiective economice în comun, învederează în modul cel mai pregnant consecințele benefice ale unei colaborări reciproc avantajoase, și demonstrează, totodată, încrederea popoarelor în România, ca partener al unei colaborări cu adevărat egal în drepturi.

Dialogurile la nivel înalt desfășurate în cele opt capitale africane au prilejuit, în mod firesc, un larg schimb de opinii în legătură cu evenimentele internaționale cele mai fierbinți ale lumii contemporane. Rezultatele lor se inscriu în peisajul frământat de contradicții al vieții internaționale și în perspectiva istoriei ca o nouă și strălucită afirmare a politicii internaționale a României, ca un nou și prestigios act de acțiune internațională a partidului și statului nostru în aprofundarea relațiilor româno-africane, în întărirea solidarității cu statele care înaintază pe drumul dezvoltării independente, cu forțele progresiste, antiimperialiste ale lumii contemporane și dau în același timp o expresie la înalte prețuri de care se bucură astăzi în lume România socialistă, președintele Nicolae Ceaușescu, personalitate proeminentă a contemporane-

ității, promotor neobosit al idealurilor nobile de libertate și independență a popoarelor, de pace, securitate și progres social.

Evidențiind convergența punctelor de vedere în abordarea marilor probleme ale vieții internaționale, convorbirile la nivel înalt au consfințit, ca unul din punctele cardinale ale evoluției viitoare a evenimentelor, dreptul legitim ca și îndatorirea fiecărui stat de a participa activ la soluționarea tuturor problemelor de interes major, în mod expres al țărilor în curs de dezvoltare și nealiniat, al forțelor înaintate de pretutindeni care sînt vital interesate în intensificarea luptei împotriva imperialismului, colonialismului, în abolirea politicii rasiste și de apartheid, oricăror forme de dominație și asuprire, în lichidarea subdezvoltării, în lămurirea inegalităților și încheităților între state, în statornicirea unei noi ordini economice și politice.

Prin întreaga sa desfășurare, prin bilanțul rodnic și perspectivele noi pe care le-a deschis prieteniei și cooperării româno-africane, noul itinerar al președintelui României intrunește adevărată deplină și aprobarea întregului nostru popor. În mesaje adresate Comitetului Central, secretarului general al partidului, opinia publică, întregul popor salută cu entuziasm strălucitele rezultate ale vizitei întreprinse de președintele Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, pe pământul Africii și își exprimă hotărârea fermă de a face totul pentru înfăptuirea exemplară a hotărârilor Congresului al XI-lea, ale Conferinței Naționale, a Programului partidului, care asigură a fărâșării societății socialiste multilaterale dezvoltate și a înaintării spre comunism.

ION CRISTIAN ■

În semn de profund omagiu pentru laborioasa activitate consacrată păcii, dezarmării, securității internaționale, colaborării și prieteniei între popoarele lumii

Tovarășului Nicolae Ceaușescu i-a fost înmînată o plachetă de aur din partea căpitanilor regenți și a Consiliului Mare și General al Republicii San Marino

O delegație a Consiliului Mare și General din Republica San Marino ne-a vizitat recent țara pentru a transmite acordul deplin al parlamentului sanmarinez cu Apelul Marii Adunări Naționale a Republicii Socialiste România privind dezarmarea, destinderea și pacea pe continentul nostru și în lume. Cu acest prilej, conducătorul delegației parlamentului din Republica San Marino a înmînat președintelui Nicolae Ceaușescu o plachetă de aur cu efigia conducătorului statului român, expresie a profunde stime de care se bucură în lumea contemporană președintele țării noastre, politica de

pace, prietenie și colaborare a României socialiste.

În timpul ceremoniei care a avut loc la sediul C.C. al P.C.R., deputații sanmarinezi au dat o înaltă apreciere politicii dinamice și constructive a României pe arena internațională și au exprimat sentimentele lor de profundă stimă și prețuire față de personalitatea șefului statului român, față de contribuția sa remarcabilă la soluționarea justă și durabilă a problemelor complexe ce preocupă omenirea, la triumful idealurilor nobile de libertate, independență și pro-

gres de pace, prietenie și colaborare ale lumii contemporane.

Mulumind pentru medalia ce i-a fost înmînată, pe care o consideră expresia aprecierii politicii României, a Marii Adunări Naționale, a poporului român consacrată dezvoltării relațiilor de colaborare cu toate statele lumii, fără deosebire de orinduire socială, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus: „Apelul adresat de Marea Adunare Națională popoarelor lumii, începînd cu reprezentanții acestora — parlamentele — pornește de la voința nestrămutată a poporului român de a trăi în pace și colaborare cu

toate națiunile de pe glob. Noi considerăm că schimbările profunde produse pe arena internațională, afirmarea cu tot mai mare putere a voinței popoarelor de a fi libere, deplin stăpîne pe bogățiile naționale și de a folosi aceste bogății în scopul dezvoltării lor economice și sociale, al ridicării bunăstării proprii, constituie un factor determinant al evoluției lumii contemporane”.

La încheierea solemnității, tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu, ceilalți tovarăși prezenți, s-au întretinut, într-o atmosferă de caldă prietenie, cu parlamentarii sanmarinezi.

MAREA ADUNARE POPULARĂ CONSACRATĂ ZILEI DE 1 MAI

„Popoare din țările socialiste, uniți-vă în lupta pentru victoria socialismului și comunismului, pentru afirmarea plenară a principiilor socialismului și creșterea prestigiului său în lume !

Popoare asuprite și forțe progresiste de pretutindeni, uniți-vă pentru lichidarea imperialismului și colonialismului, pentru libertate națională și progres social, pentru dezvoltarea liberă și independentă a fiecărei națiuni !

Muncitori, țărani, intelectuali, femei, tineri, oameni progresiști, democrați, uniți-vă pentru a realiza progresul social, pentru o viață mai bună și mai dreaptă !

Țări socialiste, popoare din întreaga lume, acționați în cea mai strinsă unitate pentru destindere, colaborare și pacea mondială !

NICOLAE CEAUȘESCU

(din Cuvântarea rostită la Marea Adunare Populară consacrată zilei de 1 Mai)

Luni, 30 aprilie, ora 15.45. Locuitori ai Capitalei, oameni ai muncii de toate virstele îl întâmpină pe secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la intrarea în Parcul tineretului. Insoțit de tovarășa Elena Ceaușescu, de alți tovarăși din conducerea partidului și statului, șeful statului român se îndreaptă, în uralele de entuziasm ale celor prezenți, spre Sala sporturilor și culturii, unde Comitetul municipal București al P.C.R. a organizat marea adunare populară consacrată zilei de 1 Mai, sărbătoare omagiată în acest an sub semnul a trei memorabile evenimente : 90 de ani de la declararea zilei de 1 Mai ca zi internațională a oamenilor muncii ; 40 de ani de la marile demonstrații antifasciste și antirăzboinice din țara noastră, la organizarea cărora tovarășul Nicolae Ceaușescu a adus o contribuție importantă ; 35 de ani de la realizarea Frontului Unic Muncitoresc, care a marcat o etapă nouă în mișcarea revoluționară din România.

Acum 40 de ani, sărbătorirea zilei de 1 Mai a avut loc tot într-o zi de luni. Cu câteva zile înainte, tinerii revoluționari Nicolae Ceaușescu și Elena Petrescu, declamaseră poezii de George Coșbuc și Nicolae Deleanu în fața lucrătorilor breslelor pielărie și îmbrăcăminte din strada Uranus. În dreptul numelui Nicolae Ceaușescu poliția nota : „fost condamnat trei ani pentru activitate comunistă, pedeapsă executată”. Destinul tinărului revoluționar de-atunci se confundă cu însuși destinul țării, cu însuși destinul partidului de la care a primit lumina ce i-o înapoiază astăzi potențată cu personalitatea unuia dintre cei mai remarcabili oameni de stat ai lumii contemporane. **Ceaușescu — România**, două nume indisolubil legate, două nume ce semnifică în conștiința popoarelor pacea, libertatea, adevărul, speranța într-o lume democratică, liberă și dreaptă.

Cu autoritatea unei vieți închinată idealurilor clasei celei mai înaintate din lume, în această zi înaltă a veacului, președintele României a rostit unul din acele discursuri în care se aud bătând ceasurile mari ale istoriei. Pentru că acest document cuceritor, într-un tot limpede și revoluționar și tulburător, ne mobilizează într-un sens unic, pe care stă scris : **UNITATE**. Unitatea întregului popor în jurul partidului, al cărui Program corespunde pe deplin aspirațiilor vitale ale tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, intereselor supreme de bunăstare, fericire, libertate și independență a patriei. Unitatea popoarelor din țările socialiste în lupta pentru victoria socialismului și comunismului, pentru afirmarea plenară a principiilor socialismului și creșterea prestigiului său în lume. Unitatea popoarelor asuprite și a forțelor progresiste de pretutindeni în lupta pentru lichidarea imperialismului și colonialismului, pentru li-

bertate națională și progres social, pentru dezvoltarea liberă și independentă a fiecărei națiuni. Unitatea muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, femeilor, tinerilor, oamenilor progresiști, democraților pentru a realiza progresul social, pentru o viață mai bună și mai dreaptă. Unitatea țărilor socialiste, a popoarelor din lumea întreagă pentru destindere, colaborare și pacea mondială.

Caracteristica lumii de astăzi nu este tensiunea, deși reală și adeseori gravă, dar ușor decelabilă și previzibilă atita vreme cât pe planetă continuă să existe forțe interesate în menținerea focarelor de incordare și conflict, favorabile dictatului și discriminării. Caracteristica vremurilor noastre este amploarea fără precedent a mișcărilor ce se pronunță tot mai răspicat în favoarea păcii și împotriva războiului, pentru democratizarea raporturilor între state, pentru înnoire și o nouă ordine politică și economică, pentru o lume fără exploatare, a păcii și prieteniei, a egalității între toate popoarele. Pornind de la această apreciere a situației lumii în care-și construiește bunăstarea și fericirea, România consideră că forțele progresului și dezvoltării sunt superioare și unite, pot învinge politica de forță și dictat. În unitate, deci, România găsește sprijinul viitorului la care aspiră. Speranță justificată prin propriul ei trecut. În anii amenințători de-acum patru decenii, cind în discuție era pusă însăși ființa națională a poporului român, partidul comunist și-a asumat greaua răspundere de a se așeza în fruntea luptei pentru libertatea, independența și integritatea patriei, sub semnul unității clasei muncitoare, purtătoarea celor mai înalte aspirații de progres și demnitate națională. Marea demonstrație antifascistă de la 1 Mai 1939 a pus bazele lichidării sciziunii proletariatului român, comu-

niștii și social-democrații constituindu-se împreună în nucleul frontului democratic, patriotic și antifascist național ce avea să asigure doborîrea dictaturii militarofasciste. Crearea Frontului Unic Muncitoresc, cinci ani mai târziu, la 1 Mai 1944, a avut un rol esențial în crearea frontului larg democratic antifascist, în unirea tuturor forțelor politice progresiste, a tuturor elementelor patriotice din țara noastră, pentru salvarea României de la dezastrul național, doborîrea dictaturii antonesciene, alăturarea la coaliția antihitleristă și trecerea la dezvoltarea democratică și la transformarea socialistă a țării. Apoi, în condițiile trecerii la noua etapă istorică, sub semnul necesității ridicării pe o treaptă superioară a unității clasei muncitoare, a fost creat, în 1948, partidul unic al clasei muncitoare, realizându-se astfel, printre primele din lume, partidul unic al comunistilor și socialistilor, condiție esențială a victoriei revoluției și construcției socialiste, pentru ducerea la îndeplinire a sarcinilor de uriașă complexitate puse de transformarea societății noastre pe calea socialismului. De-atunci, fiecare 1 Mai reprezintă o nouă treaptă pe care poporul nostru, liber și stăpin pe destinele sale, o urcă pe drumul progresului, al bunăstării și fericirii.

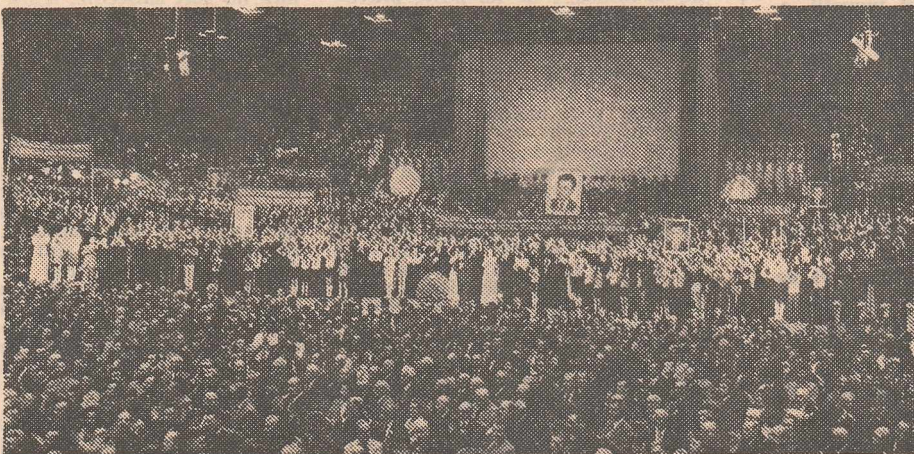
Relevind marile realizări în edificarea socialismului, arată tovarășul Nicolae Ceaușescu, sîntem conștienți că **mai avem multe de făcut pentru a asigura poporului nostru nivelul de viață și civilizație pe care și-l dorește și pe care îl merită pe deplin. În acest scop este necesar să acționăm cu toată hotărîrea pentru dezvoltarea în ritm înalt a forțelor de producție și perfecționarea relațiilor sociale, pentru îmbunătățirea muncii de conducere în toate domeniile vieții economico-sociale, pentru îndeplinirea neabătută a principiilor socialiste de echitate și dreptate socială.**

Să sărbătorim 1 Mai, a spus în continuare secretarul general al partidului, cu hotărîrea fermă de a face totul pentru îndeplinirea Programului partidului, pentru sporirea avuției naționale, ridicarea bunăstării poporului, pentru a asigura mersul ferm înainte al patriei noastre pe calea socialismului, pe calea comunismului, pentru prosperitatea întregii noastre națiuni.

Niciodată România n-a fost mai puternică, numele ei mai lăudat, prestigiul ei n-a cunoscut nicidecum în istorie cota de interes și de influență de care dispune astăzi. Toate aceste realizări în toate domeniile de activitate sînt rodul activității clasei muncitoare, țăranimii și intelectualității unite în jurul partidului, ele ilustrează elanul revoluționar al întregului nostru popor care înfăptuiește neabătut politica Partidului Comunist Român și evidențiază justetea politicii promovate de partidul și statul nostru, care aplică în mod creator legitățile generale ale socialismului, adevărurile universale valabile la condițiile concrete ale României, relevă realismul prevederilor planurilor cincinale, forța partidului comunist ce își îndeplinește cu cinste rolul istoric de forță politică conducătoare a întregii societăți, pe calea prosperității, a socialismului și comunismului.

Grandiosul spectacol festiv ce a urmat la scurtă vreme după entuziasta adunare populară în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu, a celorlalți tovarăși din conducerea de partid și de stat, a oferit oamenilor muncii prezenți în marea sală a Palatului sporturilor și culturii prilejul de a aduce noi și vibrante dovezi ale dragostei, recunoștinței și stimei pe care întregul popor le nutrește pentru secretarul general al partidului comunist. Atît în timpul spectacolului, cît și la ieșirea în Parcul tineretului, mii și mii de oameni ai muncii au sărbătorit împreună cu tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu acest armindenii muncitoresc, încărcat cu semnificațiile revoluționare ale evenimentelor aniversate. În atmosfera de entuziasm general se scandează urarea cea mai dragă poporului nostru : „**Trăiască Partidul, Ceaușescu, România !**” Această sărbătoare cu tradiție aproape seculară s-a constituit astfel într-o manifestare spontană a unității de nezdruincinat a națiunii în jurul partidului comunist și al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a hotărîrii neclintite de a înfăptui în interesul oamenilor și al viitorului patriei socialiste politica internă și externă a partidului și statului, ce corespunde pe deplin aspirațiilor vitale ale clasei muncitoare, ale întregului popor, fără deosebire de naționalitate, intereselor supreme de bunăstare, libertate și independență ale patriei.

NICOLAE CRISTACHE ■

Cultul muncii, cultul valorii

„E greu? Chemați-l pe Albu!”

FAPTELE :

— „Grupul de electroniști, special constituit la nivelul întreprinderii în scopul rezolvării problemelor de specialitate mai deosebite, s-a chinuit peste o săptămână să dea de capăt unei instalații tehnice care nu mai voia cu nici un chip să funcționeze. Cineva a zis: — Să-l chemăm pe Albu! — Ce poate face aici un maestru? A sosit foarte repede răspunsul. Totuși, până la urmă Albu a fost chemat iar la sfârșitul zilei instalația reintra în producție”.

(Gheorghe Gabavu, secretarul Comitetului de partid de la secția Motor-Punți)

— „Maistrul Albu găsește mereu soluții la cele mai complicate probleme. Gândirea lui tehnică ne ajută la eliminarea importurilor”.

(inginerul Ion Alexandrescu, șeful secției Transmisii)

„...maistrul Gheorghe Albu a realizat, în premieră pe țară, înlocuirea limitatoarelor cu came din import, cu limitatoare electronice românești, la strungurile semi-automate RA-5 D...”

(ziarul „Secera și ciocanul” din 11 august 1978)

— „Ultima mare realizare a maistrului electrician Gheorghe Albu este mașina de sudură prin curenți de înaltă frecvență care deja a intrat în vorbirea noastră sub denumirea de „Mașina Albu”. Iată pe scurt eficiența noii inovații „Albu”, judecată comparativ cu similara ei de producție franceză :

- Mașina franceză
- costul inițial : 1 milion lei valută
- productivitatea : maximum 700 piese în opt ore.

- „Mașina Albu”
- costul total : 150 000 lei
- productivitatea : peste 2 000 piese în opt ore

Trebuie să mai spun că la mașina de import se adaugă după un timp de funcționare noi cheltuieli în valută, datorate frecvențelor înlocuirii de tuburi electronice iar gabaritul său este de două ori mai mare, necesitând și un efort fizic sporit. „Mașina Albu”, în șase luni de la intrarea în funcțiune, a produs fără nici o reparație o cantitate de 55 000 de piese care erau restante. Toate de o calitate ireproșabilă, fapt care, în contextul afirmării „Daciei” în peste 20 de țări, asigură o producție valabilă în întregime pentru export”.

(subinginer Ilie Ivan, șeful secției Motor-Punți)

...OMUL

...il întâlnim la întreprinderea de autoturisme Pitești, în atelierul electric al secției Punți. Rafturi înfășurate de cărți, reviste, scheme și planșe, toate în domeniul electronicii. Pe pereți alte planșe și schițe care se cunosc a nu fi făcute de un desenator de meserie. Multe aparate electrice. Trei mese de lucru, la una din ele maistrul Gheorghe Albu este, ca mai întotdeauna, aplecat asupra unui subansamblu din partea electronică a unui utilaj. El luptă acum pentru a câștiga încă o bătălie contra importurilor: înlocuirea prin blocuri de circuite integrate de proveniență românească a unor relee de import cu care sînt echipate strungurile „carusel DF-200”, strunguri pe care se prelucurează tamburii Daciei 1300. Aceste relee pricinuieste de mai mult timp necazuri secției sale prin deseori lor deteriorări și greutățile întâmpinate în aprovizionare.

Și pentru că am amintit de înlocuirea importului, ea o manifestare concretă a spiritului de bun gospodar, a griji pentru creșterea avuției noastre naționale, trebuie subliniat că în mare măsură aceasta constituie preocuparea principală a maistrului, om care, condus de o neobosită dorință de informare, a reușit să depășească cu mult cunoștințele cerute profesiei sale. Dealtfel am aflat că pregătirea sa constă din terminarea, la fără frecvență, a lui clase și urmarea, apoi, la școală a școlii de maistri.

— Sînt fiul unui dogar din Coșești Argeșului, zice Gheorghe Albu, m-am născut acum 39 de ani în ziua de întii mai și, pînă la mine, nici unul dintre ai mei n-a avut de-a face cu electronica. Tot la Coșești, în casa părintească, locuiesc și acum împreună cu soția, muncitoarele tot aici în uzină, cu fata și băiatul nostru. Îmi este tare drag acest „copil” al Argeșului, „Dacia”, și sînt mîndru că m-am numărat printre cei care acum 11 ani au pus umărul la „nașterea” lui. Și noi ne-am cumpărat o Dacie, dar iată că deja au trecut aproape doi ani și eu încă nu am găsit vreme să mă ocup de cele necesare obținerii carnetului de conducere, așa că venim la uzină împreună cu ceilalți navetiști cu autobuzele, iar vara eu mai vin și cu bicicleta.

Pentru că maistrul a amintit de soția sa, trebuie arătat că Heana Albu lucrează pe „Mașina Albu” încă din ziua primei branșări la tensiunea miilor de kilowați. Atunci cînd unii mai aveau îndoieli în privința noii inovații, a siguranței funcționării ei, meșterul și-a adus soția — muncitoare în aceeași secție, dar în alt atelier — a învățat-o comenzile mașinii, dealtfel destul de simple, și a îndemnat-o la lucru. Era un gest firesc, propriu tuturor creatorilor de lucruri noi, care au fost dintotdeauna și primii care au probat siguranța și temeinicia lor. Și desigur infirmind neîncrederea și suspiciunile, cea stare pe care de prea multe ori trebuie să o denumim ca inerție în fața noului, „Mașina Albu” a funcționat fără nici un fel de probleme.

„...Dacă totul ar merge ușor, dacă nu ne-am lovi de greutăți și mai ales dacă am fugi de ele, mai zice Gheorghe Albu, nu am avea țaria să fim noi înșine, nu am avea Torța să progresăm”.

IONEL STOICA ■

AUTOGRAFUL UNUI ARTIST ÎN MESERIE

Sculptorul este și un mare muncitor. Numai nochematii cred că talentul se poate lipsi de muncă și de meserie. E adevărat, arta începe acolo unde se termină meseria, dar un sculptor fără temeinice deprinderi și cunoștințe în ce privește prelucrarea materialelor sculpturii sale nu e de conceput. La realizarea finitului din oțel inoxidabil a fost nevoie de o subtilă inginerie a mecanismelor. Asta a trebuit s-o fac eu, cu mintea și cu minile mele. Sculptorul în oțel e ajutat de muncitorii, specializați și ei în prelucrarea oțelului, dar ajutoarele muncesc sub controlul direct al artistului și cot la cot cu el. Specializarea într-o meserie — în meseria necesară înfăptuirii noii opere! — se capătă chiar atunci, în procesul exersării ei. Opinia mea este că artistul modern trebuie să-și conceapă opera ținînd seamă de nivelul tehnic al timpului său. Artă nouă obligă la tehnici noi. Gîndirea artistică e determinată hotărîtor de cunoștințele tehnice pe care le stăpînești.

LUCACI

CONSTANTIN LUCACI ■

COMERȚUL PITESTEAN — ORDINUL MUNCII CLASA I

La noi, se poate spune că omul sfințește marfa

Orașul Pitești dispune de o puternică rețea comercială, realitate de care devine conștient orice vizitator al acestei întinerite așezări argeșene, numeroși fiind cei care fac, de cine știe unde, un drum pînă aici pentru a găsi un pantof sau un costum de haine pe gustul lor ca și al celor care trec pragul modernelor magazine, atrași de curiozitate, pentru a deveni, foarte curînd, clienți obișnuiți ai „Fortunei” sau complexului „Trivale”. Ca să nu mai vorbim despre magazinul auto, cel mai bine aprovizionat, reprezentativ pentru întreprinderea de autoturisme Pitești, unitate comercială de excepție și în ceea ce privește modul de abordare a solicitanților care îi găsesc ușile deschise de dimineață și pînă seara, în zilele de lucru, cit și duminicile.

— Dacă doriți o privire în lumea intimă a profesiei noastre, îmi spune Gheorghe Dina, directorul întreprinderii comerciale de stat pentru mărfuri textile și încălțăminte, distinsă recent cu Ordinul Muncii clasa I, trebuie să părăsim aspectele concrete ale acesteia și să ne referim la unele zone mai sensibile ale naturii umane. La mentalitate. Aici a trebuit să operăm cu insistență, pentru că, în condițiile unor unități noi, cum sînt ale noastre, în cele ale unei dezvoltări bazate pe investiții importante, suportate de stat, se impune un mod corespunzător de apreciere a muncii comerciale, a relației vînzător-cumpărător. În proporție de 90 la sută, formele la care apellăm sînt moderne: expunerea și alegerea mărfurilor sînt libere, autoseruirea fiind extinsă aproape în toate raioanele. Vînzătorul se exprimă... tăcut, cea ce înseamnă nu numai atenuarea unui posibil „conflict” între el și cumpărător ci, mai ales, o calitate superioară a muncii, deoarece marfa trebuie să vorbească de la sine. În aceste condiții, cea mai mare parte a eforturilor noastre se concretizează în aprovizionare. Ca practică, ne-am ferit să recurgem numai la comerțul cu ridicata mergînd pe linia cunoașterii directe a posibilităților și produselor întreprinderilor. În acest fel, în 1978, ne-am aprovizionat cu mărfuri în valoare de 43 milioane de lei peste prevederile planului. Am practicat și schimbul direct cu unele magazine similare din Ungaria, Bulgaria, Uniunea Sovietică, Polonia, R. D. Germană și Cehoslovacia. Tot peste plan, prin metoda expusă, am adus în Pitești mărfuri de aproape 60 de milioane de lei. Aprovizionarea rămîne cheia. Uitați ce se întîmplă la magazinul de marcă „Dacia”: mulți cred că tovarășul Mihai Zuluț, șeful unității, nu prea are ce face, pentru că uzina este în oraș și piesele îi vin de-acolo permanent. Nu-i deloc așa. Un autoturism „Dacia” 1300 se construiește prin colaborarea a zeci de întreprinderi, deci cu tot atîția furnizori care se cer contactați, stimulați și hotărîți să livreze piese. În același timp, cumpărătorii din întreaga țară vin la Pitești cu gîndul că numai aici pot găsi ce le

trebuie. Nu avem dreptul să-i dezamăgim.

Vizitînd cele două mari complexe, „Trivale” și „Fortuna”, parcurs de fapt, peste 80 de magazine diverse și-mi dau seama că întreprinderea care le stăpînește are o titulatură incompletă, întrucît nu include doar textilele și încălțăminte.

Stau de vorbă cu șefii de raioane, cu vînzători și află că din cei aproape 1200 de oameni care muncesc aici, 1 000 au absolvit liceul economic ori pe cel de cultură generală, diferite școli de specialitate și înțeleg că, dacă volumul nemulțumirilor trecute ori netrecute în caietele de sugestii și reclamații s-a subțiat ca număr, faptul se explică prin capacitatea sporită de apreciere a muncii în ansamblu și în detaliile ei a unui om cu o pregătire corespunzătoare. I-am văzut minuiind furtunul, fără complexe, pentru a face trotuarele să lucească, i-am văzut aranjînd marfa după trecerea, uneori devastatoare a unor clienți, stringînd ambalajele și măturînd resturile aruncate, din neglijență, pe culoarele dintre raioane. Acei oameni ai muncii care nu au studii, lucrează în sectoare în care nu vin în contact cu publicul. Rînd pe rînd și ei și ceilalți urmează cursuri de calificare organizate de ministerul de resort ori chiar de întreprindere.

Petru Nicolae, care răspunde de complexul „Fortuna”, om cu o

de încălțăminte pentru copii, din cele 500 furnizate. Altfel ne pierdem clientela. Și nu ar fi un fapt oarecare. Simbătă am vîndut mărfuri de aproape 5 milioane de lei. Prefer să-mi lipsească un sortiment oarecare, decît să fie de slabă calitate. Noi, în comerț, avem o vorbă: marfa trage de minecă cumpărătorul. Asta înseamnă că ea trebuie să circule. Or, dacă stă în raft, nu-mi produce decît pagube; nu-mi aduce venituri, îmi ocupă de pomană spațiile, ba mai mult, plătesc și dobinzi!

Revenim la tovarășul Gheorghe Dina, întrebîndu-l dacă e adeptul prețurilor fixe ori al celor negociabile.

— Exprim o părere strict personală. Cînd eram începător în ale comerțului, am pornit de jos, ca băiat de prăvălie, aveam dispoziție să las din preț pînă la o limită fixată dinainte. Puteam să soldez, cu alte cuvinte. În condițiile comerțului de astăzi prefer prețurile fixe, dar sînt de părere că este necesară o mai mare mobilitate în soldarea unor mărfuri. Să nu se mai facă după închiderea sezonelor, ci puțin mai înainte, ca omul să fie interesat să cumpere.

Vînzătorii noștri fac un sondaj direct, își notează ce anume se cere. Organizăm parade ale modei dar nu e produs de virf, ci de serie, chiar aici pe terasele magazinului. Îi informăm pe vizitatori

mare experiență în comerț, nu este prea mulțumit de soluțiile adoptate de arhitecți. Spațiile de depozitare nu sînt suficiente, scara rulantă ar trebui extinsă pînă la ultimul etaj.

— Magazinul nostru a fost primul pe țară de acest tip. L-am inaugurat la 9 mai 1971. A fost un avantaj care se poate transforma în dezavantaj. De aceea, obișnuiesc, la cel mult un an și jumătate, să schimb fața interioară a raioanelor, astfel încît oamenii să muncească cu mai multă plăcere, iar clienții să aibă impresia că înțîlnesc ceva nou. Nu sînt mulțumit de actuala dotare. Simt că ne-au luat-o alții înainte. La beneficiul pe care l-am dat statului, numai în 1978, scos din rabatul comercial de numai 7 la sută, cred că putem obține îmbunătățirile de care simțim nevoie. O adevărată luptă ducem la recepționarea mărfurilor. Aici trebuie să deschidem ochii bine de tot. Ieri am refuzat 300 de perechi

de tot ceea ce este nou în magazinele noastre, prin stațiile de radioamplificare. Am redus perioadele de inventariere, astfel încît cetățeanul să nu-și piardă răbdarea și încrederea în noi. Pe raioane, timpul afectat inventarierilor, s-a redus în proporție de 80 la sută, procedînd la o permanentă sortare, astfel încît să știm cît mai precis în orice moment, ce avem și cît avem din fiecare sortiment. Am acordat multă încredere șefilor de unități, le-am delegat unele atribuții de conducere, astfel încît ei să simtă greutatea răspunderii personale, iar subalternii lor să le recunoască, mai ușor, autoritatea. Greșelile sînt discutate la fiecare loc de muncă și sancțiunile sînt date de șefii de unități. Ca și stimulențele. Participăm cu mărfurile noastre la tirgurile rurale și ne câștigăm noi clienți.

EMANUEL VALERIU ■

Cuget, deci există

Verificarea conceptelor

Cum se explică oare ezitarea cu care mai sînt primite astăzi, ici-colo, în practica teoriei și criticii literare unele concepte ca reflectarea realității, determinările sociale ale operei de artă, opinia cititorului, artă angajată? Răspunsul trebuie căutat — cred — în asocierea pe care conștiința literară o mai face încă între aceste concepte și o anumită perioadă a istoriei literaturii și artei noastre contemporane. Asemenea tuturor instrumentelor teoretice, conceptele teoriei și criticii literare au ca examen decisiv, singurul îndreptățit, de altfel, practica. Practica literar-artistică din opere critice și literar-artiste rămîne criteriul suprem de verificare a viabilității conceptelor. Exegezele critice monumentale, relevînd unghiuri noi, necunoscute pînă atunci, ale operei de artă, creațiile literar-artiste de referință sînt singurele argumente hotărîtoare pentru a justifica prezența și acțiunea în spațiul literar-artistic al unor concepte fundamentale. Or, într-o anumită perioadă a literaturii și artei noastre contemporane insistența prezenței în spațiul literar-artistic a unor concepte ca reflectarea realității, opinia cititorului, determinările sociale ale operei de artă, angajarea artei, nu poate aduce în fața istoriei orgoliul unor realizări artistice remarcabile în sfera teoriei și creației literare. Dimpotrivă, chiar, o serie de fenomene negative ale literaturii și artei din această perioadă sînt asociate, fatal, acestei insistențe prezenței în spațiul literar-artistic. Cu o istorie astfel încercată e firesc deci ca reafirmarea acestor concepte drept concepte de bază ale teoriei și criticii noastre literare să fie privite cu o anumită ezitare de către practica literar-artistică. Asociind acestor concepte anumite efecte în spațiul literar-artistic conștiința literară mai ezită a le minui la înălțimea de calitate și eficiență pe care o presupun. ezitare constînd fie în subtila lor ocolire în exegeza critică, fie în mulțumirea de a le repeta declamatoriu în sărbătorile lui de poziție.

O cercetare riguroasă de istorie literară relevă însă că această asociere între concepte ca reflectarea realității, determinările sociale ale artei, angajarea artei etc. și anumite fenomene literar-artiste negative țin de o prejudecată care mai rezistă în conștiința literară. Căci la o cercetare mai atentă a istoriei literaturii și artei noastre contemporane se poate constata că unele fenomene negative din practica literar-artistică sînt efectul unor uriașe deformări ale conținuturilor originale ale acestor concepte fundamentale, al unei deplasări a sensurilor pînă la limita dincolo de care un concept se transformă într-altul. Printr-un complex proces sociologic, sensurile autentice ale acestor concepte, singurele în stare să facă din ele un factor al progresului literar-artistic, au fost substituite în practica literar-artistică cu alte sensuri, străine, sub travestitul conceptelor vitale de reflectare a realității, angajarea artei, opinia cititorului circulînd, de fapt, alte concepte. Astfel, contrar a ceea ce s-ar putea crede astăzi, în nici un moment al perioadei respective, reflectarea realității, ca o exigență fundamentală, n-a fost, în practica literar-artistică, reflectare a realității. În articolele de îndrumare, în exegezele critice reflectarea realității însemna, de fapt, reflectarea unei imagini despre realitate. Și, în mod normal, creația literar-artistică îndrumată de acest concept cu sensurile fundamentale deformate n-a reflectat realitatea, ci clișeele despre realitate. Paradoxal, sub comandamentul reflectării realității, literatura s-a reflectat pe sine însăși. Și nu e lipsit de semnificație că suspiciuni primite au fost tocmai operele care reflectau într-adevăr realitatea, de la „Intîlirea din pămînturi” la „Groapa”. Prin același proces de circulație în travestire se explică și faptul că un generos instrument cum este abordarea sociologică a operei de artă, fundamentată pe conceptul determinării sociale a artei, n-a realizat, în perioada respectivă, altceva decît brutozauri critici. Intervînd într-o controversă a anului 1947, Adrian Marino reamîntea în „Doamna de Staël despre literatură și societate” din jurnalul literar nr. 1 că analiza influenței societății asupra literaturii din „De la literatură consideré dans ses rapports avec les institutions sociales” a avut rezultate excepționale prin respectarea condițiilor fundamentale ale instrumentului de sociologie a literaturii: aplicarea la literatura trecutului și la fenomene ample ale istoriei literare. A fost unul dintre avertismentele de care nu s-a ținut cont nici un moment în utilizarea instrumentului sociologic la cercetarea literaturii române. Aplicată cu insistență doar la literatura contemporană, la o literatură în mișcare, ca și instituțiile la care se raporta, transformată într-un punct de plecare al unor închipuite normative pentru literatură și arta curentă, abordarea sociologică a operei de artă a fost de fapt sociologism vulgar. Paradoxal, dar deși conceptul de determinare socială a artei revine în publicistica unei anumite perioade cu o insistență fascinantă, el n-a fost, de fapt, utilizat niciodată în sensurile lui autentice.

ION CRISTOIU ■

„La pom trebuie să treacă mai multe toamne pentru a trăi satisfacția roadelor”

— Stimate tovarășe Isac, pînă să ajung aici, în biroul dumneavoastră, am străbătut o întinsă livadă de meri și peri. Pomii încărcăți de floare mă făceau să simt puternic aromele toamnei fiindcă, la urma urmei, pe noi, consumatorii, fructele ne interesează. Din această perspectivă vă adresez și prima întrebare: cum stăm la această oră cu pomicultura?

— Destul de bine cred, sau ca să fim mai exacti, dispunem de semne evidente că lucrurile sînt pornite pe un făgaș bun. Dintre toate sectoarele agriculturii noastre pomicultura a suferit, poate, cele mai rapide și radicale prefaceri. Între știința pomilor pe care o studiam eu, ca elev la Școala medie de horticultură din Tirgu Jiu, cu vreo treizeci de ani în urmă, și cea pe care o practicăm acum, e o cale ca de la cer la pămînt. A fost revoluționat sistemul livezilor, clasică distanță de 10—12 metri dintre pomi ajungînd astăzi chiar de numai un metru; a fost și e pe cale să fie revoluționat total sortimentul, prunul, destinat în principal distilării și care acoperea în unele zone ca Dimbovița 95 la sută din suprafață, a cedat întîietatea unor specii superioare, mărului, în cazul exemplului menționat. Apoi aceste sortimente nu sînt noi, pur și simplu, sînt un nou de nivel mondial. Modificări structurale sînt și cele produse în tehnologie, în protecție și altele. Fapt semnificativ mi se pare acela că, datorită atenției și sprijinului multilateral de care beneficiază pomicultura, o asemenea revoluționare, pretinsă întregii agriculturii, se afirmă cu deosebită rapiditate într-un sector cu plante longevive, în care, obiectiv, rezultatele nu au o scadență sezonieră și nici măcar anuală. Cu alte cuvinte, pomul nu-i o roșie, o sădești acum și la toamnă culegi; la pom trebuie să treacă mai multe toamne pentru a trăi satisfacția roadelor.

— Și cam de cînd începeți să numărați dumneavoastră aceste toamne cu rod ale pomiculturii noastre?

— M-aș simți îndemnat s-o fac începînd cu Voineștii, nu doar sentimentul, nu doar pentru că în colecțiunea acestei renumite stațiuni mi-am făcut și ucenia și m-am afirmat ca specialist în pomicultură, ci pentru că, într-adevăr, acolo, în stațiunea de cercetări din Voineștii Dimboviței, în acea „Academie a mărului” cum a numit-o atît de plastic poetul Adrian Păunescu, s-au lîvit cei dintîi muguri viguroși ai noii noastre pomiculturii.

— Ca fost cercetător și conducător al acestei unități despre care, iată, roștiți și acum, cînd nu mai sînteți acolo, aștea vorbe bune, spuneți-mi, vă rog, care socoțiți a fi meritul principal al colectivului de la Voinești?

— Neîndoiește, și o spun fără teamă de a putea fi socotit lipsit de modestie, intrucît m-am numărat o bună bucată de vreme printre membrii săi, meritul principal al acestui colectiv entuziast, în care pasiunea pentru cercetare ne-a anulat mulți ani mai toate duminicile din calendar, socot a fi acela al anticipării cerințelor cercetării moderne, cerințele imbinării strînse a cercetării cu producția.

— Pot presupune, înțeleg, că acestor cerințe le răspunde, pe un plan superior, instituția pe care o conduceți acum aici. La Mărăcineni?

— De ce să presupuneți, cînd e un lucru sigur. Organism nou, înființat la indicația dată aici, la fața locului, de tovarășul Nicolae Ceaușescu, trustul nostru, al pomiculturii, cu cele 21 de stațiuni amplasate în principalele bazine pomicole, reprezintă, așa cum îl arată titlatura completă, expresia integrării depline a cercetării, ingineriei tehnologice, proiectării și producției pomicole. Acest organism răspunde integral de înfăptuirea programului dezvoltare a pomiculturii țării.

— Concret, ce înseamnă aceasta?

— Înseamnă că se creează soiurile noi, că aici se verifică performanțele mondiale și că tot aici, și nu mai departe decît în anul următor, pe baza concluziilor, se trece la altoire. Adică noul intră direct în producție, îl promovăm operativ, nemijlocit, nu prin referate. În proiectare, la fel, am stabilit metoda, facem proiectul și ce e bine și nou așezăm direct în cîmp, nu mai pierdem timpul cu recomandări, cu sfaturi, care nu o dată se întîmplă să nu fie luate în seamă.

— În acest caz, explicați-mi dumneavoastră, puiții se găsesc ușor, se găsesc greu?

— Tot noi îi producem și producem din ce în ce mai mulți. Așa, de pildă, dacă în 1975 am produs material săditor pentru 3,5 milioane de pomi, în 1978 am asigurat 10 milioane. Dar, înțeleg substratul întrebării, nu sînt suficienți fiindcă nevoile sînt și ele altele! Nu numai fiindcă plantăm su-

Ing. dr. Ilarie Isac, născut în 3.I.1933 în Pojogeni — Gorj. Absolvent al Facultății de horticultură din București din 1957. Doctor în științe agricole din 1971. Cercetător științific principal gr. I. Director al Stațiunii de cercetări pomicole Voinești — Dimbovița între 1971 și 1976. Perioadă în care unitatea a fost distinsă de trei ori cu Ordinul Muncii clasa I. Din martie 1977, director al Trustului de cercetare, proiectare, inginerie tehnologică și producție pomicolă Pitești — Mărăcineni.

prafețe mari, peste 60 000 de hectare între 1976 și 1980, ci și pentru că acum lucrăm cu alte densități, nu mai sădăm cite 150 de meri la hectar ca înainte, ci 3 000 sau chiar mai mulți. La fel la peri, la piersici, la pruni și la alte specii. Cu alte cuvinte e o criză aparentă, careia îi vom găsi soluția, sperăm cît mai grabnic. În această toamnă vom ajunge să putem oferi 19—20 milioane puiți, dar problema care ne frămîntă este aceea de a pune bazele unor pepiniere moderne, care să asigure material biologic de înaltă clasă. În acest sens cercetătorii noștri au preocupări în linia celor mai înaintate fronturi de atac pe plan mondial, pentru obținerea unor pomi liberi de boli virotice, rezistenți adică în fața unor asemenea primejdii, de crearea unor plantențe mame, care produc doar lamuri de altol și nimic altceva, florile fiind scuturate întrucît...

— Tovarășe director, opriți-vă aici, bănuiesc că în legătură cu starea de sănătate a lăstarului, a viitorului pom, vreți să spuneți ceva rău despre flori și n-aș vrea să ne strîcîți tocmal dumneavoastră străvechea adorație ce le-o purtăm. Vorbiți-ne mai bine despre celelalte lucruri pe care le mai faceți dumneavoastră, pomicultorii.

— În ordine ar fi cele privind constituirea noilor livezi. O bună bucată de vreme s-a mers pe ideea ca toate unitățile agricole să aibă și livadă, ca fiecare să aibă acolo măcar 10—15 hectare de pomi. O idee greșită, care nu putea da rezultate fiindcă o asemenea suprafață nu justifică pretenții de productivitate și eficiență. Concentrarea și specializarea sînt singurele soluții viabile. Acum mergem pe plantații de cel puțin 100—150 hectare, pe ferme specializate pe una-două specii. Este nivelul de la care se justifică și existența unui șef de fermă și a unor oameni permanenți și calificați și a mașinilor de lucru, dar și pretențiile în ceea ce privește calitatea și cantitatea producției. Este linia pe care mergem în acest cîncinal dar mai cu seamă în cîncinalul următor. Acționînd în acest sens, recent am avut o consfătuire de lucru la stațiunea din Tirgu Jiu pentru a populariza concepția gorjenilor care pentru 1980—1981 și-au prevăzut, prin alăturarea a trei asociații, realizarea unei plantații în masiv de 5 000 hectare.

— 5 000 de hectare ați spus?

— Da, și este desigur impresionant. Dar în același timp lesne de înțeles că o asemenea dimensiune nu numai că permite, dar obligă la introducerea pe scară largă a mecanizării, inclusiv folosirea elicopterelor, la industrializare, la permanentizarea oamenilor.

— Să-i luăm atunci pe autorii acestei frumoase inițiative de al cărei rod ne vom bucura cu toții.

— Merită. Cu atît mai mult cu cît mai sînt încă județe unde această concepție pătrunde mai greu, unde în dezvoltarea plantațiilor operează încă criteriul depășit „să dăm și la unul și la altul, să aibă toți”.

— Să vorbim și de mecanizare. Cum stăm la acest capitol?

— Mecanizarea, cu toate progresele, e încă rămasă în urmă, mai ales în ceea ce privește recoltatul. Motivul principal e fie lipsa de interes, fie apariția unor manifestări de natură birocratică. Iată un exemplu: în 1971 s-a omologat la I.C.M.A. un vibrator pentru cules fructele. S-a produs un exemplar, proto-

tipul, și lucrurile s-au oprit aici. Înțelegînd că trebuia să-l producă n-a făcut-o, se zice, din lipsă de comenzi, noi care am comandat, pentru că aveam nevoie, așteptăm de vreo doi ani și n-am primit nimic.

— Dar pomii nu trăiesc doar în marile livezi, ci și în grădinile oamenilor.

— Peste 100 000 de hectare pomi sînt în gospodăriile cetățenilor. Evident, creatorii de mașini au mari datorii și față de acest sector. Gama uneltelor pomicole de mină e destul de săracă, deși atîtea lucruri s-ar putea crea și aici, pentru a ușura munca, pentru a crește productivitatea. În acest caz însă trebuie avute în vedere cerințele specifice, în așa fel încît mașinile să devină accesibile cît mai multor gospodării. Fiindcă, iată, ați scris și dumneavoastră în revistă despre motocositoarea „Carpatina”, produsă de „Metalica” București, ați scris că n-are căutare. Păi, cum să aibă cînd ea nu face decît o singură lucrare? Gospodarul are nevoie de o mașină complexă.

— Să ne întoarcem la fructe, tovarășe Isac. Oare pomicultorii, creînd noi și noi soiuri, au în vedere și eventualitatea că, după o vreme, s-ar putea să regretăm mercele din grădina bunicii?

— Întoarceri totale înapoi nu sînt de conceput. Nu e exclus însă ca unele însușiri vechi, ce nu corespund acum să se arate foarte valoroase și necesare în viitor. Fapt pentru care, creînd și extinzînd noile soiuri, nu distrugem tot ceea ce e vechi. Dimpotrivă, conservăm, nu la întîmplare, ci organizat, exemplare din toate soiurile ce s-au cultivat pe meleagurile noastre. Avem, pe specii, adevărate colecții naționale.

— Între un măr urît, dar curat chimic, și unul frumos, fie el și tratat, orice om îl va prefera pe cel din urmă. Și totuși, în ultima vreme acest amestec al chimiei stîrșește și unele discuții. Ce părere aveți?

— Zic că e necesară chimia, pomicultura modernă e imposibilă fără sprijinul ei, dar combaterea excesului, păstrarea cît mai aproape de natură e un lucru căruia trebuie să-i dăm atenție. Căutăm tehnologii de combatere cît mai raționale, să stropim numai cînd și cît e necesar, să reducem numărul tratamentelor la minimum posibil și folosind substanțele cu cel mai redus grad de remanență. Trebuie în același timp să dezvoltăm mai serios combaterea biologică și să intensificăm eforturile de creare a unor soiuri rezistente la boli și dăunători. Fiindcă, trebuie să știți, la măr, de pildă, avem și soiuri cărora nu le facem nici un tratament și sînt foarte bune. Deci nu vă faceți griji, grija pomicultorilor e să se afle în postura de permanenți slujitori ai naturii.

— Înțeleg deci că și la dumneavoastră omul e mai întîi și-apoi pomul.

— Da, și lipsa oamenilor e una din problemele care ne confruntă îndeosebi. Calitativ vorbind, nu ca număr. La noi, specialistul nu e cel cu diploma, ci acela care a trecut prin mai multe cicluri de producție, care a prins, adică, nu numai un anotimp bun, ci și o secetă, un an ploios, o grindină etc. Acela poate stabili soluții. Iată de ce trebuie să ne preocupe mai serios problema stabilizării, a permanentizării cadrelor, în special a celor care vorbesc nemijlocit cu pomul. Cred că ar trebui nițel umblat la programele școlilor care pregătesc cadrele de muncitori, ale liceelor agroindustriale, pentru a asigura o pregătire mai distinctă a viitorilor pomicultori. Policalificarea e necesară, e absolut necesară, dar în specialitate. Adică cel care va lucra în livadă să știe nu de toate, și legume, și vie, și pomi, și griu și altele, ci să știe totul despre pomi. Și în privința cercetării ar mai fi o problemă.

— Vă ascultăm.

— Nu prea se inghesuie cei tineri la cercetare și asta nu e bine. Media de vîrstă a cercetătorilor este cam ridicată. Și una din cauze ar fi după părerea mea faptul că deși s-a indicat ca retribuția cercetătorului să fie legată de rezultatele din producție acest lucru întîrzie încă să fie pus în aplicare. Șeful de fermă este retribuit într-un fel, cercetătorul care i-a dat soiul, care i-a dat tehnologia, într-alt fel, cu dezavantaje pentru acesta din urmă. Mi se pare nefirească această stare de fapt, adică existența unor retribuiri diferite într-un sistem integrat, cum sînt cercetarea, proiectarea și producția pomicolă.

— Tovarășe director, v-am răpît cred destul timp. E cazul să mai lăsăm unele probleme pentru la toamnă, fiindcă totul are parca o altă perspectivă cînd livezile sînt încărcate de rod. Și vă dărim să fie cît mai bogat!

NICOLAE ARSENIE ■

Cit produce, cit trebuie să producă

CENTURA AGRICOLĂ A CAPITALLEI

„Nu pot da 22 de vaci Holstein pe mâna unui nepriceput, să mi le ducă de ripă în câteva luni”

Nu e un secret pentru nimeni că oamenii din jurul Bucureștiului nu prea mai cresc vaci cu lapte, iar fermele zootehnice, fie din I.A.S. sau C.A.P., duc în mare parte lipsă de forță de muncă. Ce s-a întâmplat? Un fapt cit se poate de firesc, planificat de societate: marile, modernele și puternicele noastre întreprinderi i-au chemat, i-au scolarizat și calificat într-o multitudine de profesii. Industrializarea, ca o morgană fascinantă, dar nu amăgitoare, le-a făcut la mulți cu mâna. Și, la semnul acesta, au răspuns mulți. Imi aduc aminte de flăcăii satelor care se înrolau, la începutul acestui proces de industrializare socialistă a țării, în colectivele de muncă ale întreprinderilor, șantierelor, gospodăriilor agricole de stat: veneau până și la horă cu salopetele! Erau mindri de această uniformă, se făceau cu ea, subliniau apartenența la o nouă profesie, la profesia viitorului, deveneau „băieți de oraș”, nu în sensul ironic, ci în acela al emancipării sociale. Imi vin în minte aceste gânduri, contaminate de oarecare nostalgie, acum cind stau de vorbă cu Ioan Morariu, medic veterinar la Întreprinderea agricolă de stat Mogoșoaia, care imi vorbește despre acuta lipsă de forță de muncă, de mulgători și îngrijitori din unele ferme. De ce nu sint mulgători? „Cauze, sigur, sint multe, zice medicul veterinar Ioan Morariu; localnicii lucrează în întreprinderile din Capitală, în majoritate, iar cei rămași nu prea mai sint atrași de „coada vacii”, deși această indeletnicie, creșterea animalelor, a fost și rămîne tot atât de necesară, de indispensabilă omului, ca și industria. Să „supraviețuim”, aducem oameni din alte zone ale țării: din Arad, Maramureș, Moldova, le oferim apartamente la bloc (avem un bloc cu 24 apartamente, anul acesta va începe construcția altuia), copiii lor merg la grădiniță, iar pentru nefamilisti avem un cămin. Condiții oferim, în viitor vom oferi condiții și mai bune, dar din păcate oamenii care vin nu sint calificați în zootehnie: unii știu ceva, alții cunosc destul de puțin, iar mulți vin să învețe. Ii primim, îi și învățăm, unii se țin de treabă, dar alții te părăsesc tocmai cind îți crapă buza de oameni. Mulgătorii sint plătiți în raport de producția de lapte realizată la grupa de vaci pe care o au în primire, iar dacă ei nu se îngrijesc de curățenia animalelor, de furajarea lor rațională, nu obțin nici producții și, se înțelege, nici retribuții după cum ar dori. Este adevărat că de multe ori producțiile de lapte sint mici nu numai din vina unor mulgători, ci și din vina noastră, a acelora care nu asigurăm furaje suficiente și de calitate. Și nu le asigurăm, pentru că suprafețele destinate culturilor de furaje sint mici, efectivele s-au dezvoltat, suprafețele au rămas aceleași, nu ne mai ajung”

— Ce propuneți?
— Ceea ce vreau eu să zic nu e o

propunere care o să dea la o parte toate necazurile noastre, dar unele dintre ele, da: propun ca indeletnicirea de mulgător, omul care poate să influențeze în bine producția de lapte, să devină o profesie. La ora actuală nu este. Iar în condițiile de emancipare de azi, de sporire a atribuțiilor lui, de mecanizare a majorității lucrărilor, profesiunea de mulgător mecanic se impune a fi recunoscută, să i se stabilească o scară cu gradații, iar noțiunea de vâcar să dispară. Sigur, nu e vorba de o sofisticare a cuvintelor, să nu creadă nimeni, atîta timp cît noi nu credem, că dacă o să ne numim de acum mulgători mecanici, n-o să mai simțim în nări mirosul de grajd, mai puțin cu cit vom întreține mai bine curățenia. Pleđăm pentru recunoașterea acestei profesii, în sensul organizării ei, al pregătirii oamenilor, al stabilirii unei responsabilități concrete, a continuității ei: mulgătorul mecanic nu minuieste numai aparatul de muls; el îl și repară, trebuie să acorde asistență la fătare, să facă mici intervenții chirurgicale la animale, ecornarea la viței, să știe ce conține o rație de furaje etc. Sint atîtea și atîtea lucruri care trebuie știute de acești oameni. Și pe urmă, ar fi și ei cineva!

S-a inserat de-a binelea și la lăptăria fermei nr. 3, a Întreprinderii agricole de stat Popești-Leordeni, mulgătorii continuă să-și aducă producțiile de lapte: soții Elena și Ștefan Smochină, veniți aici din Botoșani, au adus 170 litri, de la 22 de vaci, din care mulg însă numai 12. Planul pentru fiecare vacă, de rasă Holstein, este de 4000 litri. Ii realizează, pentru că la ferma nr. 3 sint animale selecționate care produc „material” de prăsilă pentru întreaga întreprindere și pentru alte unități din țară. La rîndul său, mulgătorul Mihai Rață, din Chirnogi, muncitor priceput în ale zootehniei, a obținut, astăzi, de la 13 vaci, în total are 21, o cantitate de 193 litri lapte, cu un procent de grăsime de pînă la 3,8, calitate superioară.

— Cum considerați producția de azi?
— Mică, după socotelile noastre, sub plan, dar de astăzi am trecut să hrănim animalele cu masă verde și de la 15 litri lapte, cît mulgem acum de la o vacă, vom ajunge la 20-25 litri. Planul de 4000 litri, de la fiecare vacă, îl vom realiza anul acesta.

La ferma nr. 3, șef fermă inginer Marian Saiu, 35 ani, unele animale produc pînă la 40 litri lapte! Sint puține, e adevărat, dar ambiția oamenilor e să aducă media la nivelul recordului. Nu e ușor dar nici imposibil nu-i. Toate vacile de aici sint de rasă Holstein, au adăposturi bune, se mai construiesc și altele, mai moderne, condiții, deci, sint; mai ales de rasă și casă. Ar mai fi furaje, adică masa, dar cu furajele, povestea e aproape aceeași ca și la celelalte unități; adică sint insuficiente. Și cum de furaje

ne-am mai ocupat, ne vom mai ocupa probabil, revenim tot la forța de muncă:

— Ce măsuri ați luat pentru permanențizarea oamenilor? Ii întreb pe inginerul Romeo Tomescu, directorul întreprinderii.

— Problema forței de muncă e complexă și dificilă, zice directorul; avem oameni din diferite zone ale țării, necalificați, nici nu au practic unde se califica pînă ce vin la noi, iar din cauza asta nu putem să fim prea pretențioși. Condițiile pe care le punem noi sint: să fie căsătorii, să le putem oferi apartamente, de muncă la ambii soți, dacă au și copii e și mai bine, devin mai legați de unitate. Ii punem 15 zile la probă și dacă nu dovedesc aptitudinile, cunoștințele minime pentru a îngriji animalele, în condițiile noastre, oricît de rău ne-ar părea, nu putem să-i angajăm. Nu pot da pe mină unui nepriceput, n-o zic cu răutate, 22 de vaci din rasă Holstein, să mi le ducă de ripă în câteva luni. Un mulgător e un om cu mare responsabilitate, îl vrem om de încredere și de bază al unității. De aceea pleđăm și noi pentru profesionalizarea lui.

— Dv. ce condiții de viață le oferiți acestor oameni?

— Bune: unei familii îi punem la dispoziție un apartament, în incinta unității, unde poate trăi cum trăiesc și eu în București; anul acesta începem construcția altor două blocuri, în total 48 de apartamente, cu condiții similare. Mai construim un cămin de nefamilisti cu 75 de locuri, un cămin de copii cu program săptămînal, un magazin alimentar. Un autobuz transportă, zilnic, copiii la școală. Avem cantină bună.

Intr-adevăr, la I.A.S. Popești-Leordeni sint condiții bune de viață pentru mulgătorii mecanici, pentru întreg personalul muncitor de la ferme. Ion și Elisabeta Huiu, muncitori în zootehnie, au venit în întreprindere cînd aveau 20 de ani și acum au 45. Atunci locuiau, spun ei, în barăci, acum avem căsuța noastră, cu tot ce ne trebuie. Am încucit, dar am și ciștigat. Copiii ni i-am crescut la cămin, acum sint mari și muncesc și ei. Copiii unor mulgători, crescuți în apropierea indeletniciei părinților, au devenit, la rîndul lor, muncitori în aceeași întreprindere: cei doi feciori ai mulgătorului Constantin Manole s-au făcut mari aici, au învățat aici, și acum lucrează în întreprindere. Sint și alte exemple care dovedesc faptul că omul care vrea să muncească nu se teme de greutate, sfîștește tot locul și i se duce faima de om harnic și priceput. Azi, la I.A.S. Popești-Leordeni, un muncitor mulge mecanic 25 de vaci. Din luna iunie, aflăm de la directorul Romeo Tomescu, va mulge efectiv 150 de vaci. Aproape că nu ne-a venit să credem și i-am rugat pe director să repete cifra: tot 150 a spus! Cum? era firesc să întreb. „Azi, zice directorul, ați văzut grajdul clasic; dar pentru că e

noapte acum, veniți miine să vă arăt un grajd ultramodern. Construim o fermă de 700 de capete, în sistem nelegat, animalul trăiește liber în cușeta lui, cu muls la punct fix, în sistem tandem: grupul de vaci, de 50 capete, e condus pe un culoar închis la sala de așteptare, de aici, în grupuri de 16 vaci, trece la sala de muls mecanic, pe sistem impuls, iar după 8-10 minute de muls, vacile sint conduse în alt culoar, iar de aici, la locul de stabulație.

— Cum considerați această tehnologie?
— Foarte modernă, productivitatea muncii crește de 6 ori.

Intr-adevăr, saltul e spectaculos! Un mulgător trece de la 22 de vaci, la 150, vacile circulă, capătă vitalitate, condiții necesare mai ales pentru animalele gestante. Igiene se întreține, aflăm, mai bine, se face economie de paie, de forță de muncă, mai ales de forță de muncă foarte multe lucrări fiind mecanizate. furajarea, adăparea, evacuarea dejectiilor. De la 65 de muncitori, cît lucrează la o fermă cu organizare clasică, la aceasta va fi nevoie doar de 39. În condițiile de reducere a forței de muncă din agricultură, din zootehnie, nu este altă cale, decît mecanizarea, decît specializarea fermelor. Un răspuns, la penuria de cadre din zootehnie, există deci: mecanizarea, modernizarea, organizarea mai bună a fermelor, calificarea ridicată a oamenilor, profesionalizarea lor. Mai puțin, dar mai buni, mai pricepuți, mai responsabili. Cineva pomenea de „intelectualizarea” mulgătorului, înțelegînd prin aceasta nu faptul de a-l pune condeul în mină, ci de a-i pune știința în mină, unealtă mult mai eficientă, mai operantă, care ușurează munca și transformă mulgătorul într-un adevărat profesionist.

Din păcate, în jurul municipiului nostru există prea puține asemenea unități, cu astfel de condiții, cu astfel de rase, cu astfel de oameni. Unitățile cooperatiste, mai ales, au foarte multe de întreprins în toate direcțiile. Sigur, nu poti vedea peste noapte numai unități de elită în jurul Capitalei, mai ales cînd acestea au avut și mari greutăți, ne referim la unele cooperative agricole de producție. Dar nici nu se poate tolera faptul că de la o unitate la alta, de la o fermă la alta (uneori în cadrul aceleiași unități) să existe, în aceleași condiții de rasă, masă și casă, diferențe de producție de mil de litri de lapte. În jurul Bucureștiului, conform studiilor întreprinse, trebuie să se tindă numai spre unități de elită, specializate în creșterea animalelor pentru lapte și carne; referindu-ne la zootehnie. Cooperatiivele agricole, unele mari furnizoare de lapte, trebuie să asigure condiții mai bune pentru mulgători: la C.A.P. Otopeni am întîlnit îngrijitori de animale care dorm la capătul grajdului. Președintele ne spunea că au în plan construirea unui complex social pentru muncitorii din zootehnie. E foarte bine, vom reuși să stabilizăm oamenii. Dar ce facem pînă atunci? În raidurile noastre am putut constata că acolo unde există mai multă preocupare, interes pentru oameni, stau și oamenii, se permanentizează cu timpul, devin specialiști, elemente de bază ale unităților.

N. GRIGORE MARAȘANU ■

La Curtea de Argeș se fabrică:

Porțelan cu personalitate

La aproape cinci ani de cînd în vitrinele și rafturile magazinelor au apărut produsele din porțelan de Curtea de Argeș, nici chiar directorului Întreprinderii de porțelan pentru menaj argeșene, Arghir Ciobotaru, nu-i mai arde de aduceri aminte. Sigur că începutul a fost greu, dar cu oarecare părere de rău, recunoaște că „... eforturile trec, se uită repede și locul lor e luat de alte și alte probleme”. Se-nțreabă așa ca pentru sine: „Noi ce-am făcut, de fapt”? La început au bătut primul țărșuș prin '72, apoi au urmat zile și nopți în șantier și în hale, iar la 27 decembrie 1974 au scos șarja inaugurală. De atunci, în rîndul unităților producătoare de porțelan, alături de întreprinderile din Cluj-Napoca — cu peste cincizeci de ani de existență — și Alba Iulia — cu aproape zece — a intrat cu pași deloc timizi și întreprinderea argeșeană, cea mai modernă din țară și o premieră în același timp, fiind atît ca proiectare, cît și ca utilaje și tehnologie în întregime românească.

Sigur că, atunci cînd se pleacă pe un anume drum e bine ca să-l cunoască cineva, iar prin partea locului nu se prea făcuse porțelan și localnicii erau în fața unui drum nou. Unii zic că ar exista o tradiție și pomenesec faptul că și azi un cartier al orașului poartă numele de „Olari” și Curtea de Argeș este unul dintre

cele mai vechi centre de olărie muntească, renumită prin coloritul ei precum aceea a Horezului. Dar, ceramica populară nu este același lucru cu porțelanul. Meseria de ceramist în industria porțelanului se ciștigă în timp și cere neapărat o tradiție. Totuși, absența tradiției nu s-a făcut simțită aici, fiind compensată de o foarte bună pregătire teoretică și practică a lucrătorilor. Majoritatea sint absolvenți de liceu, deci cu o bună pregătire teoretică, și cu afinități spre gingașie și colorit armonios. Poate că aici își spune cuvîntul descendența lor din olarii vestiți ai Curții de Argeș. Totul presupune finețe. Finețe în executarea diverselor operații și gîndire artistică. Intr-o înșiruire a operațiilor ar trebui început cu amestecarea în cuve a caolinului, dolomitei, feldspatului și nisipurilor imobile, coborîrea la morile de preparare a pastei, scoaterea calupurilor de pastă și secționarea lor, faze în care omul intervine în fiecare clipă. Urmează arderea în cuptoare, operație familiară multora și cunoscută încă din arta olarilor, uscarea, șlefuirea, modelarea, aplicarea de culori și motive, o nouă ardere, răcirea, ambalarea și expedierea. Fiecare operație se face cu cea mai mare grijă, ca nu cumva produsul să fie spart.

Inginera Ana Balșanu, secretara comitetului de partid, a mărturisit că

fi este greu să spună ce sector este mai important, și asta nu dintr-o teamă de a nu nedreptăți pe cineva dar pur și simplu nu pot fi separate unul de altul. Dintre oamenii cu mari merite în transpunerea materială a inteligenței creatorilor, trecînd-o prin incandescența celor 1450 de grade Celsius, nu trebuie uitați Gheorghe Ursu, maestru fochist și șeful celor opt cuptoare, maestrul Alexandru Paven, șeful producției, și maestrul Vasile Ionescu, șeful atelierului mecanic, supranumit „omul fără program”, de care depinde întreținerea și buna funcționare a utilajelor întreprinderii. În 1975, primul an de producție, au avut 32 de sortimente, pentru ca în anul imediat următor să ajungă la 72 de sortimente noi. Ion Vasiliuță, Aurelia Antal, Maria Mana, Constantin Teslaru, Ion Govoreanu, Nicolae Ureche,

George Gligore și Gelu Marina sint doar cîțiva dintre creatorii întreprinderii, autorii celor 350 de sortimente cit produce azi tînăra unitate argeșeană, care în mai puțin de cinci ani a egalat nomenclatorul clujenilor, beneficiarii a cincizeci de ani de tradiție. Astăzi, porțelanul de Curtea de Argeș este un porțelan care se bate pentru supremația cu cel din Cluj-Napoca și are, am putea spune, chiar personalitate datorită creatorilor mai sus-amintiți, care în desen și colorit s-au inspirat din motivele populare ale folclorului argeșean. În 1980, argeșenii vor produce 450 de sortimente. Nu știm ce ambiții au clujenii. Se pare, totuși, că va fi învinsă o tradiție, aceea a clujenilor. Vom vedea.

ION PREDOȘANU ■

Opinia unui alegător

Prejudecățile

Multe dintre vechile prejudecăți — cum ne place să le numim ca să arătăm că sintem conștienți de faptul că aparțin trecutului — multe din aceste vechi prejudecăți au fost din fericire înlăturate, se poate vorbi într-adevăr despre ele la timpul trecut, însă iar nu e mai puțin adevărat că au apărut și altele, de tip nou, ca să le spunem așa, alte prejudecăți au fost puse chiar de noi în locul celor vechi, și au fost chiar inventate prejudecăți noi.

O prejudecată asupra căreia mă simt dator să mă opresc și să vă invit să meditați privește suspiciunea creată de neputincioși, și incapabili, și neaveniți în jurul ideii foarte democratice și în conformitate cu principiile fundamentale ale partidului nostru comunist, ale ideii de a pune în discuție un subiect asupra căruia la un moment dat se lasă impresia unui consens unanim.

Intrebarea „de ce?” — pusă cinstit și creator — devine, subit, îngrijorătoare în concepția incapabililor care, aflați în situația de a răspunde și de a intra în dialog (iar cum bine se știe dialogul nu înseamnă apriori consens), preferă să ia în brațe principiul ca pe o paravază apărătoare și să facă din el expresia unui veto de cea mai tristă amintire.

Intr-o împrejurare a bogatei mele experiențe jurnalistice, apelând la ilustrarea unui text de excepție prin câteva reproduceri după desene rupestre de o caligrafie savantă în puritatea lor, cineva, ca să nu zic incapabilul, aflat pe scaun, mi-a reproșat caracterul abstract și chiar burghez al compoziției grafice.

Dar sint desenele unor oameni primitivi găsite într-o peșteră devenită astfel celebră!

— Și dumneata vrei să ne întorcem la peșteră?, zice scaunul, speriat la început că poate deveni ridicol folosind termenul de burghez pentru faptele unor oameni care abia constituiau comuna primitivă.

Dumneavoastră — ar fi trebuit să zic eu atunci — dumneavoastră n-ați ajuns încă la peșteră, însă acela stătea pe scaun cu principiul în brațe și uitându-mă bine la el am văzut aieva cum principiul avea în brațele lui forma scaunului pe care stătea.

Asta se poate petrece și în știință și în viața administrativă. Cineva, de curind, mi-a declarat la telefon — Sint tovarășul X de la cutare și vreau să viu diseară la teatru. Foarte bine, zic eu, poftiți, luați bilete de la casă și totul e în ordine. A urmat o pauză ca un infarct prelungit, dacă s-ar putea așa ceva, și X m-a întrebat: — Cum la casă? — Foarte bine, zic eu, ca toată lumea, fiindcă majoritatea lumii nu lucrează la cutare și se duce la casă, și din cîte știu eu și cel de la cutare se duc și ei la casă, deoarece fiind reprezentanți ai obștii sint și exemplu și nu exemplul de privilegiu...

Lasă, tovarășe, acum dumneata vād că ai chef de o discuție pe teme de democrație...

Păi asta este deosebirea dintre noi, zic eu tot rîzînd, dumneata crezi că eu vorbesc pe teme de democrație, ceea ce te dezleagă de rigorile practice ale democrației, pe cînd eu te invit să practicăm împreună democrația asupra căreia am căzut de acord teoretic, însă principiul e unic și puternic și pentru cel fără scaun, înțelegi, și îmi place să mă prevalez și eu de el...

Am mai scris eu odată despre exploatarea scaunului de către om, însă poate fi exploatat și principiul...

Nu cred că e bine, zic eu într-o împrejurare, și cineva se uită la mine foarte mirat...

Păi s-a spus la... și mi se citează un birou oarecare... ca și cînd dialogul a încetat la ușa aceluia birou, restul întrebărilor fiind suspecte de neîncredere...

Stimate tovarășe, zic, la noi se hotărăsc decizii fundamentale prin largi dialoguri cu cele mai largi mase de oameni, acesta e principiul autentic. Fii atît de drăguț și suportă și dumneata dialogul și fă din el un principiu. Odată, să zicem, o să fii pus în situația să nu ai dreptate. E un argument de noblete să înveți să te bucuri și de rigorile și de riscurile democrației, și mai ales să te știi expresia acesteia, nu a prejudecății.

DINU SĂRARU ■

POLUAREA MEDIULUI

Deocamdată, hidrositele de la I. S. C. I. P. — Tomești cern numai dezinteres

Vom începe cu o minută încheiată la sediul Întreprinderii de stat pentru creșterea și îngrășarea porcinelor — Tomești, la data de 27 iulie 1977. În această minută, reprezentantul O.G.A. — Iași, inginerul Vasile Cehan, spunea: „Stația de epurare a apelor de la I.S.C.I.P. — Tomești, deși funcționează cu toate instalațiile, nu atinge parametrii proiectați și nici cei impuși de avizul C.N.A. Oficiul nostru a atras în numărare rînduri atenția I.S.C.I.P. — Tomești să ia măsuri, deoarece I.S.C.I.P. — Tomești poluează grav emisarul care deversează în riul Jijia. Avînd în vedere această situație, I.S.C.I.P. — Tomești a intervenit acum un an pe lângă INCREST pentru a cerceta ce posibilități și ce instalații sint necesare pentru a mări gradul de epurare a apelor uzate”.

Aflăm în continuare, din spusele inginerului Cehan, că INCREST a realizat în 1976 o stație pilot care a dat rezultate bune. Se subliniază că rezolvarea problemelor de la I.S.C.I.P. — Tomești prezintă un larg interes pentru toate I.S.C.I.P.-urile din țară, întrucît nici la acestea nu este asigurată epurarea corespunzătoare a apelor. Se menționează, totodată, că hidrosita importată din Anglia, tip Vickerys (nemontată la acea dată, n.n.), este de capacitate mică, doar pentru 10.000 de porcine, iar pentru crescătoria de la Tomești, plus cea a GOSTAT-ului, ar fi nevoie de 15-20 de asemenea stații aduse din import la prețuri foarte mari. Mai mult decît atît, ideea dotării tuturor I.S.C.I.P.-urilor din țară cu astfel de hidrosite ar impune un efort valutar deosebit de mare. Deci, în concluzie, inginerul Cehan este de părere că INCREST-ul să-și continue cercetările, mai ales că primul model, stația pilot, a dat rezultate satisfăcătoare.

Și iată, peste un an de zile, adică în august 1978, după o muncă nu lipsită de intense căutări, colectivul cercetătorilor de la INCREST predă la cheie, cum se spune, stația de hidrosite, prima stație de acest fel din țară, realizată după o concepție proprie. În aceeași perioadă, adică prin august, începe montarea stației englezești, iar inginerul Viorel Marta, șeful sectorului mecanic de la I.S.C.I.P. — Tomești, este cu totul și cu totul cucerit de această instalație, singura care ar putea, după părerea sa, să rezolve situația destul de critică de la I.S.C.I.P. — Tomești. Cu alte cuvinte, instalația INCREST începe să fie desconsiderată de reprezentantul cel mai autorizat al beneficiarului. Exact în aceeași perioadă, în interiorul colectivului de cercetători de la INCREST încep să se manifeste cîteva neprincipiale fricțiuni care au dus, și din partea executantului, la un anume dezinteres. Pe acest fond, după ce funcționează 3 luni cu o sită indigenă, tip C, provenită de la un ciur vibrator, stația, care a costat 3,2 milioane lei (inclusiv cercetarea), își schimbă de cîteva ori sitele, iar în 28 noiembrie 1978 este supusă omologării. Comisia de omologare constată că

noile site se corodează, se rup sau se infundă. Se recomandă continuarea cercetării pentru a se găsi o sită optimă din toate punctele de vedere. Se mai recomandă cîteva îmbunătățiri de ordin mecanic și efectuarea unor amănunțite analize chimice și biologice ale apei după separarea de nămolul primar. Prin urmare, stația nu este omologată, pentru că, după părerea noastră, ea nu a fost suficient pregătită pentru omologare. Adică între august și noiembrie, perioadă în care stația a fost testată cu cîteva rînduri de site, hidrositele de la I.S.C.I.P. — Tomești au intrat într-un fel de dizgrație generală. Nu înțelegem, de exemplu, de ce nu s-a mers în continuare pe sita de tip C, produsă la „Tehnometal” — Timișoara, și a fost nevoie să se încerce tot felul de alte site. Nici unul dintre interlocutorii noștri, și au fost destul, nu a fost în stare să ne explice de ce s-a renunțat brusc la această sită, singura care a rezistat condițiilor de lucru timp de cel puțin trei luni. Deci, ca să nu mai lungim vorba, nu s-a făcut nimic, absolut nimic, iar cele 3,2 milioane lei par să fie aruncate în vînt. Dar pînă să ajungem la această tristă constatare, iată ce avea să ne declare, total dezinformată și cu un optimism ieșit din comun, tovarășul Adam Radomir, director adjunct în cadrul Direcției generale a agriculturii și industriei alimentare a județului Iași: „Au fost cîteva probleme cu sitele metalice, dar ele au fost înlocuite cu site din material plastic și ceea ce pot să declar este faptul că stația funcționează la parametrii proiectați, adică separă zilnic 200 tone de nămol primar. Apele, după separare, trec în bazinele de aerare, apoi prin decantoare, de unde sint trimise spre stația de epurare. Trecute și prin filtrul sever al stației de epurare, apele, supuse unor intense aerări, pot fi deversate în bazine populate cu pești”.

Să recunoaștem, intențiile tovarășului Adam Radomir sint pur și simplu extraordinare, demne de toată lauda. Dar deocamdată ele sint doar niște simple intenții.

„În ceea ce privește nămolul primar, sau substanța grosieră, a continuat interlocutorul nostru, l-am supus unui interesant experiment. Am tamponat cu acid clorhidric acest nămol care conține, pe lângă altele, și o cantitate de celuloză de aproape 22 la sută, și l-am introdus în amestec de 30 la sută în furajul pentru rumegătoare, adică pentru tineretul bovin de la Gropnița. Am obținut cu alte cuvinte un amestec furajier care conține 30 de procente din această substanță grosieră. Ei bine, viteii au înregistrat un spor de greutate de 670 de grame, adică un spor normal, ca și cum le-am fi administrat un furaj obișnuit, nu cu proporția respectivă. Asta înseamnă că substanțele grosiere pot avea o importanță întrebătoare pe linia reducerii prețului de cost la furajarea tineretului bovin.”

Să notăm, în ceea ce ne privește, că experimentul este în curs de desfășurare și este îndeaproape urmărit de cei interesați. Dar stația de hidrosite, cea care trebuie să asigure zilnic o cantitate de 200 tone de nămol primar, nu merge, adică nu funcționează. Și acest lucru l-am putut constata deplasîndu-ne la fața locului, adică la I.S.C.I.P. — Tomești, la numai 10-15 kilometri de Iași.

Să transcriem dialogul avut cu inginerul Viorel Marta:

- De cîtă vreme nu funcționează stația de hidrosite?
- De aproape un an de zile.
- De ce nu funcționează?
- Pentru că nu a fost rezolvată problema siteilor.
- Am auzit vorbindu-se de o sită tip C. Cît timp a rezistat această sită de tip C?
- Aproximativ 6 luni, dar a fost abandonată.
- De ce a fost abandonată?
- Nu știu.
- O ultimă întrebare: pot funcționa aceste hidrosite? Pot ele asigura un volum de 200 tone de nămol primar?
- Dacă se rezolvă problema siteii, da.

În speranța că vom lămuri toată această încurcătură, tot acest mister din jurul hidrositelor și al siteii tip C, mult prea repede și de neînțeles abandonată, l-am abordat și pe inginerul Mihail Preța care a condus colectivul de la INCREST.

„Dintre toate cercetările efectuate de-a lungul timpului, ne-a declarat inginerul Preța, și au fost, vă asigur, destul de multe, hidrositele m-au captivat în mod deosebit. Aceste hidrosite sint de o foarte mare importanță economică. Am muncit pentru realizarea lor peste doi ani și jumătate și nu aș vrea să se creadă că le-aș fi abandonat. Dar ce-a fost, a fost. Problema numărul unu este, într-adevăr, cea a siteii. În perioada cît nu am mai răspuns de hidrosite, s-a renunțat, nu știu de ce, la sita tip C. Iar la omologarea din noiembrie anul trecut am văzut, cu mihnire, că se folosesc site neadevrate. Chiar și aceste site neadevrate ar fi rezistat, după părerea mea, un timp mai îndelungat, dar nu au fost întreținute corespunzător. Există din partea beneficiarului un dezinteres nejustificat, deși a suplimentat fondurile contractului de cercetare. Deocamdată, la noi în țară, nu putem realiza o sită mai bună, sau, cred eu, ea există, însă nu am depistat-o noi, așa cum există sita de tip C, dar la care nu înțeleg de ce s-a renunțat. Aș vrea, bineînțeles, să mă ocup în continuare de situația hidrositelor, să finalizez cercetarea, dar pentru asta trebuie să mi se acrediteze această sarcină. Nu aștept decît, cum se spune, un semn din partea noului institut în care îmi desfășor activitatea, ICSITERM, și din partea comisiei de omologare care se va întruni din nou în data de 31 mai anul curent. Deși timpul rămas la dispoziție este foarte scurt, cred totuși că stația ar putea fi omologată”.

Că timpul rămas la dispoziție va fi folosit în întregime pentru confecționarea unei site optime, nu știm. Nu știm nici dacă inginerului Mihail Preța i se va încredința această sarcină. Ceea ce știm și credem că s-a desprins din reportajul nostru este faptul că prin și peste hidrositele de la I.S.C.I.P. — Tomești au trecut nepermis de mult, nu apa poluată, ci dezinterul și nepăsarea, iar omologarea acestor site este nejustificat amînată. Pînă cînd?

VICTOR NIȚA ■

Da și nu

Cine mută muntele de pămînt?

Peste drum de gara din Baia Mare, în jurul noilor blocuri din cartierul Bogdan Vodă, își înalță semeț silueta un munte de pămînt. El acoperă nu numai imaginea noilor construcții, dar și toate căile de acces. Ca să ajungi sau să pleci din cartierul respectiv, îți trebuie, pe lângă perechile de cizme, și multă răbdare, să escaladezi munții de pămînt care par a completa decorul montan.

Ioan Ghilivaci, șeful lotului de construcții nr. 1, aparținînd șantierului de construcții numărul 4, ne spune că pămîntul provine de la fundațiile blocurilor. Se depozitează lângă gară pentru că nu are cîine să-l transporte.

Pe lângă toate acestea, după ce constructorul a terminat lucrările, a asfaltat străzile și trotuarele, au venit lucrătorii I.R.E.B.-ului și cei de la Teleconstrucția: aceștia au spart asfaltul, au stricat tro-

tuarele și au lăsat la locul lucrării pămînt, pămînt care acum astupă atît drumurile, cît și canalele de scurgere. Vasile Mareș, șeful lotului de instalații, ne arată că multe dintre canalele stradale au instalațiile improvizate și din cauza acestora apele stagnează. Lucrările de întreținere sint executate tot de instalatorii lotului de construcții. Canalul colector general nu a fost terminat în întregime.

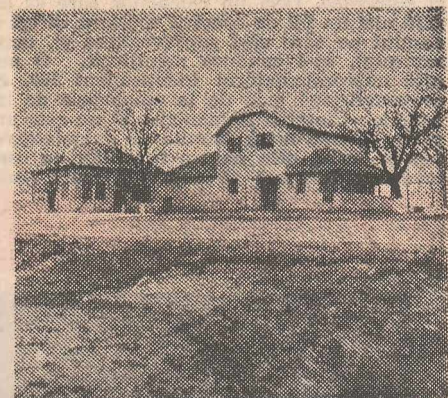
Batem la ușa directorului Trustului de construcții județene, inginerul Gheorghe Ardeleanu: „Greutăți întîmpinăm, spune dînsul, și din partea Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor, care nu a onorat contractele încheiate cu noi pentru transportul a circa 1 milion metri cubi de pămînt. Un alt aspect critic este acela că activitatea proiectanților este încă defecuoasă: execută proiectele blocurilor fără să țină seama de o eșalonare ritmică a lucrărilor”.

Recent, am aflat, s-a găsit un spațiu unde să se transporte pămîntul. Așa că locuitorii cartierului Bogdan Vodă speră să nu mai fie nevoiți să-și spele pantofii în băltoace, de cîte ori vin sau pleacă de acasă.

SORIN POSTOLACHE ■

Inima morii din Zăvalu

Cînd vîietul unei mori încetează deodată, oamenii se răsucesc în așternuturile lor, nu mai dorm. O moară care este mereu auzită că macină înseamnă că este vie și face parte din liniștea lor. De-a lungul Dunării, la ieșirea din Plosca, îndreptîndu-ne spre Zăvalu (județul Dolj), în plin cîmp, am fost reținuți minute în șir

de frumusețea unei clădiri care, după gîndul nostru, părea a fi un conac sau un han părăsit unde oamenii, ca în „Hanul Ancuței”, își povesteau uimitorile lor întîmplări. Dar ne-a lămurit un sătean: „Acesta este moara noastră, moara a lucrat de cînd e ea și acum nu mai lucrează. De luni de zile s-a stricat capul motor. Nimeni nu-l repară. S-a stricat inima morii, moara este inima satului. Acum, cu sacii în spinare, ne risipim prin locuri străine să ne macinăm și noi, unde găsim, truda noastră de peste an”.

ADI CUSIN ■

O mină de aur în apele reziduale

Inginerul dr. Cornel Brădețeanu s-a născut la Craiova în 1906 și este licențiat al Facultății de matematică și al Institutului politehnic din București. Pasiunea timpurie pentru cercetarea științifică l-a îndemnat să urmeze, tot la București, și trei ani la fosta facultate de fizico-matematică. În 1937 își ia doctoratul la Academia de mine din Freiberg, străvechi centru universitar german.

Întors în țară, inginerul Cornel Brădețeanu lucrează la Uzinele siderurgice din Reșița, iar după război la Combinatul siderurgic din Hunedoara, precum și la mai multe institute de cercetări din Capitală, unde se specializează în spectrografie minerală (procedeu optic pentru depistarea substanțelor minerale). În 1967 devine autorul brevetului de invenție „Electrod rotativ pentru spectrograf” (realizare nevalorificată până la ora actuală). Cercetările și studiile consacrate grafitului îi aduc alte două brevete de invenție: „Procedeu de obținere a concentrațiilor de grafit” (1968) și, în colaborare cu prof. dr. chimist Rodica Vilcu, „Procedeu de obținere a concentrațiilor de grafit cu recuperare concomitentă a galiului și vanadiului” (1969).

Pentru cititorul neavizat, acest succint curriculum vitae nu poate face, probabil, decât dovada unei vieți obișnuite și onorabile. E adevărat, studiile universitare temeinice și multilaterale, precum și brevetele care onorează o susținută activitate de cercetare, întregesc și redimensionează portretul civic și profesional al eroului nostru. Dar — ne permitem noi să remarcăm — biografia similară există astăzi cu miile, pasiunea pentru cercetare și studii reprezentând o caracteristică de esență pentru inteligența tehnică și științifică a țării.

Cu totul alta va fi, în schimb, opinia specialistului în materie care, citind această sumară fișă biografică, va remarca de îndată un amănunt neobișnuit. Este vorba de faptul că inginerul Brădețeanu a izbutit să pună la punct un procedeu de extragere a galiului și vanadiului din minerele de grafit. Pentru omul de specialitate și în primul rând pentru chimist, geolog și mineralog, noutatea este tot atât de neașteptată ca și o știre prin care — să presupunem — marele public ar fi anunțat că un cercetător oarecare a reușit să extragă mărghăritare din brinza de vaci sau zahăr din piatră de calcar.

Intr-adevăr, nimeni în lume nu s-a gândit că zăcămintele de grafit pot conține cantități apreciabile de galiu, vanadiu și chiar aur, toate metale rare, extrem de scumpe și deficitare pe plan mondial. Despre importanța lor practică vom pomeni câteva rânduri mai jos.

Inginerul Cornel Brădețeanu a izbutit să ajungă la această descoperire din două motive. În primul rând, preocuparea constantă pentru realizarea unor concentrații de grafit l-a determinat să observe la un moment dat prezența metalelor rare în compoziția grafitului. În al doilea rând, după cite se pare, natura a creat

această curiozitate geologică numai pe teritoriul țării noastre. Ingerul Brădețeanu a descoperit aici galiul, vanadiul și chiar mici cantități de aur în lichidul rezidual al stației de flotare. Sînt zeci de ani, de cînd, cu alte cuvinte, în acest colț de țară, prin extragerea și purificarea grafitului, se aruncă la canal, odată cu apa din flotație, însemnate cantități de metale rare. Evident, nimeni nu e vinovat pentru aceasta, la fel cum nimeni nu-l poate acuza pe Democrit că i-a dat lui Otto Hahn privilegiul de a înfăptui peste 2500 de ani fiziunea atomului. Evoluția științei și jocurile hazardului au hotărît acest moment pentru descoperirea metalelor rare în minerele de grafit de la Baia de Fier și meritul a revenit de drept și de fapt unui pasionat cercetător, inginerului Cornel Brădețeanu.

Un kilogram de galiu (extras pe plan mondial din baunită sau din animale marine) costă 30 000 lei. La Baia de Fier, susține autorul, s-ar putea extrage anual din bazinele flotației de grafit sute de kilograme de galiu, metal rar extrem de solicitat în tehnica modernă. (Un singur exemplu: înlocuind siliciul în celulele fotosolare, el furnizează de 500 ori mai multă energie electrică, iar durabilitatea lui este de patru ori mai mare.)

Vanadiul, element indispensabil în tehnica oțelurilor, are un preț de cost mai redus, deoarece el se găsește în cantități mai mari în regiunile carbonifere ale planetei. Prin procedeu inginerului Brădețeanu s-ar putea obține numai la Baia de Fier aproximativ 16 000 tone vanadiu anual.

Apele reziduale de la Baia de Fier — a dovedit inventatorul nostru — conțin și cantități reduse de aur. Într-un an de zile s-ar putea aduna de aici aproximativ 50—60 kilograme de metal galben („ceea ce nu e mult, dar nici puțin” a ținut să precizeze interlocutorul nostru).

Procedeu unic de extragere a acestor metale rare din minerele de grafit, brevetat, așa cum arătăm, încă din 1969, a trebuit să aștepte aproape un deceniu pentru a cuceri atenția forurilor în drept. Privită cu suspiciune și dezinteres de mai mulți beneficiari virtuali, care au amînat mereu cercetările sub pretextul lipsei de fonduri, invenția s-a bucurat de un sprijin călduros din partea Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie care, apreciindu-i importanța deosebită, s-a angajat să o sprijine și să o finanțeze. Descoperirea a făcut obiectul unor cercetări în cadrul comisiei de spectroscopie a Academiei Republicii Socialiste România, la Institutul central de chimie din București, iar în prezent cercetări sistematice se efectuează la Institutul de cercetări, inginerie, tehnologie și proiectare producție pentru industria anorganică și metale neferoase (I.A.M.V.). Buletinele de analiză au demonstrat, așa cum anunțase inginerul Brădețeanu, că zăcămintele de grafit de la Baia de Fier conțin cantități industrializabile de metale rare.

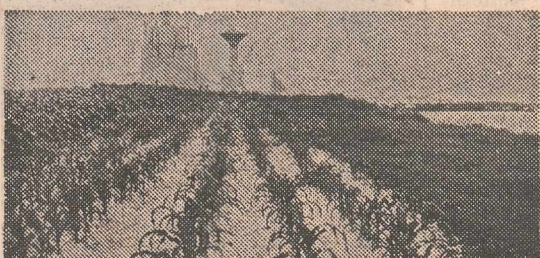
Descoperirea, de factură cu totul deosebită, anticipează un capitol complet nou în cadrul industriei miniere din țara noastră. Tocmai de aceea nici relațarea noastră nu se poate opri aici. Vom reveni cu amănunte de îndată ce invenția inginerului Cornel Brădețeanu se va bucura de confirmarea ei deplină: extragerea de metale rare prin procedee industriale din minerele de grafit.

LIVIU TIMBUS ■

„Independent 100”, fiul premiant al unei renumite familii de calculatoare românești: Felix

Este cunoscut următorul exemplu de aplicare mecanică a logicii: premisa majoră — șaizeci de oameni pot face o treabă de șaizeci de ori mai repede decît un singur om. Premisa minoră — un om poate săpa o gaură de stîlp în șaizeci de secunde. Concluzia — șaizeci de oameni pot săpa o gaură de stîlp în șaizeci de secunde. Firește, concluzia conține eroare. Un calculator electronic „înstruit” insuficient n-ar remarca eroarea; dacă ar face-o, ar însemna că el deține un număr foarte mare de informații care i-ar permite „judecați” de probabilitate și astfel alegerea unei optime. Așa ceva s-ar chema decizie. Despre ea, despre capacitatea de decizie, nu puteam vorbi în sensul demonstrat direct, aplicativ, cînd ne refeream la aplicarea calculatorului electronic la noi. Pînă nu demult! Calculatoarele fabricate la noi cit și cele importate au fost folosite cu predilecție la culegerea datelor, în gestiuni economice, pentru calcule științifice cit și în alte scopuri pe aceeași linie. Evoluind utilizatorii în minuirea calculatoarelor, au evoluat și cerințele față de acestea. „A apărut necesitatea unui calculator universal capabil să preia o parte din funcțiile lui Felix 256, să le execute cu viteză mai mare și să poată participa direct, ca element de urmărire și decizie, în diferite procese industriale și științifice. Deci un calculator care să poată fi instalat, fără nici un fel de condiții speciale, direct în mijlocul procesului pe care să-l supravegheze și, după dorința utilizatorului, să-l conducă nemijlocit. O asemenea mașină este microcalculatorul Independent 100, creație originală ce beneficiază încă de la omologare de trei premii obținute la «Cintarea României». El nu este un unicat, ci face parte dintr-o nouă familie de calculatoare, microcalculatoarele, care, prin natura funcțiilor cu care sînt și vor fi investite, încearcă să cuprindă toată gama posibilă de

Realitatea ilustrată

Laboratorul de prevenirea și combaterea poluării solului din cadrul Institutului de cercetări pentru patologie și agrochimie din București, condus de inginerul Stelian Ovidiu Nastea, experimentează cultivarea cu plante agricole a haldelor de fosfor gips rezultate de la fabricarea îngrășămintelor cu fosfor. Aceste suprafețe ocupă însemnate porțiuni de teren arabil și constituie totodată, prin spulberare, un mijloc de poluare a mediului înconjurător.

aplicații. Felix MC 8 este mezinul acestei familii; omologat în 1977 are aplicații de genul celor de care arînteam. Îl găsim în instalația SICAP menită să optimizeze procese de producție din industria textilă, într-o instalație cu laser destinată controlului poluării apei, în proiectarea calculului ecuațiilor diferențiale la un institut de cercetări din chimie etc. Fratele ceva mai mare al acestuia este Felix 18, recent intrat în fabricație iar acum se execută seria O pentru Independent 100”.

Am notat aici cuvintele inginerului Rluric Bulgacov, care face parte din colectivul de proiectanți conduși de inginerul Mihai Roșu, creatori ai microcalculatorului Independent 100. Sînt oameni ai I.T.C. (Institutul pentru tehnica de calcul), dar familia noilor mașini de calcul are mai mulți părinți. Cele două Felix de care am vorbit au fost create de colective mixte aparținînd întreprinderii de calculatoare și Institutului politehnic București. Deci cercetare — învățămînt — producție, o tripletă care innobilează cu multe carate gîndirea tehnico-științifică românească. În cazul de față trebuie să precizăm că și Felix MC 8 are un premiu, Premiul Academiei Republicii Socialiste România, iar Felix 18 este selecționat pentru medalieră la un apropiat tîrg internațional.

O întrebare firească: cum sînt fundamentate aceste aprecieri? Ingerul Constantin Botez, șeful colectivului din întreprindere, constituit pentru proiectarea celor două Felix, oferă cîteva date: „Folosirea noilor cuceriri în domeniul componentelor și circuitelor integrate a permis o nouă tehnologie de fabricație cit și de întreținere. Astfel față de calculatoarele mai mari, la care unitatea de comandă, memoria și unitățile de legătură periferice ocupă trei dulapuri, la cele din familia nouă toate acestea sînt amplasate doar pe cîteva sertare ale unui singur dulap. Ca nespacialist, dumneavoastră veți spune: deci ocupă un spațiu mai mic. E adevărat dar principal este altceva. Se știe că distanța între circuitele integrate realizează și viteza de lucru a calculatorului. În cazul nostru datorită compactării circuitelor microcalculatorul este de două ori mai rapid față de calculatorul obișnuit. Are și un consum mai mic de energie, de aproape douăzeci de ori, iar la instalare nu mai solicită încăperi speciale unde trebuie păstrată o anumită temperatură, fapt care nici n-ar fi posibil atunci cînd el este amplasat direct într-o hală sau secție de producție. Beneficiază și de facilități noi privind echipamentele periferice. Și ar fi încă multe de spus privind funcționarea microcalculatoarelor dar am intra în termenii foarte stricti specialiști; pentru utilizatori există prospecte și instrucțiuni amănunțite”.

Venind vorba de utilizatori, trebuie să notăm aici faptul că întreprinderea de calculatoare cit și I.T.C.-ul au declansat o generoasă acțiune de sensibilizare și instruire a acestora, organizînd cu regularitate, pentru fiecare tip de microcalculator, simpozioane și cursuri. Am putea astfel conchide că microcalculatorul românesc, chemat astăzi și pe postul unui factor de decizie în procesele industriale și științifice, se găsește într-o evoluție normală. Cu un singur amendament. Independent 100 care beneficiază de trei premii și — deosebit de important acest lucru — este primul calculator românesc omologat la CAER (aceasta s-a petrecut în toamna trecută) se află la seria zero la aproape un an de la omologarea prototipului. Poate că vina acestei întîrzieri se împarte deopotrivă între proiectant și constructor dar noi reținem faptul că Felix MC8 și Felix 18, la a căror proiectare întreprinderea a fost partașă, au beneficiat de un termen mai adecvat de punere în fabricație.

VICTOR CONSTANTINESCU ■

Ce e nou în

Mecanismul intim de acțiune al histaminei în secreția gastrică

Una din problemele controversate ale cercetărilor din istoria și prezentul histaminei este legată de rolul ei fiziologic și patologic în secreția gastrică.

Astăzi se cunoaște că stimularea secreției gastrice acide este o funcție fiziologică a histaminei, acesta constituind mediatorul final al tuturor stimulilor indiferent de natura acestora. Descoperirea blocanților receptorilor H₂-histaminici contribuie la fel la elucidarea implicațiilor histaminei în secreția gastrică acidă. Cu toate acestea mecanismul intim prin care histamina mediază stimularea secreției gastrice acide a rămas neexplicat. Într-o comunicare științifică prezentată la al VI-lea Congres mondial de gastroenterologie de la Madrid, un grup de cercetători conduși de dr. Ioan Pușcas demonstrează că histamina este un activator direct al anhidrazei carbonice din mucoasa gastrică, enzimă cu rol principal în producerea de acid clordihric. Experiențe efectuate in vitro și in vivo pe enzima din singe și mucoasa gastrică au confirmat această acțiune. Constațiile duc la concluzia că unul din principalele mecanisme de producere a ionilor de H⁺ este activarea directă a anhidrazei carbonice de către histamină. Cercetările demonstrează totodată faptul că anhidraza carbonică prezintă receptori de tip H₂-histaminici, constatare de o mare importanță în fiziologie și fiziopatologie, elucidînd procesul de secreție gastrică acidă în intimitatea lui subcelulară.

Construcții de mașini

Luca Porfir, inginer-șef la Întreprinderea „Steaua roșie” din București, este autorul invenției: „Betonieră cu amestecător basculant, acționat hidraulic”, care poate fi folosită la prepararea mecanică a betoanelor și mortarelor de calitate superioară în fabricile de prefabricate de beton, precum și pe șantierele de construcții, unde rentabilitatea stațiilor de betoane ar fi prea scăzută.

Betoniera este acționată fie cu motor electric, fie cu motor cu aprindere prin scînteie, fie cu motor diesel, acesta din urmă fiind indicat în locurile izolate, unde sursa de energie lipsește.

Prin ce se recomandă betoniera? Ea realizează un amestec foarte bun al materialelor — pietris, nisip, ciment — deci o calitate superioară a betoanelor preparate. Oferă siguranță în exploatare în paralel cu o uzură redusă a organelor principale, datorită comenzilor hidraulice simple, și cu o întreținere lesnicioasă. Ea poate fi utilizată și la prepararea, a betoanelor necesare executării drumurilor, podurilor și altor lucrări de construcții.

Protecția muncii

Florin Vasile Ionescu din București este autorul unei instalații de concepție originală pentru purificarea aerului conținînd vapori de mercur. Instalația dirijează aerul conținînd vapori de mercur într-o cameră de contact-reacție-precipitare-decantare, prevăzută cu o instalație de pulverizare a soluției chimice recirculate și cu un sistem de filtrare, astfel încît aerul ajunge în atmosferă fără mercur, așa cum atestau și repetatele analize făcute de Inspectoratul sanitar de stat.

Mal notăm faptul că datorită ingeniozității ei, invenția a fost distinsă cu marea medalie de aur la Salonul internațional de invenții Viena, obținînd, totodată, brevete în S.U.A., R.F.G., Anglia, Franța, Italia și Austria.

Institutul de proiectări pentru uzine electrotehnice, titularul invenției, detine proiectele de execuție pentru instalație iar întreprinderea „Metalica” Buzău poate executa instalații pentru debit de aer ce trebuie filtrat.

Invenția se aplică la întreprinderea „Romlux” — Tîrgoviște unde funcționează o instalație pentru un debit de 120 000 mc/h, iar în vederea etapelor de dezvoltare pînă în anul 1980 se execută o instalație de 240 000 mc/h. Prin aplicarea invenției s-au obținut totodată economii de investiții de 8 milioane lei și economii de exploatare de 5 800 000 lei.

Renașterea unui material:

IPSOȘUL

În condițiile în care problema înlocuirii materialelor de construcție care includ în fabricarea lor consumuri mari de energie termică, electrică și de manoperă este de actualitate, cercetările colectivului de specialiști din Filiala Cluj-Napoca a Institutului de cercetări și proiectări pentru materiale de construcții dovedesc superioritatea din multe puncte de vedere a folosirii plăcilor prefabricate din ipsos la construcția pereților despărțitori din locuințe, în locul plăcilor de beton sau b.c.a. care se folosesc în prezent. Folosirea plăcilor din ipsos înseamnă pe scurt: eliminarea oricărui consum de ciment și oțel; posibilitatea unui finisaj rapid și variat (cu folie metalică, de furnir sau tapet); același aport la rigiditatea structurilor ca și betonul celular autoclavizat, dar cu 50% mai ușor decât acesta; de aici — o ușurință în manipulare, posibilitatea înlocuirii în timpul exploatarei, precăzabilitate ușoară (suportă culul, se poate tăia cu ferăstrăul, dar este rezistent la foc); scurtaarea timpului de dare în folosință a locuințelor; aspect plăcut; senzație de cald la atingere; realizarea unor îmbinări corecte; montaj independent de condițiile atmosferice etc. Avansarea de calitate la „prima vedere” este însoțită de consecințe strict economice din cele mai importante, cum sînt: economisirea a 1 500 t oțel și 2 200 t ciment la 1 mil. m² de perete; un preț de cost cu pînă la 25% mai scăzut decât b.c.a. (care include și produse de import); o economie de 3,9 kg combustibil convențional și 9,6 kWh la o tonă de produs, la care se adaugă o importantă economie rezultată din productivitatea mare pe care o are noul produs.

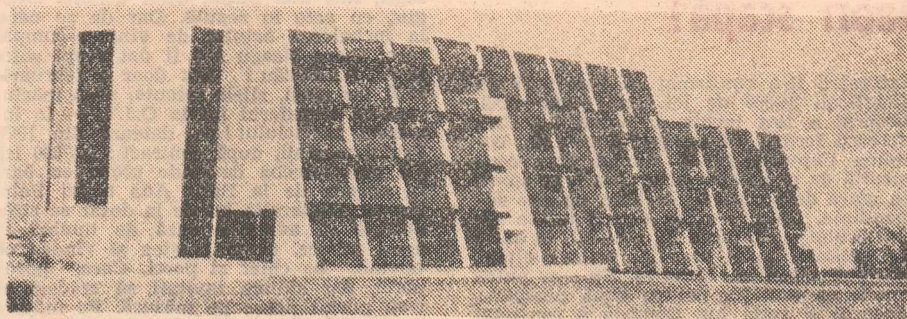
Un alt aspect economic important al folosirii plăcilor prefabricate din ipsos constă în includerea în aceste plăci a unor resurse secundare de la fabricile de mobilă, de hirtie și de îngrășăminte fosfatice, resurse secundare ceramice, zguri, cenuși, pudruri etc. Ing. Costică Dumbravă, cercetător științific principal la Filiala din Cluj-Napoca a I.C.P.M.C., are o invenție brevetată în 1973 referitoare la un nou material de construcție din turbă, inclusiv procedeul de obținere a lui. Invenția constă în includerea în plăcile de ipsos, în anumite proporții și condiții, a turbei, obținându-se astfel un material de construcție cu greutate volumetrică mică, cu rezistență la compresiune între 8 și 40 kg/cm², cu proprietăți de izolare fonică și termică mai bune decât b.c.a.-ul din care se fac în prezent pereții despărțitori. În plus, se dă o valorificare superioară celor peste 80 mil. m³ de turbă de care dispunem, și care se folosește în prezent ca pămînt de flori, ocupînd o însemnată suprafață neutilizabilă pentru agricultură. Deși invenția a stîrnit interesul mai multor constructori și proiectanți (autorul deține solicitările acestora) care ar fi optat pentru noul material de construcție, acest lucru nu se poate face pentru că nu există încă o fabrică producătoare — ca și de plăci prefabricate din ipsos, în general.

Relativ la problema obținerii pe scară industrială a acestui nou material de construcție pe bază de ipsos, trebuie spus că I.C.P.M.C. București împreună cu Centrula materialelor de construcții București fac demersuri la M.E.F.M.C. și C.S.P. pentru înscrierea în planul de investiții a unei Stații experimentale pentru elemente prefabricate ușoare din ipsos care ar urma să se construiască la Someșeni, în apropierea Filialei I.C.P.M.C., ca o recunoaștere a meritelor și rezultatelor acestui colectiv. Stația ar avea sarcina de a stabili tehnologii pentru eventuale unități industriale de acest tip, de a diversifica sortimente de plăci, blocuri și fișii de ipsos, valorificînd în mod cu totul special resurse secundare și lianți cu un consum redus de energie electrică și termică, înlocuitori de preț al cimentului. Stația ar urma să intre în funcțiune în trimestrul II 1980, beneficiar fiind Filiala I.C.P.M.C., iar constructor — T.C.I. Cluj.

Ipsosul este mult mai ieftin ca cimentul, iar producția de ipsos a țării este excedentară, fabricile specializate lucrînd sub capacitate datorită fîșiei de solicitanți la sortimentele de ipsos-construcție. În țările dezvoltate — Anglia, Franța, S.U.A. — consumul de ipsos-construcție este de peste 200 kg/locuitor-an, în Canada — peste 250 kg, în timp ce la noi nu depășește 12 kg.

OCTAVIAN ȘTIREANU

CONSTRUCȚIA HOTELURILOR SOLARE DIN DELTA ANUNȚĂ :

Era cetățitor soarelui

(Urmare din pag. 1)

arhitectul Sandy Miclescu. S-au căutat și s-au găsit rezolvări ingenioase, imbinînd frumosul cu utilul, într-o concepție pur românească. De subliniat că soarele va furniza energie hotelului în tot cursul anului, cu o economie prezumată de câteva zeci de tone combustibil convențional, ceea ce nu este deloc de neglijat.

— Vorbeați însă de o întreagă localitate.

— Doi ani după construirea hotelului se va înălța în jur o mică localitate solară. Realizarea obiectivului îmbracă un caracter interdisciplinar, cu fațete multiple. Au fost necesare: elaborarea unui model matematic complex pentru imbinarea optimă a cerințelor arhitectonice și energetice, o sistematizare solară — termen neobișnuit, dar perfect adecvat în cazul de față — calculul regimului cel mai favorabil de înălțime, de curbura a fațadelor, de expunere la razele astrului zilei, pe scurt, o sinteză creatoare dintre frumos și util. În primul nostru Oraș al soarelui își vor găsi materializarea și mai multe brevete românești privind utilizarea energiei solare. Ne încadrăm astfel cu propria noastră personalitate, în special sub aspectul analizelor matematice, într-o linie de preocupare de mare actualitate pe plan mondial.

Cît de intens se desfășoară cercetările pe mapamond o vedește și corespondența laboratorului cu prestigioase institute și colective universitare din Melbourne, Christ Church (Noua Zeelandă), Liverpool, Graz, Bruxelles, Stuttgart, Copenhaga, Helsinki, Stockholm, Albuquerque (statul New Mexico, S.U.A.) etc.

PE ORDINEA DE ZI A PLANETEI
CONFRUNTATE CU CRIZA ENERGIEI:
CASA SOLARĂ

— Tovarășe inginer Teodor Teretean, conform programului de dezvoltare a noilor surse de energie coordonat de Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie, INCERC deține responsabilitatea acțiunilor de cercetare științifică în domeniul utilizării energiei solare pentru prepararea apei calde de consum și încălzirea clădi-

rilor. Dumneavoastră, ca șef al laboratorului de instalații, răspundeți deci administrativ și de aceste probleme. Dar nu numai administrativ. Vă numărați printre promotorii cei mai activi ai utilizării energiei solare. Ce perspective deschide ea țării noastre?

— Nu voi cita prea multe cifre, totuși câteva apar necesare pentru a trasa un cadru. Se apreciază potențialul energetic solar amenajabil al României la circa 10 000 000 t combustibil convențional pe an, dacă luăm în considerare numai zonele cu insorire minimă de circa 1 900 ore pe an. Prin utilizarea a 10 000 000 metri pătrați colectoare — ceea ce este de domeniul posibilului, într-un viitor nu prea îndepărtat — s-ar putea capta echivalentul a 1 000 000 t combustibil convențional pe an.

— Totuși, utilizările acestei forme de energie apar relativ restrinse, fiindcă, simplisit spus, ea nu încălzeste prea mult.

— Adevărat. Dar nu uitați că din totalul energiei primare consumate în țară, cam 60% se transformă în energie termică, din care jumătate de joasă temperatură, sub 100 grade, în al cărei bilanț deci energia solară poate participa efectiv. Din cercetările efectuate pînă în prezent reiese că energia solară ar asigura 60% din energia cheltuită pentru prepararea apei calde de consum, restul obținîndu-se dintr-o sursă termică auxiliară. La fel, pentru încălzirea spațiului de locuit, soarele nostru cel de toate zilele poate furniza 40% din necesar, restul provenind de la sursa auxiliară. Firește, cifrele citate nu sînt decît orientative. Dealtfel, în întreaga lume se studiază problema și rezultatele cercetărilor vor aduce corective, probabil în bine.

— Ce așteptați alte țări de la energia solară?

— Două exemple. Se crede că în anul 2 000 cam 12% din consumul energetic al S.U.A. va fi „acoperit” de soare. Cifra corespunzătoare pentru Republica Federală Germania se va ridica, în 1990, la aproximativ 9,5%.

— Iar la noi?

— Sperăm ca anul 2000 să ne găsească cu aproape întreg potențialul energetic solar amenajat, iar speranțele mele au în

vedere avantajele utilizării acestei energii: o sursă de energie practic inepuizabilă, care nu necesită importuri și este complet nepoluată; instalațiile simple se exploatează cu personal redus și pot fi amplasate pe aproape întreg teritoriul țării etc. Trebuie însă menționat că în condițiile tehnice actuale, în întreaga lume energia obținută direct de la soare revine la un preț mai ridicat decît cel al energiei tradiționale, de unde și durata relativ mare a amortizării investițiilor. De asemenea, datorită intermitenței perioadelor insorite, apare necesară utilizarea unor surse auxiliare.

Iată deci datele problemei. Nici optimism exagerat, nici subapreciere.

Concret, ce se întrevede la noi pentru anii următori?

Ca și pînă în prezent, în înfăptuirea prevederilor de plan sînt antrenate nu numai INCERC, ci și alte centre de cercetare, institute de proiectări, politehnici. De pildă, la politehnica din Timișoara s-a proiectat o stație la Jimbolia pentru uscarea produselor ceramice, iar ICEMENERG a elaborat proiectul unei centrale solare-electrice experimentale de 30 kW, care va fi dată în funcțiune la sfîrșitul anului viitor.

Iată și alte prevederi pentru următorii 2—3 ani.

● Instalații solare pentru încălzirea apei la grupurile hoteliere din stațiunea Neptun.

● Producerea în serie la „Electrometal” Timișoara a echipamentelor individuale pentru prepararea apei calde menajere. Perspectiva pentru 1985 este de circa 50 000 instalații. Circa 75% din energia necesară încălzirii apei de consum în sezonul estival putînd fi furnizată de o astfel de instalație.

● Instalații experimentale pentru prepararea apei calde de consum la câteva blocuri-tip din Cimpina și Vălenii de Munte.

● Stații pilot pentru: preîncălzirea de aer clăd la uscarea cerealelor, prepararea apei calde tehnologice la o fabrică de produse alimentare, producerea aerului cald pentru uscarea fructelor la stațiunea pomicolă Băneasa, încălzirea solară și prepararea apei calde de consum la o fermă-tip de 700 vaci, producerea apei calde și încălzirea unor sere la Vidra.

● Patru case solare cu etaj în apropierea Bucureștiului și la Găești.

● Instalații de preparare de apă caldă la aproape toate clădirile industriale noi din transport (stații de întreținere auto etc.).

— Cele arătate aici — conchide inginerul Teretean — nu reprezintă decît primul pași care trebuie făcuți de către INCERC și alte institute de cercetare, institute de proiectare și direcțiile tehnice ale ministerelor economice pentru ca în anul 2000 să se obțină, datorită energiei solare, o economie de cel puțin cinci-șase milioane de tone combustibil convențional pe an. Un plan ambițios, dar realist.

Sub ochii actualei generații se va înălța Cetatea Solară.

Dreptul la replică

În temeiul art. 72 și 73 din Legea nr. 3/1974 (cu modificările aduse prin Decretul nr. 471/1977), mă văd nevoit să mă adresez dv., intrucît în nr. 14 din 5 aprilie crt. ai revistei ce cu onoare conduceți a fost grav sîrbîta demnității, onoarea și reputația subsemnatului. Mă refer la interviul luat de către redactorul dv. Ovidiu Ioanțoiaia, respectiv la răspunsurile date de prof. dr. doc. CONSTANTIN GHEORGHE DIMITRIU, în articolul intitulat: „Azi, totul trebuie demonstrat, dar demonstrația trebuie să fie corectă, lipsită de prejudecăți și suspiciuni”.

Astfel, după ce se declară ostil scepticismului, orgoliului, „ideilor preconcepțive”, deci neverificate, tovarășul prof. dr. C. G. Dimitriu încearcă să le exemplifice, să le demonstreze prin așa-zitul caz al... unui OARECARE (subl. ns.) RANETESCU de la Vălenii, care susținea că a descoperit remediul cancerului.

Am convingerea, îmi exprim categoric, pînă acum această convingere, că dacă la acea dată ar fi fost în ființă săptămînalul pe care îl conduceți, pretinsele mele... „susțineri” ar fi avut o cu totul altă rezolvare!!! Aceste... „OARECARE” sînt medicul militar, colonel în rezervă, Dr. DEM. N. RANETESCU, domiciliat în Ploiești, str. Karl Marx 23. Am absolvit Facultatea de medicină din București și posed „Diploma de Doctor în Medicină și Chirurgie nr. 2 150 din 10 martie 1925” !!!

Paralel cu munca de medic militar am activat și în munca didactică, fiind asistent universitar la catedra de „Fiziologie și Fiziologie biologică” condusă de regretatul om de știință, prof. dr. Paulescu. Datorită obligărilor profesionale raportate la statutul militar în care eram angajat, după un anumit timp am fost nevoit să interup munca organizată, universitară, de cercetare și să mă transfer acolo unde interesele serviciului mă-au ordonat. Aceasta însă nu a coincis cu abandonarea, cu renunțarea la munca de cercetare, ci dimpotrivă!

Deci, foarte-foarte succint expus, prezentat, această este... „OARECARELE RANETESCU”, „oarecare” care, pornindu-se de la expesia preferată de omul de știință, de profesorul universitar etc., etc. Dimitriu, putea și poate fi orice, numai confrate, numai coleg, numai medic, nu !!!

Dintr-un bun început doresc să precizez că de aceste neadevăruri nu înțeleg să fac răspunzătoare revista ce cu demnitate și cinste o conduceți, ci pe acela care (vezi

art. 76, al. 2 din Legea mai sus-citată) a avut cutezanța — ce nu îl face deloc cinste — să afirme:

a) ...că d-sa împreună cu tov. prof. Petre Teodorescu și Octav Costăchel s-au deplasat la Vălenii unde, citez:

„...am constatat că din punct de vedere teoretic afirmațiile LUI RANETESCU (subl. ns.) erau absurde...”

...în sprînjînul afirmațiilor sale n-adeuca alt argument în afara scrisorilor de mulțumire primite (sosite) de la pacienți”.

„Rememorînd” situațiile, adevărul, este cazul să reamintesc prof. dr. docent Dimitriu următoarele:

— Este foarte adevărat, în luna martie 1960 a venit la Vălenii tov. dr. Bula — atunci secretar general al Ministerului Sănătății — însoțit de tovarășii la care se referă în interviul său tov. prof. Dimitriu; — însă nu este mai puțin adevărat că singurul care a discutat cu subsemnatul a fost tov. dr. Bula, restul „consiliei” preferînd probabil să admire urbea, nu mi-a acordat nici cea mai elementară colegială atenție.

Aceasta este, foarte succint redat, „filmul” vizitei făcute la Vălenii de către... „comisiile” din care a făcut parte și tov. prof. dr. docent Dimitriu!

Și, reamintindu-î domniei-sale, nu pot totuși să nu îl întreb pe această cale: a discutat vreodată cu subsemnatul? A avut un cit de banal schimb de păreri, de opinii cu subsemnatul în timpul mai sus-amintitei vizite???

Răspunsul e înștit, corect, verificabil ori cînd, cu toată trecerea celor două decenii, nu este decît categoric negativ!

Și atunci, cum poate explica tov. dr. docent Dimitriu mărîmînia punerii la dispoziție a unui număr de 10 paturi din clinica d-sale, ba mai mult, să „înter-vi-n-ă” și pe lângă colegii de la chirurgie ca și aceștia să-mi mai ofere încă alte... 10 paturi???

Consider că față de împrejurarea că nu a discutat niciodată cu subsemnatul, că efectiv nu a verificat niciodată, personal, modul de experimentare a produsului meu, această ofertă de paturi nu se motivează decît:

— fie că rezultatele concrete furnizate de oameni de bună-credință l-au determinat la această măsură, dată fiind și competența d-sale științifică deosebită;

— fie că în clinica d-sale respectivele paturi nu aveau pe atunci solicitare;

— fie că, avînd cunoștința de modul impropriu în care se vor face experimentările pe bolnavii ce vor ocupa aceste paturi, în mod deliberat se accepta ideea compromiterii subsemnatului!

Revin deci și pe bună dreptate mă în-

treb: dacă d-sa nu a discutat niciodată cu mine (deși a avut amabilitatea să-mi ofere... 20 de paturi), de unde atunci constatarea și afirmația că... „din punct de vedere teoretic afirmațiile mele erau absurde”???

Ba mai mult, că preparatul subsemnatului consta dintr-o soluție de albastru de metylen???

b). Dar limitele elementarei bune-cuviințe sînt total depășite din momentul în care se face și se consensuează afirmația: „AM DECIS SĂ-I ACORD O ȘANSA ÎN PLUS, OFERINDU-I 10 PATURI ÎN „CLINICA”.

c). În fine, ultimul neadevăr, ultima inadvertență care impune reconsiderare este aceea ce derivă din afirmația „experimentul a murit de la sine din lipsă de probe”.

STIMATE TOVARĂȘE REDACTOR ȘEF, au trecut de la data evenimentelor eronat narate de către interviuatul redactorului dv., ...19 ani (și nu ...10 cit tot acesta pretinde, afirmă), timp în care nu am încetat să-mi verific cercetările științifice atunci prezentate, să urmăresc în limita posibilităților actuale de... pensionar de vîrstă, rezultatele muncii mele de o viață.

Chiar dacă se pretinde că în forma actuală preparatul al cărui autor sînt nu duce la rezolvări, la însănătoșiri totale, radicale în oricare din formele de manifestare a bolii canceroase, totuși am convingerea că munca mea trebuie să fie reconsiderată.

DR. DEM. N. RANETESCU

Nota redacției:

Dîndu-i doctorului Ranetescu firescul drept la replică, mărturisim aici că am dori ca domnia-să să aibă dreptate. Sîntem convingiți că și profesorul Constantin Gheorghe Dimitriu ar fi bucurat dacă ar descoperi, fie și cu întîrziere, în doctorul Ranetescu încă o șansă în lupta împotriva cancerului. Revista noastră prețuiește profund activitatea rodnică și spiritul deschis spre nou al profesorului Dimitriu, dar nu-și poate asuma răspunderea de a respinge o idee înaintea ca aceasta să fie verificată serios și temeinic, cu dorința de a se scoate din ea maximum de profit pentru societate. Nu avem voie să ne aliniem scepticilor pe care deseori ne-am îngăduit, pe bază de argumente, să-i criticăm. Experiențe, nu foarte îndepărtate, ne-au demonstrat că trebuie să fim extrem de prudenți și de vigilenți cînd unele comisi, institute grabit și conduse din umbră de interese meschine, dau publicității concluzii așa-zind științifice, de fapt expresii ale unei orientări învederat nestiințifice. Cu toată precauția dar și cu toată speranța, solicităm redeschiderea „dosarului Ranetescu” a carui închidere a lăsat, iată, prea multe dubii. Orice informații în această privință sînt așteptate pe adresa redacției noastre.

Cine fură azi un ou, miine ajunge la Legea 18/1968. Și uneori scapă!

La Tribunalul județean Prahova am discutat zilele trecute cu tovarășul vicepreședinte Haralambie Bălănescu despre activitatea comisiilor pentru cercetarea provenienței bunurilor care nu au fost dobândite în mod licit. Nu este, ni s-a spus, deloc ușoară munca celor care întreprind aceste verificări, mai ales că multe sesizări se dovedesc neintemeiate. Cum însă pentru inexactitatea sesizării nu este nimeni pedepsit, ci doar pentru rea-credință dovedită, n-au existat în județ cazuri. Mai precis, s-a considerat, poate și cu oarecare îngăduință uneori, că nu este vorba de rea-credință, ci doar de necunoașterea exactă a situației celui reclamat.

Președintele comisiei de pe lângă Judecătoria Ploiești, judecătorul Dinu Armășescu, vicepreședinte al numitei instituții, cu experiența pe care o are, ne mai mărturisise și alte motive de insatisfacție. De pildă, unitățile comerciale, conducerile acestora, fac și ele sesizări. Dar ceea ce trimite comisiei este un fel de praf în ochi. Se cere verificarea provenienței bunurilor unor lucrători care justifică ușor agoniseli destul de mărunte. Cazurile de lucrători comerciali care adună în mod ilicit valori le sesizează organele de miliție, deși este limpede pentru oricine că în primul rând conducerile unităților cunosc sau, oricum, ar trebui să cunoască, asemenea lucruri și să le sesizeze. Pe de altă parte, interlocutorul mai remarcă și faptul că unele dosare sînt închise la recurs, de către Tribunalul județean, deși obținerea și manevrarea unor importante valori sînt cel puțin nefirești. Un pensionar, Ioniță Alexandru, de exemplu, fi cumpăra fiului un autoturism, apoi încă unu. Veniturile pensionarului nu-i puteau permite această dărnicie paternă. Fiul, Ioniță Nicolae, de meserie șofer, ce credeți că făcea cu mașinile? Le vindea. Fiți liniștiți, nu ieșea în pierdere. Dosarul — cu nr. 9310/1978 — a fost trimis

instanței. S-a confirmat că cercetații nu justificau 34.000 de lei. La recurs însă dosarul a fost închis. În cazul lui Clucerescu Iordan, de meserie dogar, din comuna Ceptura, fie și numai casa construită de el bate la ochi. Are 8 încăperi, în afară de bucătărie, de baie, de alte dependințe, precum și de cele 4 terase ale parterului și etajului. Și, evident, în afară de subsolul unde se află, printre altele, garașul și centrala termică. Nu s-ar putea spune că e puțin pentru două persoane, dogarul și soția lui. Comisia a constatat că de la 1 ianuarie 1962 pînă la 1 martie 1968 meșugarul cheltuisese 340.960 de lei deși veniturile lui se ridicau la numai 252.148 de lei, și l-a trimis în fața instanței pentru 88.812 de lei nejustificați. Numai că expertul contabil Kircor Altiokeian, luînd în considerare tot ce putuse produce gospodăria rurală a celui în cauză, stabilea că omul ar justifica nu numai cit cheltuisese, dar și 3.400 de lei pe deasupra. Sentința civilă nr. 5105, din 12 iulie 1978, a judecătorului îl obliga totuși pe stringătorul dogar să dea statului 42.910 lei. La recurs însă Tribunalul județean a închis dosarul.

Un caz deosebit, prin cel puțin câteva elemente ale sale, este cel al lui Neagu Petre din comuna Baba Ana, actualmente agent de turism la filiala din Mizil a O.J.T. Comisia l-a trimis în instanță pentru 178.419 lei nejustificați. Sentința judecătorească reținea doar 96.000 lei. Printre bunurile realizate de el este suficient să amintim casa cu 14 încăperi, cu instalații proprii de apă caldă și de încălzire centrală. Aceasta din urmă este o instalație modernă, cu fotocelulă, la care numai arzătorul a costat 16.000 de lei, cum ținea să precizeze președintele Judecătoriai Ploiești, tovarășul Ion Nicolae Fava. Ar fi păcat însă să nu dăm atenție și autoturismului lui Petre Neagu. Este vorba de un Mercedes 240 D cu 5 locuri, fabricată 1974, pe care l-a cum-

părat aproape nou-nouț de la un biet buceștean care, la rîndul său, se trezise cu limuzina roșie pe cap, fiindu-i, nici mai mult, nici mai puțin, decît donată. Desigur, cu acte în regulă. Dar de ce oare, la încheierea actului de vânzare-cumpărare, Petre Neagu s-o fi dat drept șofer la I.T.A. Buzău? Era doar 1 februarie 1978, iar nouă, zilele trecute, ne-a mărturisit că transferul lui la O.J.T. — în interesul serviciului! — datează din 1977. Prețul mașinii, după contract: 147.000 lei. Vă veți întreba de unde ploua cu bani în ograda de la Baba Ana a lui Petre Neagu. Declarația lui de la dosar se străduiește să aducă o rază de lumină în acest mister. Omul creștea și vindea oi, bovine, ba chiar și porci. Care, porci-porci, dar sîntem invitați să credem că i-au purtat noroc pe măsură. Pe măsura numărului lor și a devotamentului cu care i-au slujit pofta de bani. Vreo 16 scroafe, zice stăpînul elegantului Mercedes roșu, ar fi fătat de cite două ori pe an, așa că n-a pierdut multă vreme cu ele pînă să vîndă mai bine de 200 de porci. Și nu este decît o mărunțică secvență din „filmul” îmbogățirii lui P.N. Acesta deține, în afară de cei 250 de metri pătrați de teren la care, oricum, are dreptul, încă 900 de metri pătrați în curte. Curte care se întinde, la șosea, suficient ca să mai lase loc pentru încă două case. La C.A.P. nu lucrează nici el, nici soția. În schimb, a descoperit că poate să facă o afacere frumoasă cu C.A.P.-ul din Gura Vadului. A încheiat cu acea unitate contract pentru școală de viță. Urma să primească portaitoi și altoi, iar el să predea viță altoită. C.A.P.-ul i-a atribuit, astfel, numai în 1977, nici mai mult, nici mai puțin de 4.462 de norme convenționale categoria I. Numai bani a primit, în acel an, 187.404 lei. Tovarășul Ion Radu, șeful serviciului impozite și taxe de la populație, din cadrul Administrației financiare a județului Prahova, ne-a spus că, totalizînd banii primiiți de P.N. și valoarea produselor — la prețul pieței — pe care le-a primit în 1977 și 1978, cîștigul lui se arată a fi fost de 418.232 de lei.

Desigur, ansamblul cazului are cine să-l analizeze și să-l judece. Ne îngăduim să subliniem numai câteva amănunte nefirești. El lua materialul necesar direct din

depozitele I.V.V. și tot acolo ducea, în contul C.A.P.-ului Gura Vadului, vița altoită. Relația lui de muncă era deci cu I.V.V. Drumul hirtilor ocolea însă pe la Gura Vadului. Cine cîștiga? Petre Neagu. Pe care nu-l plătea întreprinderea de stat, ci unitatea cooperatistă după regulile ei. Evident, ar fi necuvincios să ne facem că nu observăm „grija” conducerii acestei unități pentru interesele obștii. Numărul de norme acordate lui Neagu se scădeau doar din totalul pe cooperativă. Cooperativă în care țărani, oricît s-ar strădui, n-au cum să depășească, trei-patru, hai să zicem cinci sute de norme pe an, așa cum ne spunea chiar vicepreședintele C.A.P., tovarășul Luca Mastragoci. Ar mai fi de remarcat că pe puțin jumătate din vița altoită a realizat-o, așa cum ne spunea chiar P.N., pe un teren al C.A.P. Săhăteni, din județul Buzău, conform unei înțelegeri verbale cu un inginer al cărui nume îl scapă. Și, în fine, credem că se mai cuvine să ne uie faptul că, atît la creșterea și îngrijirea animalelor, cît și la școala de viță, Petre Neagu a folosit muncă străină, adică oameni plătiți ca să-i facă treaba. Iar dacă ne gîndim la proporțiile veniturilor realizate de el astfel, se cuvine să nu ne sfîim să observăm că a explodat munca străină.

Diverse forme de îngăduință, indiferețe și comodități de tot soiul i-au îngăduit gustul pentru afaceri. Deocamdată. Acum este mai puțin sigur pe el, mai ales că nici fratele său, Constantin, nu prea are somn liniștit, de cînd i se acordă și lui atenție la controlul averii. Mai ales că socrul lui C.N. nu este altul decît Petre Mihăilescu, fostul șef al unei carmangerii din Mizil, condamnat la un an pentru favorizarea unei infracțiuni. Înainte de a fi judecat însă, avusesse timp să cumpere un autoturism „Lada”, — pe numele lui —, un ARO, înscris pe numele unei fiice, și o „Dacia 1300”, pe numele lui C.N. Comisia a avut surpriza ca, la percheziție, să găsească frumoasa „Lada” transformată într-un fel de mică magazie — de alimente — pe roți, iar în casă două frigider neutilizate. Evident, printre altele.

DORIN GHERGHINESCU ■

Cum poate fi interpretată tăcerea doctorului Tudor?

„Poate că viața lui Anton Leonte nu s-ar fi întâmplat astfel, dacă fostul director al Institutului de cercetări științifice și inginerie tehnologică ar fi beneficiat de un proces de recuperare întocmit și condus cu știință și responsabilitate profesională. Dar lucrurile au stat, din păcate, altfel, de pe urma lui Anton Leonte rămînd nu numai amintiri frumoase, ci și o familie îndoliată”.

„Flacăra”, numărul 15 din 12 aprilie 1979.

Făcînd un rezumat al articolului din care am extras fragmentul de mai sus, să reamintim cititorilor despre ce este vorba. La 26 ianuarie, inginerul Anton Leonte, 49 de ani, director al I.C.S.I.T., a fost operat de „angiomi cerebral parietal drept cu hematom intracerebral” în cadrul Clinicii de neurochirurgie a Spitalului „Gheorghe Marinescu” din București. Executată de o echipă de medici de elită, în frunte cu profesorul Constantin Arseni, intervenția chirurgicală a reușit, bolnavul fiind transferat, la 17 februarie, în secția de recuperare a spitalului respectiv, intrînd în îngrijirea doctorului Ioan Tudor, șeful secției. 25 de zile mai târziu, în data de 13 martie, Anton Leonte a încetat din viață, examenul anatomopatologic, efectuat de medicul Ion Carp, șeful laboratorului de specialitate, descoperînd un infarct miocardic.

Revenind la zi, se cade să spunem că, punctul nostru de vedere asupra problemei fiind clar, am așteptat o luare de poziție, un semn, o explicație din partea lui Ioan Tudor. Dar așteptarea noastră, ca și a opiniei publice, a fost zadarnică, cel vizat pîrînd să nu fi pus prea mult la suflet criticile — formulate la adresa sa, chît că acestea se refereau la o problemă decisivă, cu adevărat de viață și de moarte, în care ultima a avut, din păcate și din neglijență, cîștig de cauză. În aceste condiții, lăsînd deoparte vechea vorbă populară care zice că și tăcerea e un răspuns, am considerat de cuvință să ne adresăm, pentru lămuriri suplimentare, directorului Spitalului „Gheorghe Marinescu”, doctorul în științe medicale Virgil Anghelută, cu care am purtat dialogul următor:

— Tovarășe director Anghelută, ați citit articolul din „Flacăra” referitor la moartea inginerului Anton Leonte?

— L-am citit. Mi s-a cerut să fac o scrisoare oficială, din partea conducerii spitalului, prin care să mă dezic de el, să-l combat. Am refuzat.

— Un moment. Cine v-a cerut? Doctorul Tudor?

— N-are importanță, nu voi da nume. De acord?

— Avem de unde alege? De ce ați refuzat?

— Pentru că am socotit și socotesc că „Flacăra” a avut dreptate, în sensul că doctorul Ioan Tudor nu și-a luat măsuri elementare de precauție. Eu, de pildă, sînt psihiatru, cînd am de făcut un electroșoc chem internistul să-și dea cu părerea dacă pot sau nu, îl pun chiar să scrie în foaie. Doctorul Ioan Tudor n-a procedat așa, el a ținut bolnavul 25 de zile în secție și nu l-a investigat starea aparatului cardiovascular, omisiune cu atît mai greu de explicat cu cît era vorba despre un hemiplegic supus la eforturi fizice, în sala de gimnastică.

— Deci, doctorul Ioan Tudor poate fi socotit răspunzător, prin neglijență, de moartea lui Anton Leonte?

— N-am spus asta. Nu sînt în măsură să dau un verdict, nefiind de specialitate. În acest sens urmează să se pronunțe Colegiul municipal al medicilor și farmaciștilor, către care l-am trimis, cu adresă în regulă. Colegiul va stabili dacă a fost sau nu vinovat.

— Noi pe dumneavoastră vă întrebăm. A greșit sau n-a greșit Ioan Tudor cînd l-a lăsat pe Anton Leonte mai mult de 3 săptămîni fără să-i facă o electrocardiogramă?

— A greșit. — Apărîndu-se, doctorul Tudor susține că Leonte ar fi putut fi victima respectivului accident cardiac și dacă electrocardiograma sa ar fi fost imaculată. Sînteti de aceeași părere?

— Poate că da, poate că nu, e greu de spus ce ar fi arătat electrocardiograma, de vreme ce ea n-a existat! După mine, medicina e știință și, în mare măsură, artă, pe teritoriul ei n-ai voie să te hațardezi, orice greșeală putînd fi, datorită calității materialului, fatală. Ceea ce e sigur, o baterie de analize, în cazul lui Leonte sau al oricărui alt bolnav, trebuie neapărat făcută.

— Ziceți că doctorul Tudor va fi judecat de Colegiul medicilor și farmaciștilor; dac-ați fi președintele forului...

— Nu e cazul! Cred că doctorul Tudor n-a respectat parametrii obligatorii, dar de aici pînă la responsabilitatea accidentului lui Leonte, rămîne o culpă asupra existenței sau inexistenței căreia trebuie să se pronunțe alții. Am dreptate?

— Să zicem că aveți. Am vrea să știm dacă direcția spitalului a luat vreă măsură împotriva doctorului Tudor după apariția articolului din „Flacăra”? A fost articolul „Era sau nu necesară electrocardiograma”? Discutat cu cadrele medicale ale unității? Ale secției de recuperare?

— Articolul n-a fost dezbătut, iar măsuri vom lua, dacă va fi oportun, în funcție de punctul de vedere al colegiului.

— Ultima chestiune. Șeful secției de recuperare v-a făcut, ca director vîrbînd, și alte necazuri în ultimul timp?

— Au fost citeva reclamații împotriva sa, acuzîndu-l de faptul că ar fi externat o serie de bolnavi în mod pripit, tocmai cînd aceștia prezentau semne certe de ameliorare. Mi-aduc aminte că, într-un rînd, a procedat așa, deși bolnavul respectiv avea aprobarea conducerii spitalului.

În ziua în care pregăteam pentru tipar acest text, ne-a vizitat la redacția tinărul Bogdan Mihail Călin din București, strada Conducetei 15, bloc 59, scara 1, apartament 8, care ne-a pus la dispoziție o amplă scrisoare, relatînd citeva întîmplări, triste, pe alocuri cutremurătoare,

din viața mamei sale, Maria Elena Călin, a cărei biografie seamănă nu odată izbitor cu cea a inginerului Anton Leonte. În vîrstă de 49 de ani, M.E.C. a fost, în 1960, operată de două ori de profesorul Constantin Arseni de tumoare parietală dreaptă. Operațiile reușind, femeia n-a rămas cu nici o infirmitate, dar în 1970, după un accident de circulație, a făcut o hemipareză stîngă, care s-a agravat de-a lungul timpului, silînd-o la mai multe internări în secția de recuperare condusă de Ioan Tudor. Prima dată în septembrie 1975, a doua oară în luna octombrie a aceluiași an, apoi în octombrie 1977 și în octombrie 1978. Iată ce scrie Bogdan Mihail Călin despre această ultimă internare:

„...La începutul lunii septembrie 1978, mama începe să facă gimnastică medicală cu profesorul Alexandru Plapa și rezultatele sirguinței acestuia nu întîrzie, mama mergînd din ce în ce mai des cu cadrul metalic, putînd îndoii piciorul, făcînd mișcări la care nimeni nu se gîndise pînă atunci... Cea mai mare performanță, care produce o reacție de uluială în secție, inclusiv din partea doctorului Tudor, e că poate folosi pentru deplasare o bicicletă Pegas cu 3 roți. Deși progresele sînt atît de evidente, doctorul Tudor îi spune mereu că o va externa, ceea ce ajunge s-o obsedeze și să-i strice excelentul moral căpătat prin atîtea eforturi. Cu toate intervențiile noastre pe lângă doctorul Tudor, în 21 martie 1979 mama este externată, deși medicul de salon a fost de altă părere, constatănd, lucru cit se poate de simplu, progresele înregistrate... Doctorul Tudor a motivat că are nevoie de paturi, dar paturile în care a stat mama a rămas cam 10 zile liber... Tot timpul șederii în spital, doctorul Tudor l-a tot spus că-i va face dosar s-o trimită la azil, chiar și atunci cînd era foarte clar că recuperarea ei decurge bine... După externare, moralul mamei a scăzut brusc. Pe fundalul acestei supărări și în urma unei discuții avute în familie, pe data de 1 aprilie a încercat să se sinucidă, tîndu-și venele de la mina stîngă. Spre norocul nostru, rănile au fost superficiale... Precizez că în această perioadă, tatăl meu a dat doctorului Tudor 2000 (două mii) lei, în 3 rînduri, de două ori cite 700 lei, iar a treia oară 600 lei. La două săptămîni după ce a dat a treia oară bani, mamei mele i s-a făcut externarea. Doctorul Ioan Tudor nu cerea bani, dar spunea că-i face mamei externare, ca după ce primea banii să nu mai zică nimic și să-și schimbe atitudinea față de ea... Închei cu speranța că revista „Flacăra” o va ajuta și pe mama, așa cum a ajutat multe alte persoane aflate în impas”.

Ni se pare evident că rîndurile de mai sus pot explica deopotrivă atitudinea șefului secției de recuperare în cazul Leonte și tăcerea lui de dată mai recentă, ulterioară articolului din „Flacăra”. Adăugînd această nouă piesă la dosarul lui Ioan Tudor, promitem să depunem toate eforturile pentru ca Maria Elena Călin să poată beneficia, în cel mai scurt timp, de îngrijirea medicală necesară, după cum promitem să revenim asupra subiectului. Pînă atunci însă, să ne fie permis să

zăboim asupra răspunsurilor directorului prestigioasei unități medicale care a fost și este Spitalul „Gheorghe Marinescu” din București. Deși punctele exprimate de doctorul Virgil Anghelută clarifică într-o oarecare măsură situația, trebuie să recunoaștem că poziția și tonul adoptate, mai degrabă diplomatice și avocațeste, ne-au surprins, lăsîndu-ne cu multe nedumeriri și chiar cu un gust amar. Nefiind aici vorba despre o neglijență minoră, de genul unor lăzi cu roși netransportate la timp sau al unor kilograme de superfosfați uitați pe rampa unei gări, ci fiind vorba despre o neglijență de maximă gravitate, care a favorizat — în ce măsură, urmează să stabilească forurile competente — moartea unui bărbat în puterea vîrstii, ne-am așteptat ca directorul Anghelută să adopte o poziție fermă și un ton fără echivoc. Dar nu s-a întîmplat așa. Interlocutorul nostru a refuzat singura cale cu adevărat corectă, cea a unei opinii clare, trecînd responsabilitatea pe seama altora. În asemenea condiții, să fie oare de mirare că în spitalul pe care-l conduce s-a putut întîmpla ceea ce i s-a întîmplat inginerului Leonte, existînd suficiente temeiuri spre a ne îndoii de calitatea muncii educative, a muncii pentru om desfășurată aici?!

N-avem nimic de zis cînd omul, scos din durere și din pericol, găsește forme spre a-și arăta recunoștința față de medicul care l-a îngrijit și salvat, chiar în Spitalul „Gheorghe Marinescu” lucrînd nenumărați asemenea specialiști de elită, capabili să facă adevărate minuni cu bisturiul, dar de la această recunoștință rămasă la latitudinea bolnavului sau a familiei sale și pînă la scoaterea la licitație a paturilor de spital, cum a procedat doctorul Tudor cu un drept pus la dispoziția oricărui cetățean de partid și de statul nostru, este un drum lung. Al cupidității, al lipsei de omenie, al infracțiunii față de care nimeni, și cu atît mai mult un director de spital, nu poate rămîne indiferent. După cum lung este și drumul, presărat cu zguduitoare semnificații, de la atitudinea colectivului de muncă de la I.C.S.I.T. — care n-a pregetat nici un efort, de la cel financiar pînă la donarea unei mari cantități de sînge pentru Anton Leonte — la cea a directorului Anghelută.

Firește, doctorul Virgil Anghelută nu trebuie făcut părtaș la superficialitatea lui Ioan Tudor, dar nu încapă nici o îndoială că poziția sa, de tolerare a abaterilor acestuia, de conțempnare a lor, nu poate decît favoriza, ca să nu zicem stimula, comportări de genul celeia a șefului secției de recuperare, păgubitoare, putînd să provoace și alte accidente cu consecințe fatale.

Unui medic, unui conducător de unitate cu merite recunoscute, cum este doctorul Virgil Anghelută, nu ni se pare exagerat să-i pretindem să-și onoreze prestigiul și să-și exercite drepturile de conducător de instituție trăgîndu-i la răspundere, domnia-sa înaintea tuturor, pe subordonații care încalcă elementarele îndatoriri ale profesiei și, pînă la urmă, „rebutează” bunul cel mai de preț al vieții noastre care este viața însăși.

OVIDIU IOANIȚOIA ■

INUL ȘI CÎNEPA (II)

Fibra românească, una dintre cele mai bune

Vă propunem să vă apropiați de bătaia inarilor din industrie pentru redescoperirea, la un alt nivel calitativ, a rostului inului și cinepii, ascultând replica unor specialiști din Ministerul Industriei Ușoare :

● Adevărul e că noi, românii, nu ne-am uitat priceperea nici de a cultiva, nici de a prelucra inul și cinepa. Ba chiar, în ultimii 20 de ani, producția de țesături din fibre de in și cinepă — tradițională în economia noastră rurală — a cunoscut o dezvoltare industrială. Concret, această producție a crescut, în 1975 față de 1955, de aproape 9 ori și va crește în 1980, tot față de 1955, de peste 20 de ori (Ing. Elena Buzescu, directoare adjunctă a Direcției tehnice).

● Sînt în curs de realizare două mari investiții — integratele de in de la Pașcani și de la Botoșani — care, împreună,

vor reprezenta circa 80 la sută din totalul capacităților existente pînă acum (Ing. principal Gheorghe Herişanu, coordonator al activității de cercetare textile).

● La țesăturile subțiri de in-cinepă s-a realizat în 1978, față de 1975, o creștere de 26 la sută; iar în 1980 se va realiza, tot față de 1975, o creștere de 2,2 ori (doctor în economie Ștefan Ștefănescu).

● La țesăturile groase de in-cinepă s-a realizat în 1978, față de 1975, o creștere de 30 la sută; iar în 1980 se va realiza, tot față de 1975, o creștere de peste 73 la sută (doctor în economie Francisc Kapel).

● Atît la țesăturile subțiri, cit și la cele groase, creșterea din anul 1980 va fi superioară creșterii producției pe total minister (Ing. Nicolae Florescu, director general al Direcției plan dezvoltare).

Despre concretul de azi — cu binele și cu dificultățile sale, cu certitudinile și dilemele sale — al procesului de realizare a programului de dezvoltare a producției de țesături din fibre de in și cinepă, mi-a vorbit, realist și onest, unul dintre oamenii intrinsec angajați în acest proces: tovarășa Nadia Goncea, inginer principal la serviciul tehnic al Centralei industriei mătăsii, inului și cinepii :

— Sîntem deci la zi contemporani cu un amplu și intens proces de dezvoltare a industriei de prelucrare a inului și cinepii. Fiind însă vorba de o dezvoltare dirijată, care socotește că sînt ideile acestor dezvoltări ?

— O primă idee este aceea a priorității producției articolelor de îmbrăcăminte, inclusiv de lenjerie. În 1980, față de 1976, producția acestor articole trebuie să crească de 10 ori. Faptul este specific pentru România. În Europa sîntem singura țară în care s-a pus accentul pe producția de îmbrăcăminte din in și cinepă. O a doua idee este aceea a valorificării superioare a inului și cinepii, pe de o parte, făcînd țesături mai subțiri și, pe de altă parte, folosind, nu în totalitate dar în bună măsură, soiurile inferioare de fibră pentru producerea unei game variate de produse, de la saci și ambalaje pînă la articole de camping și pentru decorații. Între 1976 și 1978, deci numai în 2 ani, am realizat fire cu 20 la sută mai subțiri și cu 15 la sută mai ușoare. A

crescut și crește colecția de articole fine, asta însemnînd nu numai subțirime, ci și neșifonabilitate, sanforizare (adică tratamente care nu mai îngăduie țesăturilor să intre la apă), îmbunătățire a tuseului etc. Iar prelucrarea superioară a fibrei de cinepă și fabricarea țesăturilor decorative și pentru articole de camping din ea, o facem în Europa doar noi și încă o țară.

— Și care este concret dezvoltarea ?

— Industria prelucrătoare — filatură, țesătorie, finisaje — a crescut gradat. Ca valori de investiție, în 1979 față de 1976, creșterea este de circa 7 ori. Implicit, în 1980, tot față de 1976, capacitățile de producție a țesăturilor subțiri vor crește de 3 ori, iar a celor groase de 2 ori. Au fost date în folosință noi unități la Pucioasa și Fălcieni. Sînt în curs de dare în folosință noi și mari unități la Pașcani și Botoșani. A fost și este acesta cîștigul acumulărilor. În 1980 vom putea, noi, inarii, să punem cite patru metri de țesătură de in pe uneri fiecarei cetățean al țării. Și să intrăm într-un cincinal în care să n-avem decît grija calității.

— Dar acum, ce griji au inarii din industria prelucrătoare ?

— O mare grijă ne provoacă materia primă. Noi avem aviz de materie primă și-am putea sta liniștiți; numai că știm problemele colegilor noștri din agricultură. Știm că avem fuioare de cinepă și pentru export. Dar știm că încă mai este

de luptat pentru eliminarea importului de fuioare de in.

— Dincolo de această grijă, s-o numim de breaslă și de cauză, care-s grijele care își au și cauzele, și efectele, și rezolvările în limitele industriei prelucrătoare ?

— Toate cele implicate de darea în folosință a unor mari capacități, dar mai ales aceea a personalului muncitor de care aceste investiții au nevoie ca să producă la parametrii proiectați.

— Vă referiți la o anumită treaptă de calificare ?

— La toate. Personalul muncitor — calificat în centrul școlar al Ministerului Industriei Ușoare și în școlile profesionale din județe — nu acoperă, deocamdată, necesarul și, în unele localități, e bintuit de fluctuație. Vin mulți și pleacă mulți.

— Cauza ?

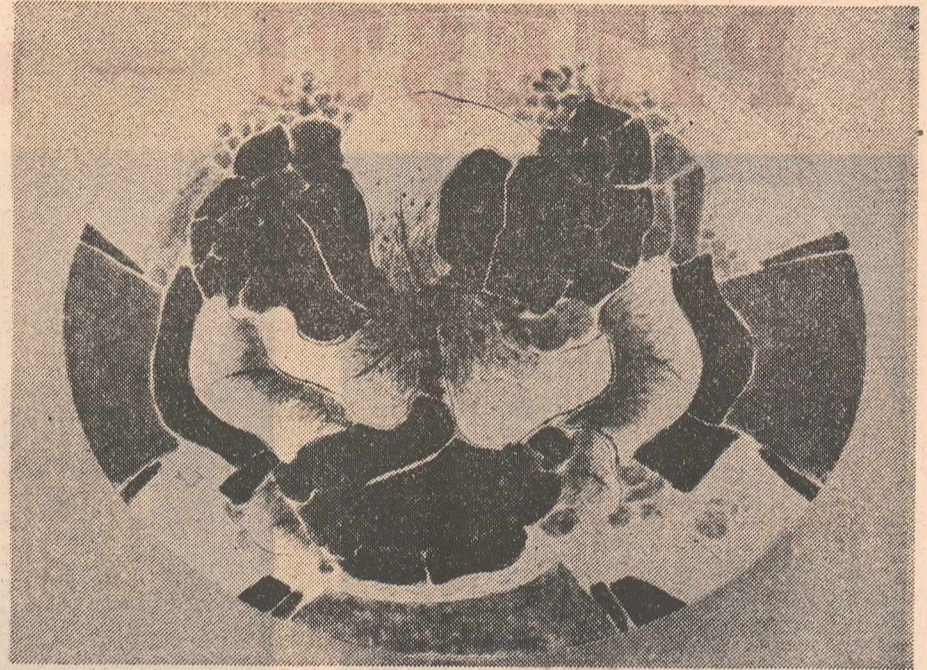
— Una dublă : pe de o parte, oamenii n-au tăria și nici nu-s tocmai pregătiți să aibă tăria morală de a face față începuturilor, firește, incomode; pe de altă parte, nu peste tot sînt bine întîmpinați. Mă refer la condițiile sociale : cămin, mijloace de transport, aprovizionare etc. În privința personalului muncitor cu pregătire medie, se resimte lipsa ajutorilor de maștri și, implicit, necesitatea înființării unei școli care să ne asigure oa-

meni cu această treaptă de calificare. În sfîrșit, lipsa specialiștilor cu studii superioare face stringent necesară reînființarea, la Iași, în cadrul Facultății de industrie ușoară, a unei grupe de filatură in și cinepă. În țesătorii și la finisaj condițiile sînt asemănătoare și cînd e vorba de fibre sintetice, și cînd e vorba de fibre naturale; filatura însă este o specialitate dificilă, care-ți cere chiar și-o pregătire, o obișnuință cu ideea. În secțiile de filatură din lumea întreagă este praf și mulți absolvenți — care n-au făcut chiar această specialitate, fără îndoială cea mai grea dintre toate — pur și simplu se sperie și pleacă. Pe cînd noi, cei care am făcut vechea grupă de filatură fibre libere, adică în și cinepă, eram obișnuți cu dificultățile meseriei chiar din facultate.

— Ar fi de înțeles că la acei care lucrează cu inul și cinepa apare a antipație față de aceste fibre ?

— Dimpotrivă, cine le cunoaște le prețuiește și le iubește. Fibra naturală este o fibră sensibilă și trebuie să te porți delicat, adică priceput cu ea. Fibra naturală e o fibră vie. Iar cea românească, în rîndul culturilor lumii, este una dintre cele mai bune.

NELU IONESCU ■

Ne spune inginerul-șef Ion Ciocșan, care lucrează aici din martie 1955 : „Întreprinderea noastră era de fapt o fabrică veche, o țesătorie care a pornit înainte de război, prin '38. În 1965 a cunoscut prima dezvoltare și modernizare. Mai tirziu, în 1976, i s-au alocat 280 milioane. Cu acești bani urma să-și dubleze capacitatea țesătoriei de in și cinepă și să-și mărească, de trei ori, capacitatea filaturii. În urma acestei importante investiții, fondurile fixe au crescut de 7 ori. Din păcate, producția n-a răspuns acestei mari investiții de încredere pe care a făcut-o statul. Ne număraserăm, ani de zile, printre fruntași și dintr-o dată lucrurile au început să meargă prost. Adică nu chiar dintr-o dată, ci treptat. Semne au fost încă din 1977. Dar în 1978 situația a devenit de-a dreptul foarte grea. „Trainica“ trebuia să producă și în același timp să se dezvolte. Conducerea întreprinderii n-a mai putut urmări, la fel de bine ca înainte, problemele de producție...”

Vom reveni asupra acestei afirmații și vom arăta dacă și în ce chip era posibilă urmărirea celor două laturi ale vieții întreprinderii de către conducerea sa, din care făcea parte și inginerul Ion Ciocșan. Dar deocamdată vom arăta că în urma rezultatelor slabe obținute la „Trainica“, secretariatul Comitetului județean de partid Dimbovița a hotărît anaiizarea situației întreprinderii de către un colectiv de specialiști, care a întocmit un program complex de măsuri pentru redresarea activității acesteia. Măsurile incluse în program, dezbătute și adoptate de către oamenii întreprinderii, în iunie anul trecut, urmăreau mai buna utilizare a capacităților de producție, asigurarea forței de muncă, îmbunătățirea aprovizionării, organizării muncii, producției, activității de realizare a exportului, reducerea cheltuielilor, îmbunătățirea calității produselor și stilului de muncă al conducerii unității, al organelor și organizațiilor de partid. Cu toate că în semestrul al doilea producția realizată atît la filatură cit și la țesătorie a fost superioară semestrului întii, ea n-a atins totuși nivelul planificat. Iar anul s-a încheiat cu nerealizarea unor indicatori principali. Producția netă : doar 56 la sută. Producția globală : doar 72 la sută. Productivitate scăzută, cheltuieli ridicate.

— Trebuia să descoperim lumina în amiaza mare, spune Nicolae Nița, secretar, de citeva luni, a comitetului de partid al întreprinderii. Ne-am convins de acest lucru, cred, în adunarea generală de pe 14 februarie anul acesta. Nerealizările se datorau, desigur, și unor condiții obiective. Însă nu în totalitate. Alunci, în acea adunare, a devenit limpede că mulți nu-și făcuseră datoria. Începînd chiar cu conducerea...

Desigur, aici nu este vorba numai despre fostul director, Gheorghe Jercan, sau despre alții care au avut funcții de conducere la „Trainica“, cum ar fi maestrul Petre Mierloiu — oameni despre care inginerul-șef Ion Ciocșan susține că le-a fost la un moment dat imposibil să urmărească atît activitatea de investiții cit și pe cea de producție a întreprinderii — ci este vorba mai ales despre faptul că organismul de conducere colectivă, consiliul oamenilor muncii, a dovedit serioase lipsuri, că s-a mărginit adeseori la o activitate formală, problemele pe care le discuta nefiind totdeauna cele mai importante. Dealtfel, o serie de membri, Minea Nina, Floarea Bălașa, Stela Coman, Elena Florescu, Nicolae Dinu, de exemplu, nu au participat la dis-

cuții, n-au venit cu propuneri concrete și nu au simțit responsabilitatea că fac parte din conducerea colectivă, nu s-au străduit ca unele hotărîri ale consiliului să fie cunoscute și duse la îndeplinire. În aceste condiții, lesne de înțeles, s-au găsit, prin aproape toate compartimentele întreprinderii, destul de mulți care nu și-au mai respectat munca și au lucrat la voia întîmplării. Pe de altă parte, în cursul anului trecut s-a înregistrat o mare fluctuație de cadre. Au venit 894 și au plecat 515. Procesul acesta, care prin proporțiile lui a devenit deosebit de păgubitor pentru întreprindere, a fost favorizat, desigur, de comoditatea celor de la serviciul personal dar și de faptul că biroul executiv al C.O.M.-ului n-a controlat modul cum se face recrutarea cadrelor, cum este — mai bine-zis cum nu este — valorificată rezerva de forță de muncă locală. Aflăm că, de-a lungul anului, întreprinderea a cheltuit 2 milioane și ceva pentru școlarizarea și calificarea oamenilor, iar banii aceștia, în bună măsură, după cum

De fapt, ce s-a întîmplat la „TRAINICA“ ?

am văzut, au fost pierduți. Adevărul este că se luau, citeodată, măsuri de-a dreptul tulburătoare. La un moment dat, de exemplu, întreprinderea avea nevoie de 24 de ajutoare de maștri. Ce-i drept, ea mai avea nevoie și de cinci-șase laborante. Cu toate acestea, deși prioritățile erau evidente, s-a organizat un curs de 27 — douăzeci și șapte — de laborante, al căror număr trebuie redus acum, după cum spunea noul director, economistul Dumitru Gimbuță, la 11. Se înțelege că jocul de-a industria care era pe cale să se creeze la „Trainica“, în condițiile arătate, a provocat o perturbare a muncii, neritmicitate în realizarea sarcinilor, ritm de producție total necorespunzător și urmărit cit se poate de dăunătoare asupra calității produselor. Dealtfel, compartimentul controlului tehnic de calitate nu desășura o muncă de prevenire a defecțiunilor ci se mulțumea doar să le constate, în faza finală, cînd nu mai era nimic de făcut. Calitatea slabă a produselor era consecința directă a slabei pregătiri profesionale a oamenilor însă și a reglajelor și întreținerii necorespunzătoare a mașinilor, a utilajelor de înaltă tehnicitate cu care fusese dotată întreprinderea. Omeneste este să spunem că inginerul Gheorghe Șovăială, șeful compartimentului mecano-energetic, în ale cărui atribuții intra grija pentru întreținerea mașinilor și utilajelor, a fost bolnav, în timpul anului trecut, citeva luni, dar tot drept e să arătăm — după cum ni s-a spus — că în restul timpului era ca și inexistent, dumnealui cit și oamenii pe care-i conducea.

— Un inginer de la biroul mecano-energetic, Mihai Băleșu, răspunzător de piesele de schimb, a ținut trei luni, în sertar, documentația și n-a putut întocmi o adresă prin care să ceară piesele care nu sînt necesare pe anul acesta. Din cauza lui ne chinăm noi acum.

Directorul, din octombrie încoace, al întreprinderii, economistul Dumitru Gimbuță, respiră parcă mai greu și adaugă :

— I-am spus : ai făcut destul rău pentru întreprinderea asta. Acum trebuie să-ți faci și un bine : să pleci ! În scurt timp a și plecat. Dealtfel, în ceea ce-l privește pe șeful acestui compartiment, tovarășul inginer Șovăială, dumnealui mai lucrează aici dar cu recomandarea, de asemeni, de a ne părăsi. Întreprinderea a început să-și aleagă oamenii. Și pentru că în orașul nostru, aici, la Pucioasa, mai există o întreprindere textilă, „Bucegi“, mai mare chiar decît „Trainica“, am adus de acolo citeva meșteri pricepuți, hotărîți să ne ajute să trecem cu bine de aceste momente mai grele. Dealtfel, eu însumi am lucrat la „Bucegi“ înainte, și-i cunosc bine. Au venit contabilul-șef Petre Gorgan, maestrul Nicolae Ilie, Nicolae Vișan și Neașa Gheorghe, laboranta Moraru Ștefania. Ca să-i aducem aici, la „Trainica“, ne-au sprijinit în mod deosebit președintele Consiliului popular al orașului, tovarășa Niculina Avram, și tovarășul Ion Mihai, secretar al Comitetului orașenesc de partid. Însă întreprinderea a intrat pe drumul bun, al redresării economico-financiare, în primul rînd prin oamenii care lucraseră și înainte aici. Observ la ei, la cei mai mulți, chiar un anume entuziasm de a munci bine, de a face lucru de calitate și la timp. Acum cităva vreme am avut o întîlnire prietenească, fiindcă nu pot să-i spun ședință, cu vreo douăzeci de maștri și tehnicieni din secția țesătorie. Avem acolo mașini noi. Le-am arătat cit de important este pentru întreprindere ca mașinile acestea să fie exploatate intensiv, ca turațiile războaielor să fie mai mari de 20 de milioane „bătăi-război-oră“, cit erau atunci. E drept că le-am promis acestor oameni și anumite stimulente. Iar promisiunea va fi respectată. Turațiile acelea au ajuns, în numai citeva zile, la 23 de milioane. Datorită aceluiași oameni despre care înainte se spunea că nu întrețin și nu reglează coresponsabil mașinile : Octavian Mihăilă, Mihai Mindroiu, Elena Ciocoiu.

— Care este situația la zi a întreprinderii ?

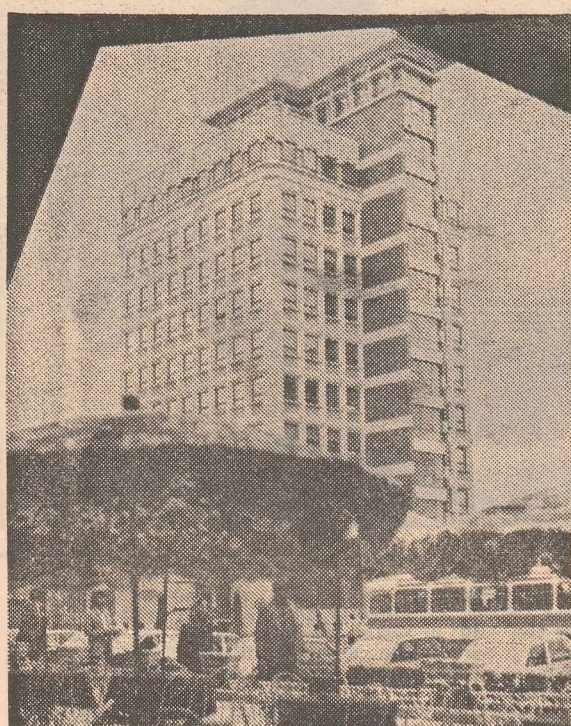
— Dacă anul trecut, după cum știți, întreprinderea nu și-a realizat principalii indicatori de plan, anul acesta, de exemplu, filatura, pe trimestrul întii, și-a depășit sarcina de plan. La țesătorie, în schimb, unde în fiecare lună se obține, în medie, cu 10 la sută mai mult decît în luna precedentă, planul va fi atins abia în cursul lunii viitoare, în iunie, cînd vom face și recepția definitivă a noilor utilaje. Anul trecut s-a încheiat nu cu beneficii, ci cu pierderi de 4 milioane și șapte sute de mii. Primul trimestru al acestui an l-am încheiat cu beneficii de aproape 2 milioane lei. Însă, drept este să spunem, tot în acest rîstimp, pe 31 martie, am reușit să restituim cele 15 milioane, un credit acordat de către stat, mai demult, întreprinderii noastre.

— Așadar „Trainica“ se află cu adevărat pe drumul cel bun...

D. CONSTANTINESCU ■

PITEȘTI — un oraș frumos

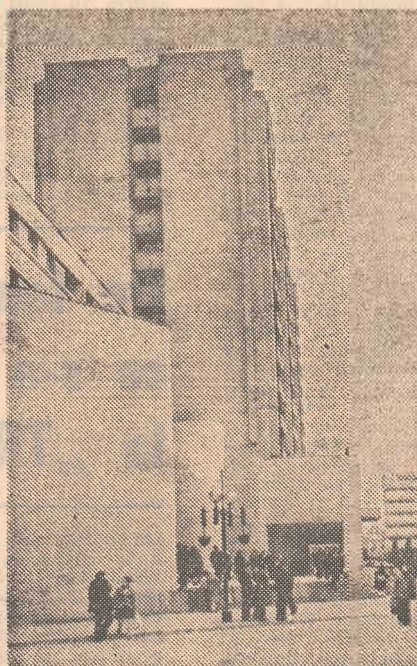
Piteștiul nu a fost oraș frumos. Urbea aceasta cumsecade și cam prăfuită și-a avut, totuși, cîntăreții. Din cuvînt, din dragoste și din slavă, locul nașterii cîntărețului poate să se arate minunat. Cuvîntul tandru umezește ochii de dor și în depărtările prin care-i umblau fiii, Piteștiul putea să li se pară frumos. Dar părerea și simțămintele de fiu sînt una și adevărul alta. Adevărul e că despre Pitești se putea zice orice, numai frumos să nu-i fi zis. Probabil că locul cel mai necăjit în tîrg era centrul, obișnuitul centru al orașelor de cîmpie și dintre dealuri, ca o tarabă mare și neîngrijită ca ea, partea unde se lăcea ulița mare ca să încapă pe margini sumedenie de prăvălii și pe mijloc toate interesele publice ale gospodariilor. Cele câteva clădiri cu fală, presărate ca fala aceasta să se vadă, rușinau și mai mult casele de rînd joase, din chirpici și cărămidă, împărățind în ogrăzi sătești, între pomi fructiferi și brazde de ceapă.

Industria, cel dintîi monument al deșteptării la muncă urbană și ambiție urbană, a adus în oraș mai bine de o sută de mii de oameni de prin împrejurimi și din toată țara.

Am fost, în ultimul deceniu, de cîteva ori pe an în Pitești și în industriile lui și am văzut de cîteva ori pe an cum se împlinește una dintre cele mai frumoase idei de oraș în România. Ca și Galațiul, care a trebuit să fie ani buni ceea ce-i erau noii orașeni, oamenii de la sapă veniți la zidit fabrici și mai apoi, prin învățătură, trecînd la pupitrele de comandă ale fabricilor și uzinelor, Piteștiul a stat indecis un timp. Blocurile se înălțau, centrul se reclădea, dar peste toate mai stăruia un fel de neașezare. Oamenii căpătau repede un oraș modern, dar ei abia atunci se formau cetățeni cu rosturi și datorii urbane.

Acum, în 1979 orașul Pitești este ceea ce n-a fost niciodată: un oraș curat și luminat, o plăcere de oraș în care drumurile muncii și-au găsit sigur matca, iar pruncii țărănilor de ieri sînt liceenii și studenții cu gusturi subțiri ai muncitorilor cu înaltă calificare de azi. Capitală de județ, al unui județ pe locul patru în țară ca putere industrială, Piteștiul arată cum merita să fie și cum îi sînt oamenii: frumos. Și cel mai frumos lucru este că urbea n-are zidiri faraonice. Clădirile s-au înălțat pentru scara umană, rețeaua strădală e confortabilă și străjuită de zvetezi măsurate, străzile vechi și-au păstrat dulceața, cele noi arată pur și simplu ca niște străzi noi.

TUDOR OCTAVIAN ■
Fotografii de A. MIHAILOPOL ■

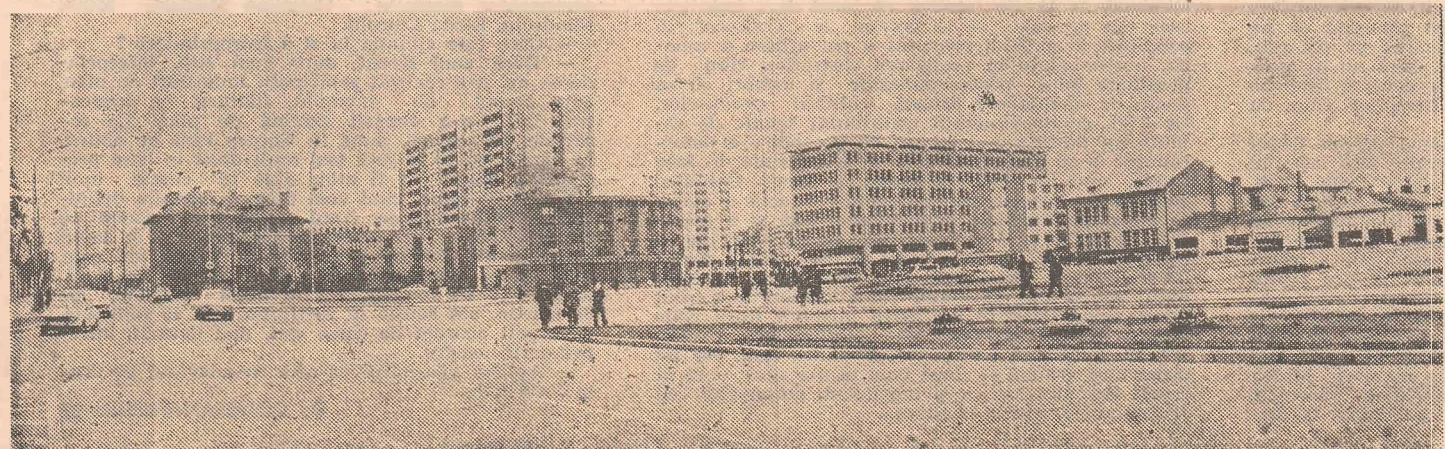
E simplu să fii frumos dar noi sîntem,

Comuna Miroși este una dintre cele mai îndepărtate de Pitești. Are, datorită cîmpiei, un relief deosebit față de oraș, caracteristic pentru județul de cîmpie, un relief binecunoscut, pentru că aici rațiile unor mașini agricole de pârgeșean. Evident, inima comunei Miroși este stațiunea pentru mecanizarea agriculturii. Mod fericit, dacă nu chiar simbolul primăriei și de școală, adică de puștină administrativă și de pepiniera de cadre, impresie, prin curățenia uriașei curvături, prin ordinea care domnește în viața și în activitatea susținută a fiecărui om. Dă se vede corespunde unei imagini de agricultură. Se simte „rodajul” prin ceea ce ei fac cu precizie, elimină un loc de muncă la altul. Se impune tehnica corespunzătoare, precum să fie că te afli la strungărie, în la tinichigerie sau la vopsitorie.

S.M.A. Miroși deține, de patru ani, frunțaș, pe județ, în întrecerea sa similară și cucerește, pentru a doua oară, clasa a doua, fapt de notorietate și fapt care nu lasă indiferent pe nimeni neavoastră, ne spune președintele comunei mecanic Cornel Gușe, oamenii dacă nu au fost de la început, am fost în stare de alertă. Sînt gata să întreprindă unde se simte nevoia. Să exemplificăm buclucuri cu vremea, nu se putea utiliza, din cauza bălților, mecanicii peste zi și veneau noaptea la muncă îngheța pămîntului. Trăgeau tare pînă făceau treaba. Fără mofturi. Cu jire. Fără să-i oblige altceva decît prin simțul datoriei!”

Umblînd prin scriptele stațiunii, noi, constatăm un fapt deosebit de interesant: mulți dintre mecanizatorii veneau din alte locuri. Acum, navetiștii reprezintă o parte din totalul mecanizatorilor.

Tudor Marian, șeful centrului de mecanizare, are părerea că situația actuală „explică”

„Cea mai înaltă facultate este uzina!”

O lozincă uriașă, cu litere mari și roșii pe un fond alb, orbitor de alb. Străjuia, ca un arc de triumf, o alee largă, aleea principală. Poate că nici n-am fi observați-o, dar, ca să intrăm în întreprinderea mecanică Muscel-Cimpulung, mai pe scurt ARO, trebuia neapărat să trecem pe sub ea, pe sub lozincă. Am reținut-o, decl. Aceste prime cuvinte, „Cea mai înaltă facultate este uzina!”, ne-au atras atenția.

La ARO se construiesc nu numai mașini, celebrele și-atât de apreciate autoturisme românești de teren, ci și oameni. Ei intră pe poarta acestei mari întreprinderi ca simpli muncitori și, făurind mașini, se făuresc pe ei înșiși, absolvind nu doar înalta facultate care este uzina, ci, la propriu, absolvind diverse forme de școlarizare, adică un institut de învățământ superior, o școală tehnică de mașinari, un liceu industrial. Și pentru ca vorbele să nu fie doar vorbe, iată, vîrsta „mea” de întreprinderii este de 21 de ani, iar dintre tinerii cei mai tineri, adică uteciștii, absolvenții școlii profesionale, 80 la sută sînt înscrși la cursurile serale ale liceului industrial.

ARO este uzina al cărei proces tehnologic este în același timp un delicat, dar viguros proces educațional, de formare a omului, așa cum ne-am obișnuit să-l numim, de tip nou. Iată, pe scurt, viața inginerului Nicolae Voicu: a terminat liceul din Cimpulung-Muscel, a intrat ca muncitor necalificat la I.M.M., adică la viitorul ARO, s-a calificat la locul de muncă, în secția de sculărie, ca strungar, a plecat, după patru ani, la facultate, la București, unde a terminat, în cadrul Politehnicii, Facultatea de mașini-unelte, după care s-a reîntors la ARO, ca inginer, fiind numit, după stagiatură, șef-coordonator al secției de sculărie. Dintre foștii săi colegi, de-atunci, cînd se califica la locul de muncă, alți doi, Constantin Pahonțu și Sebastian Trandafir au terminat institutul de subingineri, iar ceilalți, absolut toți, au urmat fie cite o școală de mașinari, fie o școală tehnică, astfel încît nici unul nu a rămas simplu strungar. Locul lor, la strung, a fost luat de alții, mai tineri, acestora fiindu-le deschise aceleași drumuri, aceleași posibilități de formare, de perfecționare, de devenire.

Nu, inginerul Nicolae Voicu nu este doar exemplu în demonstrația noastră cu privire la adevărul general valabil cuprins în lozincă de la intrarea în ARO, ci și una din importante piese ale acestui complex proces tehnologic și educațional în același timp. Preluind, ca diriginte și profesor, o clasă la școala profesională, elevii săi, mai exact spus elevule sale, întrucît era o clasă de fete, s-au înscris, la numai o jumătate de an de la încadrarea lor în secții, la liceul seral pe care la

ora actuală l-au și absolvit, iar două dintre fete, Nicoleta Avrănescu și Carmen Bîlcă, mai ambițioase, au reușit să promoveze examenul de admitere la institutul de subingineri, institut care, de la Brașov, se va muta în acest an în noul său sediu, chiar lângă ARO, adăugînd astfel o nouă lumină, și mai convingătoare, asupra a ceea ce vrea să însemne lozincă de la care am pornit: Cea mai înaltă facultate este uzina!

„Ceea ce mă surprinde, avea să ne de-

rilor noștri, vorbesc la fel, întrucît mai toți inginerii au predat ca profesori în cadrul Grupului școlar al întreprinderii. O altă ciudătenie, dacă pot să o numesc astfel, ar fi aceea că peste 70 la sută din acești profesori-ingineri au fost la rîndul lor, mai întii și-ntii, muncitori ai întreprinderii, unii dintre ei absolvenți ai școlii profesionale, alții, ca mine, muncitori necalificați și-apoi calificați la locul de muncă. Alcătuim, cum s-ar spune, toți la un loc, muncitori, mașinari, tehnicieni și ingineri, o familie care a crescut odată cu întreprinderea, cu ARO.”

Să întrerupem, pentru moment, dialogul nostru cu inginerul Nicolae Voicu și să notăm că într-un atelier de strungărie l-am întilnit pe Marcel Palaghiu. Cine este Marcel Palaghiu? Timp de doi ani, adică în 1977 și 1978, la concursul pe meserii, a fost declarat cel mai bun strungar al județului Argeș și, în această calitate, a participat la olimpiada pe țară a strungărilor, reușind să cucerească locul IV în

strungar Nicolae Voicu se întorcea la ARO ca inginer, iată, peste citeva luni, deocamdată încă strungar, Marcel Palaghiu îi va călca pe urme, preluînd, în cadrul secției care l-a crescut, funcția de subinginer tehnologic.

Da, acest lucru voiam să-l demonstrăm, că uzina este cea mai înaltă facultate. Și în sprijinul demonstrației mai putem aduce alte și alte nume, adică „destine” care s-au călît și s-au format aici, la școala întreprinderii. De exemplu, în prima promoție de subingineri de anul trecut, se numărau și foștii muncitori Gheorghe Măgureanu, Eugen Tarbă, Mihai Gîlcă sau Aurel Frintu, astăzi, șefi de secții sau ateliere în ARO.

Dar iată și o situație mai aparte. Între anii 1957 și 1960 subinginerul Bucur Manolescu era elev al școlii profesionale, clasa strungari. În ultimul an, citorva viitori strungari li se propune să învețe o altă meserie, aceea de modelori în metal. Cinci dintre ei acceptă, dar modelori, pînă la urmă, devin doar doi, Bucur Manolescu și Benone Buzatu. Să notăm că în acea perioadă pe poarta Imemeului leșea primul autoturism românesc de teren, M-57, apoi M-59, o variantă îmbunătățită a primului autoturism, iar în anul 1961, cînd cei doi modelori în metal erau deja muncitori calificați, leșea de pe standurile de probe și autoturismul M-461, primul autoturism de export livrat în peste 31 de țări ale lumii, locul său fiind luat mai apoi de autoturismele din marea familie ARO în 6 tipuri, ultimul al șaptelea, încă în probe, fiind ARO-10, autoturism care la ora actuală rulează în 55 de țări ale lumii, după ce au cucerit tot ceea ce se putea cîștiga în aprigele și dirzele dispute cu alte autoturisme similare produse în străinătate.

„Atunci, prin 1960—1961, avea să ne declare subinginerul Bucur Manolescu, s-a pus problema înființării unui atelier de modelărie în metal, în vederea confecționării aici, la noi, a tuturor elementelor de caroserie. Treabă grea, foarte grea, deoarece nu aveam specialiști în ștanțe și matrițe. În ceea ce mă privește, am devenit modelor, apoi am, urmat liceul la seral, apoi institutul de subingineri, iar colegul meu, Benone Buzatu, a terminat școala de mașinari. După o simplă socoteală, din cei 22 de ani de școală, am făcut 11 ani la seral, întrucît am urmat, ca și Buzatu, și școala de mașinari. De ce Buzatu n-a făcut și institutul? Chiar l-am întrebat. Mi-a spus că e sătul de-atîta școală la seral. Ei bine, din doi, cîți am ajuns atunci, în 1960, modelori, astăzi avem un atelier de modelărie în metal și acest atelier face parte din fabrica de ștanțe și matrițe, unitate care lucrează pentru ARO, dar și pentru o sumedenie de alte întreprinderi din țară. Ce facem la ora actuală? Pregătim elementele pentru Dacia 1300-breck, iar de luna viitoare începem o parte a ștanțelor și matrițelor pentru Olcit. A nu se înțelege că eu și Buzatu sîntem cei mai importanți oameni din fabrica de matrițe. Nu, ea a început prin noi, adică noi doi am pus bazele modelăriei, dar au venit alții și-atîția alții care, ca și noi, cum spunea inginerul Nicolae Voicu, au crescut cu ARO.”

N. VICTOR ■

GHEORGHE TOMOZEI

Dimineață de primăvară

...Și-n fiecare dimineață îmi spun: pentru prima oară văd iarba și arborii pe care nu-i credeam atît de svelt și cu acest chip pe care nu-l bănuim.

Pentru prima oară văd albinele scuiuate de gura de zeu putrezit, a stupului, mireasma acestora n-am mai întilnit-o dar cred că nici n-am știut că e o mireasmă, mi-a fost dat în ziua în care obia am intrat să-i zic patrie apei pe care o becu. Ce să mă fac, piine, cu tine? Crești mereu, cum nici n-am băgat de seamă pînă acum. E bună piinea, mai toarnă-mi și taie și vinul felii! Se întorc semănătorii de crini, plini de gheață, lasă-i să doarmă în devremele clipei și riciții pe fundul lădoului, trebuie să fie acolo și spada neștiutului prinț căruia să-i spunem Cel Blind...

Desen de MARINA NICOLAEV ■

clare, surizînd, inginerul Nicolae Voicu, este faptul că multe din fostele mele eleve, deși unele sînt căsătorite, ba au chiar și copii, continuă să mi se adreseze cu formula de „tovarășu” diriginte” sau „tovarășu” profesor”. Bineînțeles că nu mă deranjează în nici un fel această formulă, dar pentru un om de dinafara întreprinderii, ea, formula, trebuie să sune oarecum mai ciudat, mai ales că majoritatea tinerilor, atunci cînd se adresează ingine-

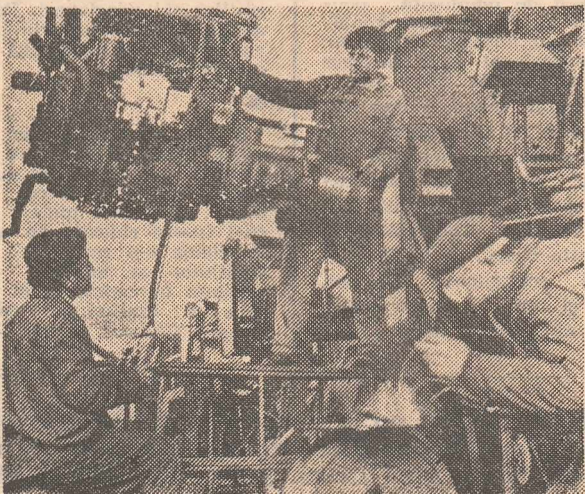
1977 și locul VI în 1978. În acest an strungarul Marcel Palaghiu nu va mai participa la concurs. De ce? Pentru că în acest an va absolvi institutul de subingineri, în vară, după susținerea proiectului de diplomă. Mai mult decît atît, dat fiind pregătirea și cunoștințele sale în ceea ce privește procesul tehnologic al secției în care de-atîta timp lucrează, va fi numit peste citeva zile tehnologicul secției. Deci, așa cum, în urmă cu mai mulți ani, fostul

aș pe pămînt bun. rînd pe smolniță

cele mai il sale de nei delu- ste o cot- ută repa- teritoriul la sediul plasat, în drum de ico-admi- excelență litate pa- prin act- ceea ce rie și nu tocmai școala de vației do- locul ne- reparații,

e, un loc te unități nul Mun- comună leți dum- sindical, devenit, trăiesc o ind acolo am avut p, la fer- odihneau 2—3, cînd —10 și-și și îndir- onștiință,

și mai prin '70, de prin 2—3 la este de măsură,

rezultatele muncii din stațiune, pentru că dispunem de forță de muncă permanentă și ne putem respecta felul nostru de lucru. Ne-am obișnuit ca, la 31 decembrie al fiecărui an, să terminăm toate reparațiile, în sfara combinelor C 12 și a preselor. Mă refer la utilajele care țin de noi. Restul îl facem după 1 ianuarie. Așa am crezut noi că e bine și așa facem. Ne-am aprovizionat cu piese de schimb, încă de pe vremea cînd alții nu se gîndeau s-o facă, iar unele repere ni le facem singuri: piulițele pătrate de la grapa cu

dăsciri sau trusele de manipulat carburanți, pe care le producem, în serie, pentru tot județul și pentru cine vrea să mai cumpere.”

Directorul stațiunii, tovarășul Ion Neamu, mă previne să nu-i spun inginer. Nici nu este. Profesia sa de bază: economist! De opt ani încheiați conduce activitatea S.M.A. Miroși, unde funcționează mai înainte în calitate de contabil șef.

— Explicații? Există suficiente. Să ne oprim asupra uneia doar: locuiesc într-un sat vecin, dar îmi place să muncesc aici, unde m-am născut. În calitate de contabil, a trebuit să cunosc întreaga muncă, pentru că dădeam viza de control preventiv și, cînd era vorba despre achiziții, pentru costul acestora, mă interesam personal să mă conving dacă se justifică. Ca țaran, cunosc pămîntul pe care m-am născut. Partea de mecanică a reprezentat o atracție și o curiozitate, la început, iar acum înseamnă o altă specializare. Sigur că avem și ingineri, vreo 40, pe întreg consiliul. Ne înțelegem foarte bine, pentru că m-am obișnuit să nu le vorbesc nimic în plus față de cît trebuie. La fel și cu șeful de atelier, Tudor Marian, căruia l-am cerut, și el a înțeles, să fie mai exigent. Un exemplu: avem tractoriști care, executîndu-și corect lucrările de întreținere, nu-și repară 5—6 ani tractoarele, pe cînd prin alte părți se solicită motor nou după un an de zile! Întrebați de Dumitru Stelian, de Ion Micu ori de Ion Iconăreasa sau de Ștefan Spinu, să vedeți ce-o să vi se spună. Distincțiile stațiunii noastre au avut un puternic ecou printre oameni. De unde știu? Păi nu-i văd în fiecare zi? Nu despre asta vorbim? Unitatea noastră a fost cea care a dus, la 26 ianuarie, tovarășului secretar general Nicolae Ceaușescu mesajul agricultorilor din județ. Trei oameni au dat mina cu președintele țării și au stat la masă cu conducătorul partidului. E cineva care să nu știe de ce onoare ne-am bucurat?

Sigur că o poziție fruntașă nu se cucerește fără muncă trează, continuă, mai ales că zona aceasta a cîmpiei Burzei nu beneficiază de un sol foarte fertil. Ați auzit de „smolniță”? Așa e ogorul pe la noi: cînd se înmoaie se face cum e cleul, cînd se usucă se crapă. Apa stă la peste 50—60 m adîncime. Ca să ajung să îngrijesc pămîntul cum se cuvine, mi-am propus să fiu, în primul rînd, atent cu oamenii; să-i atrag și să-i fac să înțeleagă de ce le cerem mai mult decît li se cere altora; să-i asigur că vor fi răsplătiți după merit. Noi am practicat la Miroși, ca în întreg județul dealfel, experimentarea remunerației la mecanizatori în funcție de producția finală. Astfel, oamenii au fost cointeresați și am ajuns să rezolvăm cu ei, fără a mai apela la cooperatori, toate lucrările de întreținere a unor culturi. Așa se și explică cum din cele 7 C.A.P.-uri slab dezvoltate, de care ne ocupăm, 6 au ajuns să aibă bani în Bancă, între 600 000 și un milion. A doua problemă a fost asigurarea stării de funcționare a mașinilor, prin revizii regulate, reparații de bună calitate și întreținere ca la carte. Recolta reprezintă adevăratul etalon al calității muncii. Plata o facem la tona de produs. Noutatea aceasta, care se va generaliza, a prins foarte bine la noi. Crescînd puterea economică a C.A.P.-urilor, am avut de unde să ne incasăm prestațiile. Tractoriștii își cunosc la milimetru parcelele. De la 800—1 000 kg griu la hectar, cît scoteau, au ajuns la medii de 3 500 kg, pe suprafețe mari, iar izolat și la 6 500 kg. Pe noi, recente măsurile de organizare a muncii în agricultură ne-au găsit bine pregătiți, iar faptul că, în cadrul consiliului, dispunem de 13 mii hectare de teren agricol, nu este altceva decît un îndemn la generalizarea unei experiențe în care credem.

EMANUEL VALERIU ■

La intrarea în Pașcul copiilor din Galați, ne scrie M. Crinani din micro 38, bl. 16, ap. 10, s-a instalat caravana cu jocuri mecanice a maestrului Ovidiu René, chiar lângă Clubul tineretului, astfel că tinerii din orașul nostru își pot pierde ușor acolo și timpul și, eventual, câștigul pe o zi de muncă sau mai multe. Duminică, 8 aprilie, copiii veniți la joacă erau obligați să nu scoată un sunet și să umble în virfului, pentru că în rulota 23-B-488 dormea însuși maestrul!

S-a întâmplat în Bătești, comuna Tifești, județul Vrancea, la 15 martie. O formație de buldozere conduse de președintele și inginerul șef de la C.A.P. și de un reprezentant al primăriei a intrat în loturile de folosință ale cooperativelor, distrugând vii și livezi, inclusiv nucii. După defrișare, aceleași loturi au fost repartizate iar cooperativelor. (Scrisoarea este semnată de 57 de săteni.)

Consiliul municipal al sediilor Cluj-Napoca, privind sesizarea lui Harco Ștefan. În urma cercetărilor făcute, conducerea întreprinderii „Unirea” a luat măsuri pentru rectificarea datelor carnetului de muncă. În același timp, numitul a fost criticat pentru felul nejust în care a procedat, fiind sfătuit să se încadreze la o altă unitate din oraș.

Consiliul popular al județului Covasna. Sesizarea tovarășului Hangu Mihai din Lunca Colnicului, județul Brașov, a fost rezolvată favorabil. În locul anvelopei cu defect (cumpărată de la un magazin din Sfântu Gheorghe) a primit una corespunzătoare.

Consiliul popular al județului Alba. Pentru a veni în ajutorul familiei numeroase a lui Gheorghe Mărginean, s-a hotărât ca numitul să fie trecut pe lista de priorități la C.P.L. Blaj, unde muncește, pentru a primi locuință, soluție cu care el s-a declarat de acord.

Comitetul județean Bihor al P.C.R., cu privire la scrisoarea adresată revistei Flacăra de tovarăsa Sandra Florica. La 23 februarie a.c., D.P.M.O.S. s-a adresat Consiliului popular municipal Oradea pentru a i se acorda, din redistribuire, o locuință. A fost indicată concret locuința din str. Budai Deleanu nr. 4, iar la data de 10 martie solicitarea a fost satisfăcută.

Direcția sanitară a municipiului București. În legătură cu sesizarea lui Moldoveanu Valentin, str. Rotundă 13, bl. H 22, sc. 2, et. 2, ap. 22, vă comunicăm: în conformitate cu Legea 3/1978, asistența medicală generală profilactică și curativă se acordă după locul de muncă. În caz de urgență, petentul se poate adresa și policlinicii de care aparține, ținând seama de domiciliu.

D.J.P.Te. Cluj. Prin mandatul poștal 2252 (16 martie a.c.) i s-a expediat tovarășului Leon Birnbaum din Dej suma de 98 lei, reprezentând despăgubiri pentru scrisoarea recomandată (francată pentru Canberra, Australia) ce s-a pierdut în timpul transportului. Întirzierea răspunsului s-a datorat verificărilor efectuate de către Direcția transporturi poștale București.

Sint Tatiana Chelaru din Brăbășești, am absolvit liceul la Tecuci în anul 1976 și de atunci nu reușesc să obțin o calificare. Am încercat la toate întreprinderile din Tecuci, fără rezultat, recrutarea la cursurile de calificare făcându-se doar din personalul existent. La școala de șoferi I.T.A. Galați nu se primesc fete. Totuși, eu vreau să dobândesc o meserie și să muncesc. Cum să fac?

Aș vrea să pun forurilor competente două întrebări poate mai puțin obișnuite. 1. De ce, de mult, nu se mai găsește în comerț roșcove, corcodușe, năut, arpacas, linte, coacăze? 2. De ce („Fără prejudecăți!”) nu e voie să se cultive legume între

blocuri și chiar sus, pe blocuri? (Semnează E. Victor, Craiova, Valea Roșie, bl. 1, sc. C. ap. 10.)

Direcția județeană drumuri și poduri Argeș, despre sesizarea lui Bratu Tudor din Micești. În cursul iernii drumul comunal Micești-Valea Nandrii a suferit degradări și circulația a fost îngreunată, unul din motive fiind lipsa șanțurilor de scurgere ce trebuiau executate prin contribuție în muncă de locuitori, conform Legii 20/1971. În urma măsurilor luate de unitatea noastră circulația se desfășoară în prezent normal. Podul de lemn de la km 11, cu restricție de tonaj, este planificat pentru reconstruire în anul 1980.

Ministerul Turismului. Din verificările făcute la O.J.T. Ilfov și O.J.T. Caraș-Severin rezultă că toate deficiențele semnalate de tovarășul Ion Mustăța din București, str. Istriei 7, sint reale și îl cerem scuze pentru cele întâmplate. Pentru gravele deficiențe constatate la O.J.T. Caraș-Severin, șeful oficiului a fost sancționat cu mustrare, iar adjunctul lui a fost scos din funcție. Măsuri adecvate s-au luat și la O.J.T. Ilfov.

I.T.A. Cluj, referitor la sesizarea adresată redacției de Marinela Nistor din Turda. În urma măsurilor organizatorice și disciplinare luate, transportul de călători, inclusiv transportarea navetiștilor pe ruta Cluj-Napoca-Turda, se va desfășura în mod corespunzător.

Comitetul județean Sălaj al P.C.R. Din cercetarea efectuată rezultă că numitul Capotă Teodor avea într-adevăr autorizație pentru înrămat tablouri, dar i-a fost retrasă de către Consiliul popular al orașului Zalău. Celelalte aspecte din sesizarea tovarășei Opris Livia urmează a fi cercetate în conformitate cu Legea 18/1968.

Mă numesc Constantin Moise și locuiesc în comuna Cerașu, județul Prahova. Bucuria de a avea 6 copii și de a fi bunic mi-a fost întinsecă de ginerele meu Florin Vilciu, care și-a părăsit familia și nu mai vrea să se achite nici de cele mai elementare obligații de tată. Justiția a hotărât să plătească pentru copil 350 lei lunar (plus 1500 lei cheltuieli de judecată) și el tot nu a vrut să dea nimic de atunci, adică din martie 1977, cind s-a judecat recursul.

U.J.C.M. Constanța. Transformatorul cu defect al tovarășului Soare Dumitru din Buzău a fost primit la Cooperativa Radiotehnica în 15 februarie a.c., iar la 17 martie i-a fost expediat un transformator nou.

I.T.A. Gorj. Verificind în orașul Novaci, mai multe zile, traficul de călători am constatat că plecările autobuzelor au loc la orele stabilite. Nu contestăm că în răstimpuri mai mari pot surveni și unele dereglări, dar acestea sint excepții, datorate în special unor defecțiuni tehnice la vehiculele aflate în circulație. Nu s-a confirmat nici faptul că la 2 aprilie autobuzul ar fi plecat din alt punct decit orașul Novaci. Totuși, pentru buna desfășurare a traficului de călători sesizarea trimisă revistei FLACĂRA de tovarășul Ionică Marin a fost prelucrată cu întregul personal de bord de la Autobaza călători Tîrgu Jiu.

Consiliul popular al sectorului 6 București. În legătură cu scrisoarea adresată redacției de Dărie Cezar, solicitind sprijin la atribuirea unei locuințe corespunzătoare, motivat de faptul că actuala este avăriată. În urma verificărilor a reieșit că lucrurile relatate sint adevărate. Cazul a fost luat în evidență, fiind dealfel cunoscut de către Comitetul executiv, urmind a se rezolva în funcție de posibilități.

De la 1 la 15 septembrie 1978 am lucrat ca zilier la construirea școlii din comuna Oțeșani, județul Vilcea. Nici pină azi nu mi s-au plătit banii ce mi se cuvin pentru această muncă, deși am făcut nenumerate

demersuri. Știu că întirzierea produsă ridică acum unele greutăți, dar nu sint eu vinovat de întirziere, deci nu cred că este drept ca să fiu păgubit. (Mustăța Ilie, com. Roșiile — Vilcea.)

Consiliul popular al județului Vrancea. Referitor la scrisoarea tovarășei Bizadea Aurelia din Giurcari, comuna Dumitrești, prin care cere sprijin pentru încadrarea sa în cooperativa meșteșugărească, la tricotașe și covoare. În acest sens s-a luat legătura cu conducerea Cooperativei de consum Dumitrești, care a avizat favorabil încadrarea petentei în cadrul secției Giurcari, luind și măsuri pentru aprovizionarea cu materia primă necesară.

Consiliul popular al județului Sibiu. Situația grea locativă a petentei Herberth Viorica a fost cunoscută de întreprinderea Textilă Cîsnădie și i s-a oferit în mai multe rânduri cameră la căminul de nefamilisti sau la blocul de garsoniere, dar ea a refuzat pe motiv că sint prea mici. În luna martie i s-a repartizat una cameră plus dependință în str. Proletarilor nr. 10, unde familia respectivă s-a și mutat la 4 aprilie a.c.

GIGCLJ Cluj, referitor la sesizarea Comitetului cetățenesc din circa electorală municipală nr. 63. În trimestrul IV, 1978, ca urmare a condițiilor meteorologice nefavorabile, am avut greutăți în distribuția apei potabile, la anumite ore ale zilei presiunile în conducte fiind relativ scăzute. În prezent alimentarea cu apă a cartierului se face în condiții normale.

DPMOSJ Argeș. Ca urmare a sesizării tovarășei Olteanu Viorica din comuna Schitu Golesti, am intervenit la conducerea întreprinderii miniere Cimpulung Muscel, rugind să se verifice sinceritatea celor reclamate și să fie încadrată petenta într-o meserie corespunzătoare pregătirii sale profesionale.

Ne-am asociat 6 familii și am contractat cu Cooperativa „Constructorul” o casă cu 6 apartamente, achitind cu anticipație costul lucrărilor, scrie Aurel Piele din Sibiu, str. Lutului 10. După ce a întirziat lucrarea cît a putut, cooperativa a mai și încercat, luna trecută, să ne pună să iscălim în fals că acoperișul ar fi gata. Refuzind falsul, am fost pedepsiți cu aceea că o parte din materialul lemnos necesar șantierului nostru a fost ridicat și dus în altă parte.

Consiliul popular al municipiului Ploiești. Prin adresa nr. 322/1979 s-a comunicat lui Istrate Iuliana să se adreseze în continuare pentru locuință unității la care este încadrată (C.P. Brazi), care pentru anul 1979 este nominalizată cu 160 apartamente.

Procuratura județului Dolj. Vă comunicăm că în urma intervenției organelor procuraturii, hotărîrea judecătorească la care se referă Pirvulescu Gheorghina din Craiova a fost executată în ziua de 8 februarie, cind fostul ei soț a fost evacuat din locuința atribuită petentei și celor 3 copii minori.

Referitor la scrisoarea tovarășilor Constantin Florescu și Maria, care solicită relații în legătură cu accidentul de circulație săvîrșit în seara zilei de 21 februarie pe șoseaua Colentina, în dreptul refugiului de pietoni Teiul Doamnei, vă comunicăm că luindu-se legătura cu tovarășul colonel Victor Beda, șeful serviciului circulației din I.G.M., am obținut următoarele precizări: accidentul s-a soldat cu victime omenești și răniți; autorul se afla într-o avansată stare de ebrietate; nu se confirmă că s-au tras focuri de întirzire în aer sau că s-au făcut presiuni asupra martorilor spre a da declarații neconforme adevărului; în cursul aceleiași nopți, cazul a fost preluat de către Procuratura Militară a Republicii Socialiste România, autorul accidentului aflindu-se acum în stare de arest și urmind a fi judecat.

Mă numesc Onofrei Mireea, domiciliiez în municipiul Iași și în să vă aduc cele mai calde mulțumiri pentru rezolvarea cazului familiei mele, din vara anului 1978, în stațiunea Neptun. Datorită intervenției dumneavoastră și înțelegerii organelor în drept, am primit contravaloarea zilelor nepetrecute în această stațiune din pricina unui deces în familie.

La Inspectoratul școlar al județului Dolj am constatat o măsură laudabilă privind modul de încadrare a suplinitorilor: cei care suplinseseră în anul trecut în acest județ depuneau doar o cerere-tip, fiind scutiți în acest mod de pierderea unui timp prețios necesar obținerii pieselor obligatorii întocmirii unui nou dosar, dosar dealfel identic cu cel din anii trecuți. Asta ca să nu mai vorbesc de risipa de hîrtie și chiar de banii cheltuiți aiurea, ambele aspecte neplăcute fiind eliminate. Din cite am constatat, celelalte inspectorate nu procedează la fel. Cred că M.E.I. nu ar avea decit de câștigat, generalizind experiența județului Dolj. (Prof. Grigore Stroescu, Șovarna, Mehedinți.)

Din partea Direcției PTTc Prahova:

Referitor la scrisoarea adresată redacției de către Constantina Ciobanu din Ploiești: menționăm că în cartierul Nord s-a dat în folosință extensia CTA-Pc. cu 3000 linii, urmind a fi rezolvate favorabil toate solicitările de instalare de posturi telefonice prezentate pină la 30 iunie 1976. În prezent, lucrările de extensie sint în curs de executare, solicitantii urmind să primească înștiințarea de plată a taxelor tarifare pină la 30.06. a.c., situație în care se află și C. Ciobanu — aceasta din urmă primind asigurare pentru un post telefonic pe linie individuală cu număr de apel 375004.

Mă numesc Nicolae Dragotă, sint șofer la întreprinderea Independența Sibiu. În ziua de 10 decembrie 1978 am descărcat la Jilava un produs denumit cazan de presiune, întorcindu-mă apoi la Sibiu pentru a transporta a doua zi încă unul identic. Pe drum, în jurul orei 17, pe drumul E.15, la ieșirea din localitatea Robești înspre Cilieni, am observat o mașină care venea din sens invers schimbînd banda de mers și intrind pe partea stîngă. Ploua, era mîzgă, eu circulam cu 15 km pe oră și văzind că mașina din față se îndrepta spre mine, am frînat, oprind mașina în loc: conducătorul autovehiculului a intrat totuși între roțile din față ale remorcherului. Din acel moment, respectivul conducător umblă cu amenințări și intervenții, a pus în mișcare două inspectorate județene de miliție, sucursale ADAS, lăudindu-se în fel și chip că lucrează într-o centrală! Eu nu doresc decit să se facă o cercetare serioasă, imparțială, ca acele persoane care au preluat dosarul să nu mai fie schimbate de la o zi la alta, să se facă presiuni și mai ales să se țină cont de faptul că remorcherul-trailer pe care îl conduc are 45 tone și că în nici un caz un autoturism n-ar fi reușit să-l împingă de pe stînga pe dreapta drumului, cu trailer pe tot, așa cum pretinde conducătorul în cauză!

Mă numesc Viorica Băjenaru, locuiesc în Ploiești și sint încadrată la Spitalul municipal nr. 2. În luna Ianuarie m-am îmbolnăvit de meningită, pentru care motiv am fost imobilizată la pat aproape două luni. M-a impresionat felul în care colegii mei de la spital mi-au ajutat copiii, întreaga mea familie, grija cu care mi-au susținut moralul, vizitindu-mă în întreaga perioadă a convalescenței. Acum, cind datorită medicilor Nicolae Constantin și Constantin Slabu, de la Spitalul de boli contagioase Ploiești, trăiesc și îmi pot crește copiii, doresc să le mulțumesc prin

Cu mai multe luni în urmă v-am trimis o scrisoare prin care am cerut ajutorul dumneavoastră în legătură cu pensia C.A.P. a mamei mele, pensie ce-i fusese ridicată pe nedrept. Problema s-a rezolvat, mamei achitindu-i-se în luna aprilie restanța în cauză, drept pentru care vă mulțumim. (Kömües Magda, Ghioroc, Arad.)

„FLACARA” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cît mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi.

aceste rinduri atit lor cît și colegilor mei pentru omenia de care au dat dovadă.

Din partea Administrației domeniului public sectorul 8:

„Urmare scrisorii adresate revistei FLACARA din partea unor locatari din strada Tirnavă: s-a intervenit la I.C.A.B., deplasindu-se un echipaj care a procedat la desfundarea celor două guri de canal de pe această stradă. Ținem să menționăm că de infundarea lor se fac vinovați în bună parte cetățenii, care aruncă aici apele uzate cu găleata, împreună cu diverse obiecte: capace de sticle, spălătoare din plastic, cirpe etc.”

Dacă, după cum ne informați, în Editura muzicală se editează „Cîru-bîrî-ba-ba!”, am dori să știm de la cei în drept a ne răspunde de ce nu se reditează lucrări valoroase, de largă circulație, cărți tehnice de care avem nevoie, cum ar fi: „TEHNOLOGIA DISTILĂRII ȚITEIULUI” (Editura didactică și pedagogică, 1970 — autor R.C. Tunescu); „REFORMAREA CATALITICA” (Editura tehnică, 1962 — autori S. Raveev, C. Ionescu); „CURS DE CHIMIA ȚITEIULUI” (Editura didactică și pedagogică, 1961 — autor C. Creangă) etc. (Subinginer Dionisie Drăguș, Ploiești.)

Din partea Consiliului popular al județului Mehedinți:

„Urmare scrisorii adresate redacției de către Pompiliu Bădăi: în adunarea populară din satul Bîlvăneștii de Jos, care a avut loc în data de 8 martie a.c., s-a aprobat reducerea contribuției la electrificarea a mamei numitului, de la suma de 2100, la 1300 lei. După achitarea integrală a acestei contribuții se va aviza favorabil cererea pentru electrificarea gospodăriei sale.”

Din partea Comitetului de partid al I.S. „Tractorul” Brașov:

„Referitor la sesizarea unui grup de oameni ai muncii din întreprinderea noastră, vă comunicăm: situația acestor familii este cunoscută de C.O.M., dintre cei care au sesizat fiind unii care nu au în întreprindere nici doi ani, cu toate că afirmă că lucrează aici de 5—6 ani. Vă mai informăm că la noi sint cerințe pentru locuințe din partea unor oameni mult mai vechi în activitate. Conducerea întreprinderii nu poate fi de acord cu procedeele celor care au sesizat, anume acela de a ocupa în mod abuziv un număr de garsoniere, spațiu ce se cuvine de drept altor familii. Este evident că dacă am accepta acest procedeu de pe poziții de forță am crea premisa repetării situației. Evacuarea lor a fost absolut legală, urmind ca fiecare să primească locuință în ordinea priorității stabilite de C.O.M.”

Mă numesc Nițură Paraschiva și locuiesc la o cumătră, care din milă pentru mine m-a primit să dorm la ea: Elena Condrache, strada Aleea Ștrandului bloc H 3, ap. 40, Tecuci, județul Galați, intrucit la adresa mea reală — strada 7 Noiembrie, bloc 58, ap. 159 — nu mai pot locui, datorită scandalurilor și bătailor provocate de soțul meu, Nițură Constantin, în vîrstă de 29 ani, de cele mai multe ori fără ocupație, trăind din buzunarul părinților săi pensionari. Poate că acum, citind aceste rinduri, organele în drept vor lua măsurile ce se cuvin.

Cu mai multe luni în urmă v-am trimis o scrisoare prin care am cerut ajutorul dumneavoastră în legătură cu pensia C.A.P. a mamei mele, pensie ce-i fusese ridicată pe nedrept. Problema s-a rezolvat, mamei achitindu-i-se în luna aprilie restanța în cauză, drept pentru care vă mulțumim. (Kömües Magda, Ghioroc, Arad.)

În acte totul iese bine. În fapte, nu prea

L-am cunoscut și noi pe Vitalie Răhlea din Bacău. Am putea fi înclinați să credem că unui om care locuiește pe strada Panselor nu i se poate întâmpla nimic rău. Calitatea sa de acum însă este aceea de **fost om al muncii**. Fost lucrător comercial, mai precis gestionar la Fabrica Frigorifer din cadrul Întreprinderii de industrializare a cărnii din Bacău. Și mai precis, la depozitul de materie primă, adică la împărțirea cărnii pe sortimente, la cîntărirea ei. Pentru a fi se desface contractul de muncă trebuie ori să nu îndeplinești sarcinile de serviciu, ori să contravii normelor de etică și echitate după care se conduce orice întreprindere, norme ce trebuie să guverneze spiritul oricărui cetățean. În cazul cînd se socotește nedreptățit, el poate să dea întreprinderea în judecată. Ceea ce Vitalie Răhlea a și făcut. Acuzînd el conducerea întreprinderii de mari nereguli, acuzînd gestionarii cu care a lucrat că fură la cîntar, că muncitorii din diverse secții fură carne, că lui, om corect și cinstit, i s-a întîmplat o mare nedreptate. Acuză întreprinderea de a fi tolerat substituirea nelegale (sortarea cărnii pe calități), că numai lui nu i se tolerau indicii de perisabilitate și compensările de scăzămînt între pulpa bovină adultă și cea de minzat, că i s-au făcut imputări abuzive, că i s-au alcătuit referate cu aprecieri vădit tendențioase, că abuziv l-au detașat la Trustul de construcții, retrogradîndu-l nejustificat, abuzurile instituției culminînd cu „luarea unor măsuri din umbră — cum se exprimă Vitalie Răhlea — în așa fel încît el să fie acuzat de sustragerea a două kilograme și ceva de carne”. „Și cum s-a întîmplat aceasta, tovarășe Răhlea?” „Eu am aflat că există un post de gestionar la Întreprinderea vicii și vinului Bacău. La 1 septembrie 1978 am luat concediu legal de odihnă tocmai ca să pot umbla pentru a-mi susține cererea. Directorul acestei întreprinderi s-a interesat de calitățile mele și s-a exprimat că are nevoie de oameni ca mine. A găsit chiar posibilitatea de a mă încadra pentru o perioadă ca sezonier, pînă mi se va face verificarea aptitudinilor de gestionar și pînă se va lămurii natura acuzațiilor ce mi se aduceau. Dar nereușind să-mi iau transferul, am vrut să plec prin demisie, adică la cerere. Tovarășul Nicolae Barbu, directorul Întreprinderii de industrializare a cărnii Bacău, a și iscălit o astfel de decizie. Dar ce se întîmplă? Tocmai la finele celor 15 zile de preaviz are loc inscenarea”. „Ce inscenare?” „Pregătindu-mă să plec acasă, după sfîrșitul orelor de program, cineva mi-a umblat în mapă. La poartă, controlat fiind, mi se găsesc două kilograme de carne introduse în ea spre a fi compromise”.

Acum noi, precum și cei care l-au sancționat, întrebîndu-ne, nu ne putem răspunde: cînd și se introduce în mapa ta un plic, o carte chiar, e posibil să porți surpriza fără de știință. Dar îngreunat cu două kilograme pe care să le duci ca și cum n-ar fi, și aceasta să constituie una dintre cele mai curate surprize, ne e greu să credem. „A doua zi, ne spune Vitalie Răhlea, directorul mi-a schim-

bat imediat situația: de unde mă știam demisionat, m-am trezit cu desfacerea disciplinară a contractului de muncă. La judecată am avut cîștig de cauză, schimbîndu-mi-se sancțiunea cu mustrare. Dar la recurs, decizia întreprinderii a fost menținută”.

„Dumneavoastră aveți o școală cu profil comercial sau numai vocația de gestionar?” „Eu am fost învățător 20 de ani, dar, pentru învinuirea de a fi întretinut legături ce frizau imoralitatea, mi s-a desfacut contractul de muncă. Dar acum nu vreau nici un fel de clemență. Mi s-a găsit în mapă ce mi s-a găsit, să fiu sancționat conform gravității faptei și nicidecum cu desfacerea contractului de muncă. Vreau să vă spun că la 1 octombrie, fiind încă la lucru, i-am surprins pe maistrul Gheorghe Mihăilă și pe gestionarul Gheorghe Pintilescu și pe un alt lucrător. Hudici, împărțind între ei o pulpă de minzat tip pistol. M-au văzut, au fugit cu carnea în brațe. Resturile de vrăbioară, mușchi, găsite de mine au fost interpretate ca reziduuri. Atîtea și atîtea nereguli”. „Și dumneavoastră, din ce vă întrecîți acum?” „Soția lucrează”. „De ce nu vă căutați, de atîta timp totuși, un alt loc de muncă pentru a vă justifica existența?” „Eu nu vreau decît postul de gestionar pe care l-am avut, ori postul de gestionar de la Întreprinderea vicii și vinului Bacău”.

Despre cele reclamate de Vitalie Răhlea și despre profilul său moral se știe la Comitetul județean Bacău al P.C.R. care, odată sesizat, a dispus cercetări. Datorită repetatelor cazuri de indisciplină, dintre care citeva sancționate penal, datorită prea deselor furtisaguri din avutul obștesc, conducerea I.I.C. Bacău a fost criticată pentru stilul defectuos de lucru cu oamenii, pentru lipsa de fermitate și de unitate în luarea deciziilor manifestată o vreme de către director ca și de către președintele C.O.M., contabilul-șef. „Tovarășe director Nicolae Barbu, de ce i s-a desfacut contractul de muncă lui Vitalie Răhlea și nu ați repartizat cazul comisiei de judecată din unitate?” „Am primit recomandări exprese din partea biroului comitetului județean de partid să sancționăm aspru, să stîrpin din rădăcina orice tentativă de sustragere din avutul obștesc. Vitalie Răhlea nu se acorda în repetate rânduri cu înregistrările la cîntar ale eogestionarilor săi, culminînd cu sustragerea mărfii”.

Ne-am adresat Inspectoratului Bacău al Ministerului de Interne, tovarășului maior Vasile Acriței, șeful serviciului economic al județului, locotenentului Dorel Ioviță, care cercetaseră cazul. „Ce atitudine civică are Vitalie Răhlea, se întreabă tovarășul maior, dacă el ne sesizează chiar după șase luni fapte care pe noi ne-ar fi alertat imediat? Abia după ce i se desface lui contractul de muncă? Se vedește, chiar dacă nu ar fi fost părtaş, că a tănuț din interes fapte ilegale ce se petreceau sub ochii lui. Lipsurile se aranjau în acte, ne spune el. Noi am desfășurat o anchetă minuțioasă. Într-adevăr în acte totul iese bine. Iar cele semnalate de Vitalie Răhlea abia acum, căzută el însuși în culpă, nu se confirmă. Se impune o ac-

centuare a controlului la porțile întreprinderii, o selecție corespunzătoare a gestionarilor”.

Iată-ne și la întreprinderea „vinovată” de a se fi dispensat de serviciile lui Vitalie Răhlea. „Tovarăș contabil-șef Radu Răduț, știm că unii muncitori ascund carne în vestiare, o aruncă peste gard, sau o mai trec și ei de poartă”.

„Unele afirmații ale lui Răhlea nu mai pot fi confirmate faptic pentru că ele au fost făcute abia după ce a pătîit-o. Verificarea s-a făcut prima dată de către Inspectoratul teritorial de stat Bacău și de către miliție. Răhlea a rămas nemulțumit. O altă verificare, cea a organelor de control intern al Centralei industriale a cărnii, nu confirmă nici ea sesizările lui. Noi am avut cazuri care ne-au afectat profund și care au fost sancționate de justiție: lipsa de 51 000 de lei în gestiunea lui Tudor Marcu, la depozitul de conserve, depășirile la scăzămînt față de cele legale, în valoare de 61 000 de lei imputate unei formații de 8 cogestionari. Dar, dacă în 1975 aveau loc circa 30 de sustrageri pe lună, acum înregistrăm doar patru, nesemnificative la nivelul producției”.

Stăm de vorbă și cu tovarășul Virgiliu Făghian, delegatul permanent al Inspectoratului Ministerului de Interne, șeful controlului financiar intern care ne comunică: „Am informat comitetul municipal de partid că, în urma cercetărilor, nu s-au confirmat cele semnalate de Vitalie Răhlea, în sensul că nu s-a putut stabili întocmirea nesinceră, nereală a actelor și evidențelor care să fi putut duce la prejudicierea unității. Au existat doar

deficiențe în întocmirea circuitului de documente primare, respectiv notele de cîntar (n.n.?!). Pentru neasigurarea exigență a evidențelor de control a fost sancționat contabilul-șef de la Fabrica Frigorifer”.

Pe de altă parte, tovarășul Nicolae Barbu ne informează că „în 1978, Întreprinderea de industrializare a cărnii Bacău și-a realizat sarcinile de plan. În trimestrul I al anului curent au realizat o depășire de 13 milioane lei la producția globală și de 17 milioane de lei la producția marfă. Unitatea obține rezultate frumoase. Și este necesar să subliniem un adevăr elementar: aceste rezultate le obțin muncitorii”.

Dar dacă fostul gestionar Vitalie Răhlea ar fi avut ochi să vadă și să informeze totul la timp? Atunci poate acest caz nici nu ar fi existat. Pentru că un om care nu tolerează nici cel mai mic abuz, nu ajunge el însuși să-l comită. Credem că este vremea ca măcar acum la I.I.C. să se hotărăscă de la ce cantitate în sus furtul e furt. Și cine anume trebuie să fure pentru a fi acuzat de aceasta? Fiind fideli aceleiași optici, trebuie să înțelegem că la I.I.C. Bacău, în afară de faptul că un om are un profil moral nesănătos, el trebuie să mai facă încă ceva pentru a fi considerat ca atare. Într-un asemenea climat cazul Răhlea a apărut ca o consecință.

În întreprindere fiecare om este îmbrăcat în halat alb. Curățenia în care se desfășoară producția trebuie extinsă însă și în planul moral.

ADI CUSIN ■

Pledoarie pentru un zîmbet

Pasiunea Mariei Burcea pentru desen, pentru arta grafică în general, o face să se remarcă în cinematografie, fiind solicitată în machiaj și confecționarea perucilor (legătura dintre desen, în sine, și cele două distincte compartimente de creație pomenite poate părea hazardată, devine însă imediat explicabilă atunci cînd îi poți admira schițele de portret făcute la mari actori ai vremii și care au folosit drept veritabile cadre de răcord în film). Mulți dintre regizorii filmelor „Amintiri din copilărie”, „Răscoala”, „Străinul”, „Pădurea spinzuraților”, „Dacia” etc., își amintesc cu căldură de modestia și neobișnuita putere de muncă, de imaginația surprinzătoare a acestui om. Mai puțini știu însă că în decursul a cîțiva ani buni, în puțînel timp liber pe care îl are, Maria Burcea — femeia care a muncit de la vîrsta de 15 ani — confecționează felurite milere, pe care le vinde: cu banii obținuți se întretine începînd din anul 1966, reușînd — ajutată fiind și de bursa pe care o primește — să absolve Institutul de arte

plastice „Nicolae Grigorescu”, secția desen, în 1971. Are 34 de ani.

Primele lucrări admise la Fondul plastic sînt portrete realizate în diferite materiale. Apoi măștișoare, jucării-păpuși de vitrină — mai ales animale sau păsări domestice, dar și viețuitoare ale pădurii realizate din tot felul de materiale: capete sugestive, nostime, conturate cu dragoste și umor pentru cei fericiți, încă trăînd în tîndrul și în același timp pretențiosul univers al copilăriei. Mai face felicitări, tablouri, în general, muncă de artist plastic.

Într-un fel, fiecare creație a Mariei Burcea reprezintă un unicat (chiar atunci cînd comanda s-a referit la lucruri de serie mai mare sau mai mică).

Un accident cumplit de circulație o lovește greu, imobilizînd-o la început în spital, apoi în pat iar astăzi în casă. Copilul e cel care face piața, care îngrijește în bună măsură de gospodărie, care aleargă la Fondul plastic cu diverse mostre. Un plus de înțelegere, de încredere în munca Mariei Burcea din partea Fondului plastic ar fi salutare. Omul trebuie ajutat mai ales la greu. S-o ajutăm pe Maria Burcea.

P. HORIA ■

POSTA REDACȚIEI

SOCIAL

● **S. Ioanovici** — Florești — Prahova: Vă declarați mulțumit de modul în care s-a purtat cu dv. medicul chirurg Cojocaru Trandafir de la spitalul din Băicoi. „Cînd se prezintă un pacient, mai întîi este studiată maladia, apoi modul de viață dus de pacient după vîrstă, sex, profesiune, elemente ce duc la stabilirea corectă a diagnosticului” spuneți. Se poate și așa, deci ● **Stan V. Florea** — Oniceni — Suceava: Încercați să ne ponegriți știînd bine că s-a stat de vorbă cu dv. ● **Dinu Ion** — Craiova: Puteți să vă prezentați zilnic la secția de scrisori anechete cetățenești a revistei între orele 10 și 13 ● **Cimpoi Maria** — Vultur — Constanța: Apropierea dv. de soț — care lucrează în Mangalia — este dificilă, dar nu imposibilă. Credem că este bine să așteptați să terminați stagiatura. Apoi, reveniți! ● **Gheorghe Vasile** — Constanța: După cum știți, locuințele se repartizează prin locul de muncă. Acolo trebuie să vă adresați. Ne mai scrieți iritat că fenomenul de condens se produce datorită diferenței între aerul cald din încăperea și cel cald de afară. Just, dar adresați-vă unei cooperative ● **Munteanu Angela** — Constanța: Pentru a vă găsi sora care v-a lăsat și copilul trebuie să vă adresați altor organe. Nu avem

cum s-o găsim. Nu avem mijloace ● **Tudor Mircea și alte 8 familii din Galați**: Ați fost într-o excursie prin O.J.T. și s-a produs un incendiu acolo unde erați cazați. Ați pierdut multe lucruri și nu v-a despăgubit nimeni. Rezolvare: la instanța de judecată.

EUGEN SECELEANU ■

JURIDIC

● **Virginia Lascu** — Sibiu: Ați fost greșit îndrumată. Cauza dv. este de natură civilă, nu penală. Mergeți în instanță ● **Preda Constantin** — Ploiești: Aveți dreptul la recurs ● **Mereuță Vasile** — Birlad: Prima autorizație v-a fost nefavorabilă și ați cerut revizuirea ei. A doua autorizație este de partea dv. și vă revoltă revizuirea ei. Veți primi răspunsul de la Procuratura Generală ● **Eremia Pătru** — Sibiu: Reclamați modificarea fișei de pontaj organelor procuraturii ● **Francesca Nicolaescu** — București: Într-o cerere adresată vicepreședintelui judecătoarei motivați refuzul de a nu accepta schimbul de locuință ● **Nițu Ion** — București: Procuratura municipiului confirmă sesizările dv. Sînteți în drepturile dv. și nu aveți de ce vă teme în continuare ● **Cristache Neguțu** — Galați: Puteți reveni după pronunțarea sentinței ● **Dobre Pricup** —

Mehedinți: Starea de ebrietate nu este o circumstanță atenuantă; informația este greșită ● **Vizdel Ion** — Mehedinți: Am trimis memoriul dv. Inspectoratului general al Miliției ● **Rădulescu Olimpia** — Drăgășani: Cererea pentru recurs extraordinar trebuie s-o trimiteți Procuraturii Generale ● **Toma Ionel** — București: Procuratura Generală a promovat recursul extraordinar ● **Chiras Vasile** — Suceava: Vinovăția lui Covalschi Gheorghe nu este dovedită ● **Păun Maria** — Ploiești: Prima soluție nu este definitivă. Adresați-vă instanței de recurs ● **Ioan Chercioiu** — București: N-a fost pronunțată sentința în procesul Ghiță (Polithehică) ● **Ivan Ghelar** — Buhuși: Soția dv. susține exact contrariul și, tot cu acte.

NICOLAE CRISTACHE ■

ADMINISTRATIV

● **Ștefan Tudorică** — București: În conformitate cu Legea 5/1973 articolele 8 și 9, pentru obținerea unei locuințe din fond locativ de stat trebuie să vă adresați consiliului oamenilor muncii al întreprinderii unde lucrați ● **Mihai Ioniță** — Galați, ș.a.: Pentru reconstituirea cu martori a unei perioade de vechime în muncă vă puteți adresa serviciului raporturi de muncă din cadrul Direcției pentru probleme de muncă și ocrotiri

sociale a județului, care are competența de a analiza și soluționa situația conform Decretului nr. 92/1976 ● **Ana Herman** — București: Pensia de urmaș vi s-a stabilit legal ● **Ion Anton** — Vărăști, Ilfov: Localitatea Vărăști este situată la o distanță de pînă la 30 kilometri de Capitală, cu posibilități de navetă, deci cererea dumneavoastră de stabilire a domiciliului în București nu poate fi rezolvată favorabil ● **Ioan Pavel** — comuna Salcia, Suceava: Numărul de autoturisme Trabant Hycomat achiziționate în anul 1978 a rezolvat numai cererile invalizilor încadrați în muncă, cereri care au fost înregistrate pe perioada octombrie 1976 — iulie 1977.

MARGA NEDELEA ■

INVĂȚĂMÎNT

● **Ion Nistor** — Balmezu-Cerna, Gorj: 1. — Pentru a deveni crainic-reporter nu există o formă de învățămînt anume; aceștia se recrutează, conform unor aptitudini speciale și pe bază de concurs, din rîndul celor care au studii superioare. 2. — Adresați-vă Inspectoratului școlar al municipiului București ● **Mircea Mișuț** — Alba Iulia: În cazul cursurilor de calificare și învățămîntului agrozootehnic de masă, menționăm că aceste cursuri au durată de 3—12 luni,

în funcție de complexitatea meseriilor, și cuprind persoane care au absolvit cel puțin învățămîntul obligatoriu ● **Adina Mănescu** — Brașov: Repetînd anul, și asta nu din motive de boală, nu aveți dreptul la un al doilea concediu de studii pentru același an de învățămînt ● **Felicia Gruiu** — Constanța: Ați fost informată exact: încălcarea de către părinți sau de ceilalți ocrotitori legali a îndatoririlor de a asigura cuprinderea copiilor în învățămîntul obligatoriu de 10 ani se sancționează conform legii ● **Felix Macovel** — Cluj-Napoca: Ministerul Educației și Învățămîntului, prin adresa nr. 28 361/1979 ne face cunoscut că nu vi se poate aproba reinscrierea în anul II al anului universitar în curs, deoarece solicitarea dv. este tardivă. În ce privește înscrierea în anul II pe anul universitar 1979/1980, ministerul lasă acest lucru la aprecierea conducerii institutului, în lumina noilor prevederi regulamentare.

HORIA PATRAȘCU ■

● **Anunțăm pe cititorii noștri care doresc să ni se adreseze personal în rezolvarea diferitelor probleme că o pot face în fiecare zi între orele 10—13.**

Eveniment cultural

Expozițiile ceramiștilor

● COSTEL BADEA (Galeria Amfora - Pitești)

La Pitești, răspunzând invitației Galeriei Amfora, generoasă dealtfel cu arta mai multor plasticieni din țară, Costel Badea prezintă o selecție din lucrările ultimilor ani, piese din timpul care l-a hotărât, de fapt, în fruntea mișcării noii ceramici sculpturale. Dacă într-o vreme comentariile în jurul operei lui Costel Badea au deschis, cu necesitate, discuția ceva mai cuprinzătoare asupra rolului său de șef de școală, trebuie spus că astăzi cei al căror nume era alăturat frecvent purtătorului de opinie al direcției — ori al grupării, de vom voi să-i zicem astfel — semnează o ceramică foarte distinctă ca personalitate, în câteva cazuri legătura păstrându-se, subtil, în nevoia de sculptură și mobilier artistic pentru spații publice.

Disociind firesc lucrul lui Costel Badea de acela al generației, vom observa că marca i-o dă echilibrul cu nuanță eroică, plinătatea sănătoasă a formei, continuitatea preocupării estetice. Costel Badea este interesat de tot ce poartă în sine, ca obiect al naturii ori al ingineriei, o înaltă idee de împlinire, o strigare a perfecțiunii. Sigur, în natură nimic nu e perfect, nimic imperfect, dar omul își salară foamea de ordine și geometrie selectând acele elemente care cheamă prompt structura, sublimul geometric. Spre exemplu, cristalele, fructele. Când artistul imaginează forme grozave, cu asimetrii agresive, raportarea e, de fapt, tot la simetrie, la ordine.

Când prin anii '70 și, mai pregnant, odată cu deschiderea seriei de tabere de ceramică la Medgidia (apoi în alte centre urbane) Costel Badea a întrevăzut posibilitatea unor ansambluri monumentale cu sculpturi ceramice, artiștii domeniului produceau mai cu seamă recipiente de factură decorativă, inovația manifestându-se într-un cadru, totuși, tradițional. Artiștii tineri, cu o educație profesională categoric mai completă, mai proprie decât a generațiilor care i-au precedat, au simțit șansa de afirmare ce le-o oferea nașterea unor parcuri de repere plastice ceramice și au folosit-o din plin. Fermentul mișcării a fost Costel Badea. Sculpturile lui în gresie vădesc o mare vitalitate, tendința de a mobila spațiul cu o vigoare elegantă. Ele par să concentreze, în locul pe care-l ocupă (din parc, dar și din galerii) toate liniile de forță, toate interesele intelectului. Această sculptură nu propune o concepție creatoare, ci o impune.

● VASILE CRAIOVEANU (Galeriile municipiului)

Calitatea ceramicii lui Vasile Craioveanu (Galeriile de artă ale municipiului București) e remarcată în ultimii ani, deși artistul a dat dintr-un început operă sigură, iar cea de azi nu-i decât împlinirea unei originalități și atunci foarte active. Cauza părelniciei intrizierii — fiindcă lucrul bun nu vine, de fapt, niciodată târziu — trebuie căutată în formația de pictor monumentalist a lui Vasile Craioveanu (pe de o parte) și în firea omului (pe de altă parte). Administrarea acestui domeniu — al artelor plastice — are o seamă de reguli care nu prea-i avantajează pe tinerii ce-și precizează încet direcția și mijloacele. Cât despre felul de a fi al ceramiștilor, iată un om sociabil, dar cu măsură, unul ce preferă prietenile sobre și conversațiile tăcute, un lucrător al lutului mult devotat muncii și cinstit, profund cinstit în cercetarea sa estetică. Vasile Craioveanu e dintre puținii care dau înțietate construcției ideii. El merge alt de altă origine încit clădește forma ca-n zilele dintii, cu mișcări goale, fără roată ori scule pricepute. Rostul ceramicii pe care o vedem acum la Galerile municipale ne apare cu claritate în cuprinsul artei noastre contemporane tocmai datorită francheții metodei, simplității soluțiilor. Aceste obiecte, plăci, grupuri de obiecte, figurind uneori explicit, alteori discret, implicit (implicând adică o anume figuratie, o anume simbolică, a realității) are la temelie o intuiție de mare și simplă frumusețe: artistul a gândit la destinul peretelui țărănesc de lut, la funcțiile lui practice și — izvorind din funcționalitate — la suportul estetic. Și astfel a ajuns să clădească, să zidească, mai bine-zis, serii de lucrări cu o viață intensă, tot atât de plauzibile în fața publicului ca acelea trase pe roata olarului.

Ceramica lui Vasile Craioveanu cheamă mîna s-o cunoască, să-i simtă sticlirea moale-grunjoasă și căldura aproape umană. E ciudat ce impresie de carnal, de materialitate vie respiră ea. Deseori, senzația de belșug a glazurii — iesită ca în mina unui pictor iubitor de tușe groase, de împăstări ca pentru un festin al dispozițiilor noastre tactile — face din piesele expoziției momente de popas.

TUDOR OCTAVIAN ■

Profesiune de credință

Eu nu cred că opera va muri

Dirijorul de operă Lucian Anca este reprezentantul celei de a treia generații de muzicieni din familia sa. Predecesorii săi au cioplit pe scenele operelor din Europa dinaintea primului război mondial, apoi pe scenele operelor din Cluj-Napoca și Timișoara. Tatăl său, Leontin Anca, a fost unul dintre primii dirijori ai operii clujene, om de aleasă cultură și cu o vastă activitate muzicală. Mama sa, Lia Mărcuș Anca, a fost, până nu demult, prim-solistă a aceleiași opere. Lucian Anca, deși tânăr, a dirijat până acum peste 40 de titluri de opere și balet. Printre altele, a prezentat în primă audiere la noi câteva din operele moderne jucate pe scena Operei din București: *Albert Hering* de Benjamin Britten, și *Luna* de Carl Orff.

● Dacă va muri opera? Nu cred că va muri opera. Din moment ce se cîntă pe toate scenele lumii înseamnă că oamenii au nevoie de operă. Opera e o descoperire atât de înaltă a spiritului și a fost slujită de personalități atât de mari de-a lungul secolelor, încît mă îndoiesc că

oamenii vor renunța la acest gen multilateral de spectacol. E adevărat însă că la un spectacol de operă publicul trebuie să vină pregătit să accepte convenția impusă de gen. Opera nu se poate recepția pe un teren gol sau în stare de refuz deliberat, ci într-o stare de grație a spiritului. Pe de altă parte opera nu poate muri pentru că, sintetizînd într-un mod atât de armonios atîtea arte, creatorului i se oferă posibilități infinite de a imagina, de a reprezenta viața și de a o transfigura la nivelul sublimului. Acest lucru nu poate aduce cu sine decît împliniri și satisfacții estetice. Mă gîndesc mai ales la public, la publicul care vine pregătit să recepteze acest gen de spectacol, la publicul care își învinge inerția de a depune un efort nobil pentru a se instrui în domeniul artei muzicii cu elementele necesare înțelegerii ei. Pentru că, la rîndul ei, opera îl pregătește pe om pentru viață, îi creează o înălțătoare stare de spirit. Ii oferă un prilej de meditație profundă asupra existenței, o sărbătoare.

● Cum va evolua opera de acum încolo? E greu de întrevăzut. Desigur, și opera ca și celelalte arte în secolul nostru, a ajuns să accentueze mai mult latura cerebrală a expresiei, se adresează mai mult intelectului decît afectivității. Va trebui, cred, să nu uităm că, totuși, opera se adresează sensibilității omului. S-au creat, desigur, capodopere în genul operei și în secolul nostru, dar este greu să-ți imaginezi încotro va evolua creația de operă în viitor. În orice caz, ea trebuie să se apropie mai mult de problematica omului contemporan, de frământările adeseori dramatice prin care trece în acest secol zbuciumat și adeseori tragic, să-l facă mai bun, mai înțelept, mai frumos.

LUCIAN ANCA ■

Vorbite și scriete românește

Forme și sensuri lexicale

Există în limba română unele cuvinte cu două forme de plural care au sensuri deosebite față de singularul lor. Din această cauză nu o dată se întîmplă ca una din aceste forme lexicale să apară în locul celeilalte, deși — așa cum am spus — valoarea lor semantică nu este aceeași.

Între altele, acesta este cazul substantivului *timbru*, care, la singular, poate însemna, potrivit contextului respectiv, fie *mic imprimat care se lipește pe acte oficiale*, fie *insusirea unui sunet care permite ca el să fie distins de altul*. Fiecăruia dintre aceste sensuri îi corespunde, la plural, o anume formă. Pentru primul sens: *timbre*, pentru cel de-al doilea: *timbruri*.

Unii vorbitori nu tin seama de această distincție. Am fost, de aceea, surprins să constat că pînă și într-un articol cu temă fonologică, autorul folosea — și nu o dată — pluralul *timbre*, în loc de forma corectă *timbruri*. Cred că și într-o nouă ediție a *Gramaticii limbii române* (Editura Academiei, 1966) ar trebui făcută mențiunea că *timbru* are la plural desinența nu numai *-e* (*timbre*), așa cum se arată acum, ci și în *-uri* (*timbruri*).

N. MIHĂESCU ■

● CAP LIMPEDE

CARTE

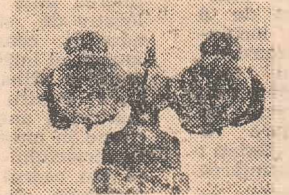
● Om grăbit, secol grăbit. O carte de călătorii de un interes aparte scrie Teodor Marian: „Grăbit prin America”. E jurnalul unui specialist în economie agrară, dar specialist de spîță nouă, pasionat de viața lumii, de psihologia locului străin, de mecanica vieții sociale. E grăbit prin America fiindcă e o persoană cu treburi — pe de o parte — și pentru că America nu prea are răbdare să-i deprimă pe europeni cu obiceiurile ei. Spre deosebire de călătorii care au umblat continentul american inventariind idei ori opoziții la ideile Europei, specialistul în economie agrară tratează toate problemele prin verb și deci prin cele făcute, care se fac sau care urmează a fi făcute. Călător pasionat și onest, Teodor Marian nu scrie cu gîndul propriu decît despre cele pe care le pătrunde adînc. El folosește,

în ce privește informația, ghidurile, îndreptările de călătorie, jurnalele, opiniile și cunoștințele tovarășilor de drum, în fine, informația sigură, condensată, purtătoare de înțeles general. Deși condeie la o doză de subiectivitate a textului, Teodor Marian dă cititorului repere limpezi, așa cum, de pildă, obișnuiește să dea americanul unor compatrioți. Scriind această carte, românul se străduiește să trăiască secunda aceea, care este orice călătorie, cu suflul localnicului. El vine să învețe și — firesc — să-și prezinte țara, să dea mult-puținul pe care e dator să-l dăruiască altor țări un patriot, dar nu stă să se mire prea mult, fie chiar foarte năzdrăvană realitatea. Om cu gustul construcției științifice, Teodor Marian e prudent și dă particularului doar ce-i al particularului. Sînt multe lucruri de urmărit în depărtările planetei, sînt și prin Statele Unite, ale Americii destule, însă — gîndeste Teodor Marian — datorită

călătorului e să pună cărămida la punțile între oameni, nu să numere diferențele. Astfel, America devine o întîmplare familiară și, în foarte multe privințe, pilduitoare. Cînd vine vorba de micile așezări, de fermieri, de muncitorii Americii, mulțimea de verbe capătă o vibrație particulară. Opinia noastră este că Teodor Marian deschide cu această grabă a lui prin America seria unor cărți de un fel special, de fapt, cărțile de drumetie folosite de omului de azi: enciclopedii și brevii de cugetări, caiet profesional și agendă turistică, inventar de întîmplări în traiul cel de toate zilele prin țările planetei, literatură — dar cumpătată — și știință — fără excese. E genul de carte care trebuia scrisă, vie, personală și sobră — fiindcă e greu să fii original într-o societate unde cei mai banali lucru e originalitatea — o carte fără mari orgolii, dar mult conținătoare. Teodor Marian nu

scrie pentru că vrea să fie scriitor. El e trimis într-o misiune științifică și economică și se simte dator să întoarcă întreit cheltuiala învățaturii ce-o dobîndeste astfel: în munca lui la Ministerul Agriculturii, prin jurnalul dens al zilcilor de delegație, cu exemplul prin care-l îndeamnă pe toți călătorii: folosiți clipa și dați din prinosul ei și altora. Tipărită de Editura Sport-Turism în condiții grafice excepționale, beneficiind de un set de imagini fotografice de minia-nții (Ion Miclea), cartea se epuizează în primele ore la stand. Ceea ce — s-ar putea spune — era și de demonstrat.

O. TUDOR ■

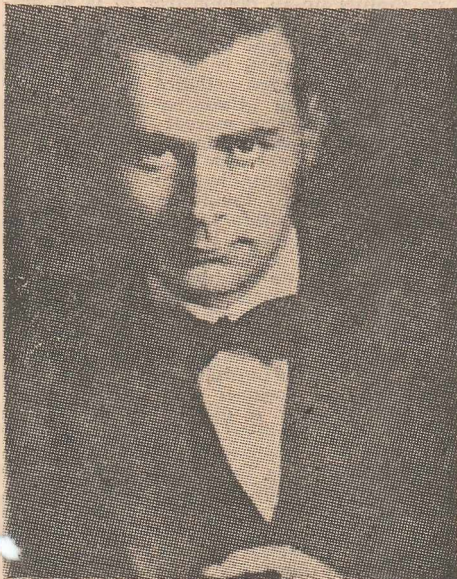
CONCERT

● Filarmonica George Enescu din București ne-a oferit un concert vocal-simfonic de excepție în cadrul Festivalului național „Cîntarea României”. Angajată cu toate forțele artistice de prim rang — de la soliști și dirijori pînă la corul academic și orchestra simfonică — instituția ce poartă numele ctitorului școlii naționale muzicale a susținut un program exclusiv din lucrări originale, la loc de frunte situîndu-se prima audiere absolută a oratorului *Cîntec de piatră* de Liviu Comăș.

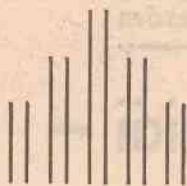
Inspirat din poemul *Terra Daciae* de Ioan Brad, oratoriu dedicat memoriei pămîntului românesc se înscrie printre cele mai reprezentative partituri care s-au scris în ultima vreme la noi, compozitorul Liviu Comăș surprinzîndu-și auditoriul prin această fu-

crare vocal-simfonică singulară în catalogul creației sale. Conceput în cinci secțiuni, oratoriu ascultă de tiparul simfoniei (*Andante, Allegro, Grave, Rondo*), încheindu-se cu un impunător *Largo e solenne* ce răsună ca o veritabilă odă dedicată strămoșilor. Aparatul vocal și instrumental alcătuiește o unitate sonoră indestructibilă, cu aluzii la formula tragediei antice, compozitorul dorind să sugereze altfel ideea unei fresce sonore nu lipsite de valențe dramatice. Soliștii, folosiți mai degrabă cu intenții vocale contrastante, par integrați în cor, deși socotim că o partitură mai pregnantă ar fi subliniat și mai eficient textul poeziei Ion Brad. În orice caz, Liviu Comăș a realizat deocamdată „opera vieții” cu oratoriu *Cîntec de piatră*, experiența sa corală dovedindu-și acum roadele într-o lucrare de ample proporții. Remarcabilă ne-a apărut contribuția artistică a soliștilor Elena Grigo-

Să ne cinstim citorii

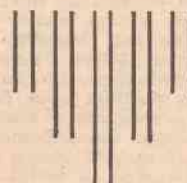

60 de ani de la apariția volumului „Poemele luminii”.

Lucian Blaga

„Eu nu strivesc corola de minuni
a lumii
și nuucid
cu mintea tainele, ce le-ntilnesc
în calea mea
în flori, în ochi, pe buze ori
morminte.
Lumina altora
sugrumă vraja nepătrunsului
ascuns
în adâncimi de întuneric,
dar eu,
eu cu lumina mea sporesc a lumii
taină”.

Iubirea de frumos

Poezia ebraică veche

Aproximativ în o mie de ani s-a alcătuit poezia vechilor ebrei în cărțile intrate de mult în patrimoniul spiritual al umanității. Ce au fost piramidele pentru egipteni, a fost cuvântul inspirat al acestei seminții așezate pe un bulgăr de pământ.

În multe privințe, cum remarcă și Mircea Eliade, istoria poporului nostru trecut prin atâtea suferințe se aseamănă cu zbuciumata istorie a vechilor ebrei ce și-au salvat ființa în cetățile cuvântului, în aceste catacombe de nedistrus care sînt cărțile marilor inspirați.

Din perioada regatului timpuriu, începînd cu veacul al zecelea î.e.n., pînă la cuceririle romane, pînă în epoca qumranistă — veacul II—I î.e.n. — se poate vorbi despre poezie în acest grai dinamic și senin atins de bucurie și gravitate pilduitoare. Cea mai veche poezie ebraică este socotită Cîntecul Iehorie, judecătoreasa din perioada predavidiană. În afară de textele poeziei profetice, care sînt atribuite unor personalități cunoscute, restul poeziei vechi ebraice este anonimă. Cercetătorii numesc trei izvoare, trei codexuri, din care provine această poezie: izvorul iahvist, izvorul elohist și cel preotesc. Întîiul și cel mai vechi cuprinde, în mare, acele texte în care numele propriu suprem este astfel numit, iar cel elohist se referă la pluralul făpturii triadice.

De la Herder înceace, de la acest îndrăgostit european de poezia vechilor popoare, a în

ceput o epocă nouă în cercetarea poeziei vechi ebraice. Se acordă, de la Herder plecîndu-se, mai multă atenție tradițiilor orale, puterii de creație populare, poezia fiind vocea intimă cea mai profundă a spiritului unui popor.

Față de poezia vechilor elini, plină de mitologie și panteism, teogonică, adesea interesată de nașterea zeilor, de atribuirea oricărui simțămînt unei zeități felurite, poezia veche ebraică este antropogonică, interesată de apariția omului, este mai aproape de ceea ce am putea numi realism. De la început, natura a fost socotită nu ca o forță chemată să-l înrobească pe om, ci să-l slujească; prin natură omul era chemat la o slujire mai profundă, la dimensiunea spirituală. Cosmosul întreg era din început chemat să stea la picioarele omului, omul să-l supună și stăpînească. Una din rădăcinile fundamentale ale științei moderne se află în aceste texte care odată cu noul ev început acum două mii de ani au devenit bun comun al popoarelor, fecundînd tradiții, culturi și graiuri, ridicîndu-le din natură în ordinea spirituală.

Nu întimplător cele mai vechi traduceri românești plămuitoare de limbă și înalte simțămînte s-au făcut din aceste texte. Palla de la Orăștie, Codicelele voronețean cuprind pagini antologice din vechea poezie psaltică a marelui inspirat David. Dosoftei, întîiul nostru poet cult, tot de la aceste comori va pleca. Dealtfel, majoritatea limbilor europene, printre cele dinții traducerii ale lor numără și vechea poezie ebraică, poezie ce și-a dobîndit un prestigiu mondial de-a lungul veacurilor, prestigiu care în sufletul nostru, în sufletul meu transilvan este susținut de iubire.

IOAN ALEXANDRU ■

Cronica literară

RADU CÂRNECI: Temerile lui Orfeu

Erosul și condiția poeziei rămîn în continuare teme preferate ale lui Radu Cârnelci. Ultimul volum se intitulază **Temerile lui Orfeu**. S-ar părea că poetul se identifică, pînă la un punct, cu personajul mitic — ceea ce nu e de mirare. Orfeu e cîntărețul mag, iar iubirea e taina sa. Prin sublimare mai ales erosul devine cunoaștere și cîntec, altfel zis se spiritualizează. Un inexplicabil sentiment de vină și de oboseală se face simțit: „În lumina mea uneori am greșit / asemenea magului chinuit de întrebări, / de căutări obosite, / de necuprinsele mereu depărtări.” Versuri ca acestea sînt străbătute de un fior mai grav și întristat, al cunoașterii nesatisfăcute. De vină e poate tot ineptizabilul eros. Îl fascinează acum cel mai mult pe poet „drumul spre taină”, adică spre adîncuri. Nu e vorba însă de o deschidere spre mister, ci mai degrabă de o retorică a misterului. Rostirea impecabilă anihilează considerabil neliniștea în fața necunoscutului. Poetul se închipuie ca un demiurg al propriei sale lumi, supusă numai legii cîntecului: „Oh, da, supus închipuirii mele / o lume-mi fac și-o guvernez frumos: / neizbutindu-mi „jocul cu mărgelile...” / zidesc o taină-n cîntecul de jos...” O suferință spirituală animă versurile cele mai bune din volum. Ecourile dionisiace s-au stins cu totul. Poetul a optat însă nu pentru cer, ci pentru pămînt. Altfel, poemele au rămas la fel de limpezi și cursive ca înainte. Cele mai tulburătoare stări ale eului sînt spuse cu o dicție desăvirșită. Tot dintr-un elan de cunoaștere, iubirea e proiectată la un moment dat într-un decor simbolic, iar cuplul idilei se transformă surprinzător în cuplul etern, reprezentînd condiția umană: „Femeilor superbă frumusețe / și coapse lungi cu răvnă spre rodire / și dor și-o umbră de tristețe, / temându-se mereu de risipiri. // Bărbaților putere și credință / și poftă-adânci spre lungi regenerări, / trecându-se ființă în ființă, / ca un răspuns la veșnice-ntrebări! // Un țărîm de vis mereu mi-i luminează / și o iubire-i cere fără saț / și stă în ei o zare veșnic trează, / vîind sub frunte și zvîcînd în braț...” Pe de altă parte, dacă orfism înseamnă — printre altele — și confundare în noapte, atunci lirica lui Radu Cârnelci (din ciclul **Drumul spre taină**) se apropie cu insistență și de tema orfică. Abundă în poeme reprezentări din sfera nocturnului, deși izolat și fără ecou: amurgul, inserarea, lacrimile și, bineînțeles, „zeul întristat”. Acesta e poate chiar Orfeu, dar și Narcis — ca simbol poetic al singurătății. În orice caz, lumina a rămas undeva în urmă, în copilărie. Blande nostalgii naturiste emană, de asemenea, tot suferință. Ar mai fi și neîncrederea în cuvînt. Tuturor acestora poetul le opune muntele: „...La pragul furtunilor, la marginea Mării Neliniștite, / am ridicat Muntele, împodobindu-l cu înmiresmate păduri. / Aici mi-am făcut sanctuar de timp”. Am citat din poemul **Muntele**, datat 1969: un poem de o vigoare neobisnuită, prin forța leitmotivului. Lirismul iese din perimetrul senzațiilor comune. Nu întimplător, temerile lui Orfeu au ca obiect mai mult soarta veacului, nu doar insatisfacțiile eului singuratic: „Căci e un veac de străluciri, / dar strălucirea virstei scade: / rămîne timpul în uimiri, / iar vitejia în balade. // Civilizație, mașini / și poale-atomice dezastre, / iar înțelepții mai puțini / și fără taine, cer și aște”.

Un ciclu pur erotic îl constituie **Cîntec de purificare**, unde tonul redevine imnic. În legarea erosului de transcendență îl recunoaștem pe poetul solar din **Heraldica iubirii** (volum anterior, selectiv). Se adresează de astă dată femeii iubite divinizate: „Căci e-n sufletul meu / sufletul tău, femeie, / precum în rana de zeu / dulce pleoapa de zee...”. Iubirea nu mai e carnală, se purifică în dor, alteori trece într-un fel de adorație castă. Iubita însăși, ca și natura (la rîndul ei, erotizată) vindecă de patimi, poate și de rănilor ascunse ale erosului: „Tu taci ascunsă-n acel semn / pe spatele asinilor, / cum stă vioara-n tainic lemn / sub lacrima luminilor — / și iarăși urc să aflu dor, / să nu-mi apună sângele, / nestîns-o, iarăși fii izvor / și patemiile-mi stingge-le...”. Pe o treaptă superioară, iubirea se spiritualizează.

Dacă în acest ciclu iubirea are uneori un gust de moarte, în **Întoarcerea flului risipitor** e asociată cîndorilor copilăriei. În cîteva poeme evocă iubirile, adică sîrbătorile de odinioară. Lumea de atunci, pe care o regăsește nu în amintire ci în reverie, este toată numai cîntec și dragoste: „O, ce frumos pe pămînt, / pe aceste dealuri de sare! / dedesubt un tainic frămînt, / deasupra oameni și fiare. // Deasupra sînt cînturi și nunți, / deasupra cetăți de iubire, / aici poți oricînd să pronunți: / iubiți-vă, mireasă și mire...”. Impresionant este și un „bocet de fiu”. În schimb, un poem amplu **Pămînt și suflet**, datat 1977, reia leitmotivul din **Muntele**. Din nou, opțiunea răspătată pentru pămînt: „Oh! ce frumos e pe pămînt, frumos / pe calea noastră de iubiri flămîndă...” (în **Frumos e pe pămînt**).

Radu Cârnelci ne apare încă o dată ca un virtuos interpret al cîntecului erotic. Poemele africane și italiene traduc impresii spontane, cizelate însă cu grație, din contactul cu un spațiu exotic.

CORNEL MORARU ■

TEATRU

rescu (excepțional în rolul de „Kammersängerin”), Martha Kessler, Vasile Huzum și Nicolae Sasu, dar mai ales a corului (dirijor Vasile Pintea).

Orchestra, sub bagheta lui Mircea Basarab, ne-a convins că se află într-o excelentă formă artistică în dificila piesă **Clopoțele Alba-Iuliei** de Nicolae Belolu, lucrare de certă măiestrie și culoare a acestui înzestrat compozitor. Este surprinzătoare capacitatea lui Nicolae Belolu de a evoca printr-un singur „personaj sonor” (clopoțele) acel înălțător și tulburător moment din 1918 conținut „în dangăt și cînturi pentru jertfe și împliniri”. Piesa solistică a readus în memoria ascultătorilor **Concertul pentru pian și orchestră** de Paul Constantinescu, tîlmăcit de Valentin Gheorghiu cu absoluta-i probitate profesională și cu inegalabila măiestrie de reliefare a farmecului românesc al acestui capodoperă.

VIOREL COSMA ■

● Pe scena în continuu turneu prin domiciliile noastre a **Teatrului Televiziunii**: premieră cu piesa „explozivă” (la vremea ei) în așteptarea lui Lefty, scrisă de „răzvrătitul deceniului 1930—1940”, Clifford Odets. Un spectacol în care actrița **Irina Petrescu** spune (admirabil) cuvintele acelea sinucigase: „Actor, pff!”; și-n care regizorul **Cornel Popa** îi răspunde (respectuos) cu multe și relevante gros-planuri ale actorilor distribuției. Un spectacol în care tablourilor piesei li s-au cam schimbat locurile, pricină din care însă autorul n-a ieșit rău. Spectacol cu o piesă scrisă cu peste patru decenii în urmă, dar care rostește adevăruri și azi dureroase despre omenire, clase sociale și viața de-acasă și din conștiința a oamenilor. În această privință a fost copleșitoare actrița — me-

reu excelentă — **Gina Patrichi**, rostind, în dialog cu **Ștefan Iordache**, replica pe care lmi îngădui s-o scotocesc cheia piesei: „Joe: Nu schimba subiectul! Edna: Ba asta e subiectul, exact subiectul. Patronul tău e subiectul. Nu l-am văzut în viața mea, dar el îmi viră tot felul de idei în cap. El îți imbolnăvește copiii de rahitism. El te face pe tine piftle și mă îmbătrînește”.

● La **Teatrul de comedie** merită văzută o piesă nu strălucită dar bună — **Cinema de Jean Anouilh**, într-o montare nu strălucită dar bună — autor, regizorul **Horea Popescu**. De fapt, comediile amare s-ar trăda pe sine dacă ar tînde spre strălucire. Comediile nevertebrate se scîlîmbie, ne coboară nivelul cultural și chiar ne înjosec, dar iată că mai facem cozi să luăm bilete la ele. **Cinema e o piesă** — și un spectacol — care are coloană vertebrală; încît vă îndemnăm să o cunoașteți.

FILM

Pornind de la un subiect generos — posibila poveste de dragoste dintre marele compozitor și interpret **Franz Liszt** și o tînără româncă — o poveste desfășurată pe fundalul evenimentelor care pregătesc revoluția de la 1848 (scenariul: **Anda Boldur**), filmul tînărului regizor **Nicolae Opreșescu**, aflat la debutul său în

lung metraj artistic, derutează în bună măsură, fiind fragmentat de o varietate de stiluri rareori aduse la un numitor comun. Lucru oarecum explicabil. La primul său film tînărul regizor a fost tentat, firește, să demonstreze ceea ce știe în materie de cultură cinematografică — și nu ne îndoiim nici o clipă că știe, **într-adevăr multe!** — dar „știința” aceasta nu justifică deloc incoerența filmului, nu justifică de asemenea lungimile peliculei.

Oscilînd între povestea de dragoste și revoluție, **Nicolae Opreșescu** nu reușește să dea nici unaia o constanță, o substanță valorică, șovăiala sa resimțindu-se puternic în felul cum conduce actorii; în multe ocazii acesția sînt puși, vizibil, în situația de a nu ști anume ce le cere regizorul (vezi, de pildă, secvența băii de dimineață, secvență de un gust îndolielnic, sau personajul **Odobescu**, al cărui interpret pur și simplu nu mai știe ce să facă spre a

nuanța cît de cît nehoțărirea sa și trecerea bruscă dintr-o tabără în alta etc.). În acest fel **Liszt** devine, practic, e-roul principal (foarte bun în rol **Marcel Iureș**), iubita sa este cînd îndrăgostită, cînd violent revoluționară (meritorie totuși interpretarea **Gabrielei Cuc**), iar iubitul... iubitei, tînărul adept al „bonjuristilor” (interpretat foarte bine de **Gelu Nițu**), un fel de palid **Othello**.

Imaginea — și revin astfel la plastica filmului — oferă o veritabilă bucurie estetică (chiar dacă **Doru Mitan**, în anumite prim-planuri, o dezavantajează pe interpretarea principală, secvențele de bal și mai ales cele din exterior sînt admirabile: trecerea apelor la punctul de frontieră, tîrîrul lui **Barbu Lăutaru** traversînd pădurea etc. etc.) O mențiune deosebită pentru decorurile semnate de arh. **Traian Nițescu** și muzica lui **Lucian Meșianu**.

Cu totul deosebite, costumele **Lidiei Luladis!**

CAP LIMPEDE

„Caminante”

Jurnal mexican (60)

Caminante, anticaminante...

„Se spune că am treizeci de ani, scria Baudelaire în jurnalul său intim. Dar dacă am trăit trei minute într-unul... nu am nouăzeci de ani?”. După aceeași logică, mi se pare neverosimil când număr zilele de când mă aflu în Mexic. În alte țări am stat mai mult. Și totuși n-am de-acolo o experiență mai prețioasă. Dacă experiență se cheamă toate amănuntele înregistrate pe discul de ceară al memoriei, cum zice Blaga.

Seara la Mérida. Un restaurant al cărui nume nu-l cunosc. Doi cîntăreți, îmbrăcați în costume mexicane, pe estradă. Cîntă.

Caminante, / Caminante, / Care mergi pe drumurile noastre, / Pe străbunele drumuri / ale Mayab. / Care vezi arzînd la amiază / Aripile de xacay...

Aripile de xacay? Nu cunosc această pasăre. Eu n-am văzut-o. În schimb, îmi aduc aminte că tot Blaga, mi se pare, vorbește undeva despre niște păsări călătoare care, trecînd noaptea în cîrduri peste orașe, se zăpăcesc din pricina luminii lor și le dau ocol pînă-n zori, neștiind încotro să apuce...

Care vezi strălucînd în noapte / Ochii de cocal...

De ce vorbim adesea despre călătorie ca despre un triumf al pitorescului și al curiozității cînd ea este (sau ar trebui să fie) un triumf al moralei? Ea ne învață, în fond, ceea ce ne învață orice morală adevărată. Că fundamentală în noi este statomnicia și că nici o civilizație adevărată n-a reușit să clădească nimic din goana cailor. Acest secol care a transformat o călătorie peste ocean dintr-o aventură într-o problemă de orar uită uneori adevărurile prea simple.

Caminante, Caminante, / Care auzi cîntecul trist / Al porumbelului albastru / Și strîgătul tremurător / Al păsării cucuy...

„Sîntem grăbiți”... (Unde s-a întîmplat asta? Un funcționar a trecut pe lângă noi și ne-a răspuns cu o politețe ușor agasată: „Vă rog, așteptați o secundă”. Apoi, brusc amuzat și cordial, zîmbind, a adăugat conținîndu-și drumul: „O secundă mexicană”...)... Fiecare secol își inventează, poate, un *mal du siècle* al său. Al nostru ne împinge să n-avem răbdare... Trenuri, avioane, vapoare, toate gîfite, toate își ambalează la maximum motoarele aruncînd în aer trimbe de fum nevrozat... bilete de avion, bilete de vapor, bilete de tren, gări, aerogări, porturi, ghiduri, „Mexicul pe scurt”, vize de intrare, vize de ieșire, hoteluri, „Taxi!”, pliante, cine mai are vreme să citească *Odiseea*? Sîntem grăbiți,

„Legăți-vă centurile, peste câteva clipe vom decola”, trenurile pleacă toate „peste cinci minute”, *Ladies and Gentlemen, Mesdames et Messieurs, Señoras y Señores*, nu mai e timp, nici măcar să alergăm în prima librărie, să citim cartea pe drum... nu-i nimic, poate data viitoare, atunci... și, în definitiv, ce vroia Homer? Atîtea încurcături pentru ca să aducă un grec șiret pe un tîrm pietros unde abia creștea iarbă pentru capre... Nu, din păcate, nu mai e timp, sîntem între o gară și alta, între un avion și altul, uitînd ce căutam cînd am pornit la drum și îmbătîndu-ne de febra noastră ca de un scop... Doamne, și totuși am vrut ceva, am dorit ceva, dar ce anume? Ne-ar trebui un popas, puțină liniște să ne adunăm gîndurile, să lăsăm întrebările să răsune limpede, poate ne vom aduce aminte... dar, vai, semaforul arată că trenul nu mai poate să aștepte, scara avionului s-a retras, „Legăți-vă centurile de siguranță!”, iar vaporul se desprinde de chei. Poate data viitoare, poate data viitoare, acum trebuie să ne hrănim nerăbdarea care arde în noi ca gura de bronz înroșit a lui Baal la Carthago. Să lăsăm *Odiseea* în pace, să răsfoim ghidurile și mai ales să nu uităm să trimitem cunoșcătorilor și necunoșcătorilor ilustrații, câteva rînduri doar, cu cuvinte prescurtate dacă e nevoie, în vreme ce continuă zgomotul roților pe șine, vuietul elicelor în aer, iar pe puntea vaporului toată lumea zîmbește auzind un vals desuet: „Valsuri, acum? Cine mai are vreme de valsuri, mon cher? Ne trebuie altceva, un dans ca al fantomelor la Hiroshima, ceva care să ne sugereze beția vitezei în cursula de formula unu”... *Festina lente*? Cine a spus asta? A, da, am învățat pe vremuri la orele de latină cînd m-am hotărît să ajung să vorbesc latinește, ceea ce am reușit numai parțial, iar după ani, cînd am vrut să descifrez inscripțiile din Forul roman, am constatat că uitasem și ceea ce ștusem... Dar ce rost are să ne aducem aminte dictoane depășite? Ele sînt ca valsul acela de pe vapor. Deși, ar fi o glumă bună, ca, în gări și aerogări, în loc să se anunțe trenurile și avioanele care vin și care pleacă, să se repete de fiecare dată aceste două cuvinte, *festina lente*, mai întîi rar, silabisînd, apoi din ce în ce mai repede, pînă nu se va mai înțelege nimic... „Minuni mai mari ca omul nu-s”, exclama Sofocle și, iată, nu ne dăm seama dacă o spunea serios sau ironic... Totuși, acum se țipărească mult ca oricînd antologii cu maxime frumoase. Poate, pentru că și înțelegerea o vrem în forme concentrate. Nu mai avem vreme să reluăm raționamentele, să cîntărim argumentele, vrem să sîrîm direct la concluzie, nu mai avem răbdare să citim o carte întreagă, vrem o frază frumoasă, înțeleaptă, pe care la nevoie s-o putem cita. Cu toate că, răsfoind aceste antologii, ne dăm seama că maximele n-au împuținat greseliile. „E mai bună o pace sigură decît o victorie sperată”, zicea Tit Liviu. „Războiul? Pentru ce ne urim?”, se întreba Sainte-Exupéry. Dar cite războaie au fost între aceste două reflecții înțelepte? „Vorba lui Shakespeare, „Zeilor! Metehne ne dăți mereu pentru a rămîne oameni”... Nu, nu trebuie să ne plîngem. Zeii au fost foarte darnici cu noi.

OCTAVIAN PALER ■

Ce profetim, ce profesăm

Bucuriile muzicii — bucuriile tinereții

Absorbit aproape cu totul de alaiul săptămînal al fazelor interjudețene ale Festivalului național „Cîntarea României”, mai dau uitării „coda” concursului formațiilor muzicale ale școlărilor și elevilor din cadrul aceleiași ample manifestări. Noroc cu semnalul ce ni l-a dat președintele juriului acestui concurs, cunoscutul muzician și dirijor Marin Constantin, că am apucat festivitatea finală a întrecerilor. Într-adevăr, pentru un timp, din păcate scurt, sala Ansamblului „Rapsodia română” din Lipsani s-a transformat într-o veritabilă cutie de rezonanță a bucuriilor muzicii, bucurii supreme, cel puțin pentru copiii și adolescenții care și-au îmbărbătat încă o dată glasurile și tonurile pe respectiva scenă.

Atent cum sînt la acest amplu concert al tinereții iubitoare de muzică, n-am putut să nu observ că printre merituosii premiați nu se mai numără, de pildă, corul pionierilor de la Liceul „Mihai Viteazul” din Ploiești sau cel al Liceului pedagogic din Turnu Măgurele. Pe unde au luat vreo posibilă notă falsă care a curmat drumul spre înalta societate a muzicii asemenea formații, greu de deslușit. Ca o compensație a așteptării noastre, iată formațiile corale ale Liceului „Mihai Viteazul” din București, a Școlii generale din Răzvad — Dimbovița, acestea urmărîndu-i întreaga evoluție încă de la prima ediție, cînd a fost una din marile revelații ale concursului pe care, primii, în aceste pagini, am salutat-o cu tot entuziasmul. Ca să nu mai vorbim de faptul că printre laureații care au reeditat performanța din 1977 este corul Casei pionierilor și șoimilor patriei din Reșița, la a cărei premiere o pionieră din sală, membră a acestei formații, a exclamat și s-a întrebat cu voce tare față de merituosul dirijor, tînărul profesor Doru Moraru: „Nouă ne e rezervat numai premiul I?”!

Corul Liceului bucureștean „Mihai Viteazul”, ale cărui căutări le urmăresc de mai mulți ani, poate și cu nostalgia elevului ce i-am fost aceste instituții școlare pentru scurtă vreme, e, pesemne, mai în voce decît oricînd, după cum apreciază specialiștii care au ținut să premieze și formația pentru cea mai bună prezentă artistică în festival, și pe neistovita și mereu tînăra animatoare, profesoara Valeria Nica. Dacă pentru nimeni nu mai este o surpriză prezentarea ca un adevărat senator de drept a acestui cor al liceenilor, marea confirmare a reprezentat-o corul în stil cameral al pionierilor din Răzvad. Minunea s-a produs și de data aceasta deși în spectacolul de gală, în lipsa dirijoarei, internată intempestiv în spital, obișnuiți cum erau să cînte „cu măsurică”, au cîntat la semnul unuia dintre pionierii componenți.

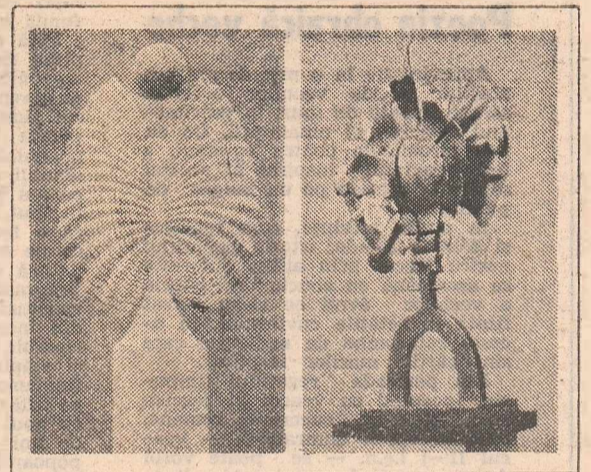
Resimțindu-se oarecum în absența gestului dirijoral al energice și laborioasei lor profesoare Lidia Ciocan, pionierii din Răzvad și-au găsit o veritabilă concurență în colegii lor din clasa a IV-a a Școlii generale din Gușoeni — Vilcea, care au deprins cîntul începînd încă din clasa I și de la învățătorul lor Ion Tîrnăse. De

fapt, ei sînt însăși starea naturală a cîntecului neîntonat pentru concursuri sau serbări, ci în virtutea vechii devise populare: „Eu nu cînt că știu să cînt / dar iubesc acest pămînt”. Aceste fetițe cu fundițe și bălețai cu căpșoarele tunse aproape chilug, cu fețe arse de soare și de vînturi ne-au demonstrat că la ei dragostea de acest pămînt și de cîntec sînt într-o armonie de suflet. Ei da, cînd vom ajunge ca în astfel de concursuri la nivel național să se confrunte mai ales coruri ale unor clase, mișcarea artistică pe care o reprezintă Festivalul național „Cîntarea României” va avea nu numai un mare trecut marcat de edițiile sale de astăzi, ci un și mai mare viitor.

O fanfară are darul de a deschide și de a fi un „finis coronat opus” pentru orice grandioasă manifestare, așa că vom conchide și noi cu tonul înalt pe care l-a dat în această competiție fanfara Liceului industrial de chimie din Slobozia — Ialomița, formație care era cît pe-aici să fie eliminată din concurs pentru faptul că depășește numărul de 80 de membri prevăzut de regulament. Să fi fost o asemenea prevedere o măsură de precauție împotriva decibelilor? Nici vorbă, căci ea ne-a făcut demonstrația unei mari sensibilități, nu numai printr-o frumoasă ceremonie de deschidere a concertului său plin de virtuozități, ci și prin acea nuanțată și inspirată interpretare sub auspiciile propriilor drapele cu însemnele ei distinctive strălucite de o gardă solemnă. Cîntecul, cînd e vorba deosebi de cel patriotic, trebuie să și răsune într-o ambianță înălțătoare, emoționantă pînă la lacrimi, intuiție pe care au avut-o acești adolescenți din inima Bărăganului care, alături de alți colegi ai lor din alte școli și formații ale acestui oraș, vor face ca efectiv Slobozia să devină o vatră a cîntecului românesc.

Mă rezum la acest arpeggiu, la aceste câteva trepte din bogata gamă a spectacolului de gală cu toate că ar trebui pus în egală măsură cite un accent pe oricare dintre notele intermediare. Nu este greu să ne dăm seama însă cît de viguroasă și cît de amplă a fost această uvertură a tinereții la marca întrecere muzicală a celor cu piepturile fortificate de puterea sunetului din același festival. Cîntecul e asadar deplin cînd bucuriile muzicii au devenit bucuriile tinereții.

NICULAE STOIAN ■

Tinerii trebuie să știe

Dicționar de lagăr

Appel

— **Aufgehen zum Appel!** Incolonarea pentru apel! — comanda care-i infiora și pe muribunzi.

La Birkenau, **Häftling**-ii nu lucrau. Așteptau să fie selecționați: pentru camerele de gazare sau pentru un alt lagăr din Germania. Nu făceau nimic. Priveau fumul crematoriilor și gardurile de sîrmă ghimpată. Așteptau...

Apelul reprezenta unicul și marele eveniment al fiecărei zile. Conținutul ei principal. În afara apelului putea să nu se întîmple nimic. Și de mîncare se dădea zilnic. Dar acest moment era uneori sărit. Nici selecționări nu se făceau în fiecare zi. Apelul însă nu putea lipsi. De la înființarea lagărului și pînă la prăbușirea lui, **Häftling**-ii puteau spune că au mai supraviețuit o zi, numai după încheierea apelului.

...**Blockälteste** ? urmat de doi **Verträter** ?-i, ieșe tacticos din camera sa, se oprește la marginea platoului și răcește:

— **Aufgehen zum Appel!** Incolonarea pentru apel!

Häftling-ii, treziți brusc din așteptarea lor infinită, strigă și ei cuprinși de groază: **Appel... Appel... Appel...**

Uitînd cine sînt, unde se află, la ce s-au gîndit, ce imagine le-a stăruit în străfundul ochilor, acum sînt stăpîniți de o singură dorință: să se vadă într-un rînd de cincî, într-un front constituit. Dar această dorință se va realiza abia peste 4—5 ore. Pînă atunci, timp de 4—5 ore, **Blockälteste** și **Verträter**-ii vor izbi intruna cu bilete lor încovoiate în cine și unde se va nimeri pentru că **Häftling**-ii, peste 1.000, nefiînd grupați pe subdiviziuni nu

pot alcătui în mod organizat un front. Se inghesuie unul în altul. Toți aleargă spre rîndurile constituite ca să scape de loviturile zbirilor și le destramă. Văzînd învîlmășeala **Blockälteste** și **Verträter**-ii se năpustesc asupra lor cu furie crescîndă.

După 4—5 ore de țipete și urlate în care bilete încovoiate ale zbirilor nu se opresc o clipă, frontul celor peste 1.000 de **Häftling**-i se constituie.

...Sleii de puteri, lihniți de foamă, chinuți de sete, cu rîmile sîngerinde de pe urma loviturilor **Häftling**-ii stau în front. Așteaptă **Appel**-ul.

Picioarele încep să le tremure. Îi cuprînd ametelele. Și nu-i nici o scăpare. A te prăbuși acum, cînd rîndurile sînt aliniate, înseamnă să provoci furia celor trei zbiri.

...Pe platoul dintre două barăci stau aliniați în rînduri de cite cincî peste 1.000 de **Häftling**-i. Toți îmbrăcați în haine vîrgate, de ocași. În picioare — saboți. Pe cap — o bonetă neagră. Cadavre vii. Numai oasle au rămas din ei. Ochii li s-au adîncit în orbite. Pe obraji sudoarea, amestecată cu praful și noroi, se scurge în dunghi negre. Unii au și început să se clatine. Nu vor mai rezista mult. Se aud gemete și blesteme infundate...

Sînt 15 asemenea platouri, înșirate unul lîngă altul, pe o parte a unei alei largi de cîțiva metri. Și 15 platouri pe cealaltă parte a ei. Pe fiecare platou cite 800—1.100 de **Häftling**-i.

Lagărul „E” așteaptă **Appel**-ul. La fel așteaptă **Appel**-ul celelalte lagăre A... B... C... D... F, așezate unul lîngă altul, despărțite doar de cite un gard de sîrmă ghimpată. Și în fiecare lagăr sînt cite 30 de barăci, fiecare cu cite un platou pe care, în aceeași poziție, stau aliniați **Häftling**-ii, 100.000—150.000 de **Häftling**-i.

Acesta este Birkenau în fiecare seară înaintea **Appel**-ului.

Appel-ul propriu-zis începe în clipa cînd SS-istul intră pe poarta lagărului. Se îndreaptă spre primul platou. **Blockälteste** urlă:

— **Stilstand! Mützen ab! Drept!** Descoperiți!

Häftling-ii incremenesc în poziție de drepti. E o liniște de mormint. Se dă raportul:

—...Baraca 21, cu un efectiv de 1.052 **Häftling**-i; 1.035 vii, 17 morți. Se aud pași apăsați ai SS-istului. La o distanță de cîțiva metri îl urmează **Blockälteste**.

Pentru **Häftling**-i lucrul cel mai greu acum este să se mențină în poziție de drepti. Să nu se miște. Să nu clipească.

Frica de **Appel**, o frică animalică, SS-istii au dezvoltat-o cu meticulozitate, sistematic, planificat. În primii ani de existență ai lagărului, fiecare **Appel** însemna zeci de victime.

Un **Häftling** a privit în altă parte cînd **Scharführer** ?-ul a trecut prin dreptul lui. A fost împuscat pe loc. Un rînd de cincî n-a fost perfect aliniat. Scos în fața frontului, întregul rînd a fost executat.

Cineva a țipat. De durere. Ori de spaimă. Cîinci rînduri din stînga lui și cincî din dreapta au fost trimise la crematoriu.

Acum nu mișcă nimeni. Nimeni nu clipește. Pe cele 30 de platouri ale lagărului E, pe toate platourile din lagărele încovinate — A, B, C, D, F... — 100.000—150.000 de **Häftling**-i lihniți de foamă, chinuți de sete, cu rîmile sîngerinde de pe urma loviturilor stau incremeniți în poziție de drepti.

Nu mișcă nimeni. Nimeni nu clipește. Cei din rîndurile prin dreptul cărora trece SS-istul nici de respirat nu respiră.

Fiecare e torturat de un singur gînd: să nu-l părăsească puterile tocmai acum, să nu se prăbușească.

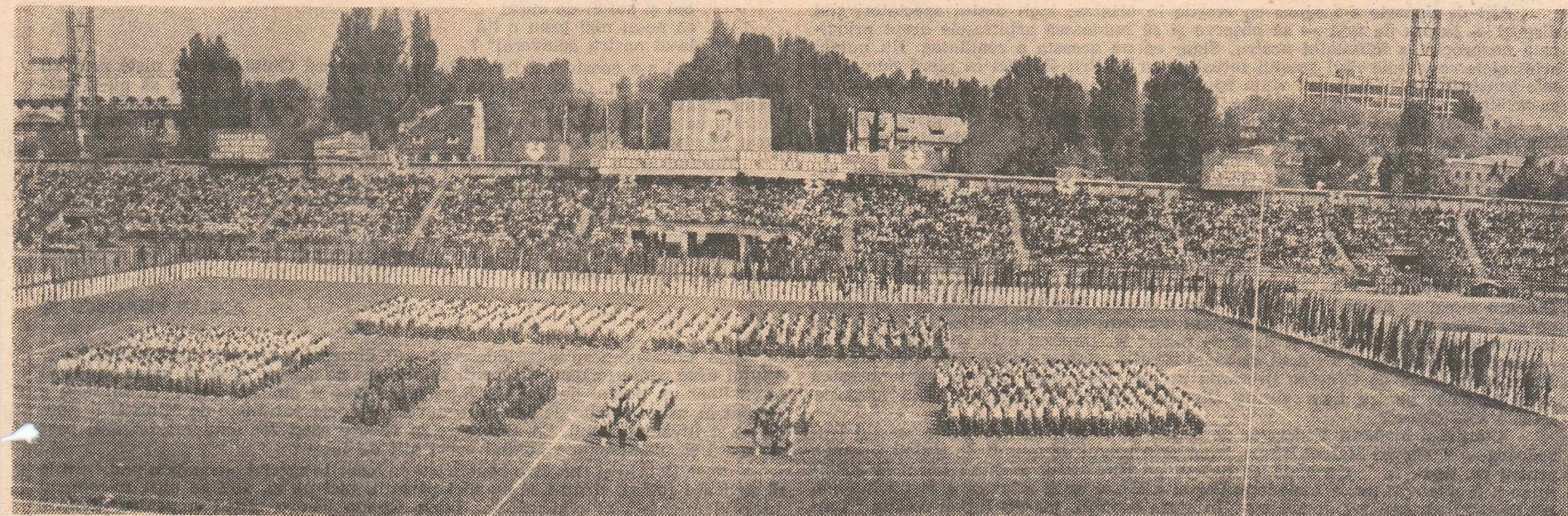
Nu mai cadavrele din flancul drept al fiecărui front, de pe fiecare platou, stau liniștite. Nu se mai zburcuma. Ele s-au prăbușit cu citeva ore înainte. Definitiv.

Lor nu le mai este frică de **Appel**.

1) Șef de baracă.
2) Ajutor de șef de baracă.
3) Subofițer SS.

OLIVER LUSTIG ■ fostul **Häftling** nr. 112398

2 mai 1979 — splendidă zi, splendidă tinerețe

Splendidă zi, splendidă desfășurare de bucurie și tinerețe, de entuziasm juvenil. Ziua de 2 mai, ziua tineretului nostru comunist, s-a sărbătorit în atmosfera solemnă a aniversării primului întâi mai muncitoresc, a zilei muncii, în onoarea muncii, în onoarea celor ce muncesc de pretutindeni, sub semnul aniversării mării manifestații antifasciste din 1939. A fost un prilej tulburător, de referință pentru tineretul întregii țări, de bilanț al activității creatoare a celor care împlinesc vîrsta marilor idealuri și aspirații, de exprimare a gândurilor celor mai nobile și a mulțumirilor celor mai calde adresate partidului, personal tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru grija manifestată față de viața și munca tineretului, pentru condițiile extraordinare în care își desfășoară activitatea și se pregătește pentru viitor.

Pe stadionul Republicii din Capitală, în prezența tovarășilor Emil Bobu, Constantin Dăscălescu, Gheorghe Pană, Ion Coman, Ilie Rădulescu, a reprezentanților unor ministere și or-

ganizații de masă și obștești, a membrilor conducătorilor organizațiilor de tineret, studenți și pionieri, s-a desfășurat, începînd din dimineața zilei de 2 mai, o amplă manifestare dedicată sărbătoririi tinereții și bucuriei de a trăi în acest timp revoluționar, de creație și muncă, de împliniri și satisfacții care devin istorice. Prin manifestații culturale, artistice și sportive reprezentative, simbolice pentru modul de a se exprima în viața de toate zilele, de a se sărbători pe sine în contextul unei impresionante activități pe șantiere, în fabrici, în uzine, pe cîmp, în școli și în universități, tineretul din România socialistă a anului 1979 a făcut încă odată dovada atașamentului și angajării sale totale față de politica internă și externă a partidului, față de programul revoluționar de construire a societății socialiste multilaterale dezvoltate. În uriasul amfiteatru de pe stadionul Republicii, într-o desfășurare policromă și vivace de tinerețe și vitalitate, de optimism și încredere în

viitor, tineri din toată țara, din toate sectoarele municipiului București, au ținut să omagieze sacrificiile și jertfele clasei noastre muncitoare în lupta pentru edificarea societății în care trăim, să asigure pe cel mai iubit și pe cel mai tânăr dintre noi toți, pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, de credința neabătută în viitorul luminos al patriei, de angajarea lor în sensul politicii înțelepte a partidului, avîndu-l drept pilă, în luptă, în muncă, în viață pe secretarul general al partidului. Cuvîntul rostit de tovarășul Ion Traian Ștefănescu, prim-secretar al C.C. al U.T.C., ministrul pentru problemele tineretului și telegrama adoptată într-o atmosferă de puternic entuziasm de cei prezenți, au dat expresie vibrantă dragostei și atașamentului tineretului patriei noastre socialiste față de partid, față de secretarul său general care conduce cu uriașă putere de muncă și cu genială perspicacitate și previziune, destinele națiunii noastre tinere și libere.

Ziua de 2 mai 1979 a fost astfel o demonstrație convingătoare și mobilizatoare a forței tineretului României socialiste, a bucuriei sale de a trăi, de a munci pentru ridicarea țării pe cele mai înalte culmi ale civilizației. A fost una din zilele frumoase ale vieții noastre prin care se poate privi cu încredere în viitor. Pentru că viitorul își sărbătorește tinerețea.

★

În cadrul amplelor manifestații culturale artistice și sportive prilejuite de ziua tineretului, miercuri, 2 mai, pe stadionul Republicii a avut loc o nouă întâlnire a tinerilor bucureșteni cu Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar, organizat de C.C. al U.T.C. și Revista Flacăra, cenaclu condus de poetul Adrian Păunescu. Reportajul întâlnirii va fi publicat în numărul viitor al revistei.

ADRIAN DOHOTARU ■

CARPAȚI 2000

Sistematizarea și specificul montan (IV)

Într-o regiune geografică unde cea mai mare parte a activităților umane este legată nemijlocit de creșterea animalelor și de pădure, unde în strînsă dependență de acestea există latent perspectiva unei soluții complementare, cu implicații importante în fixarea unei noi generații, tinere și instruite, în zootehnia specifică, prin dezvoltarea unui turism de tip monto-pastoral, unde etnografia înmagazinează veritabile valori tradiționale, cu valențe semnificative pentru cultura poporului nostru și reverberații universale, într-o asemenea regiune, unde experiența practică și natura însăși au influențat puternic modul de viață și structura psihică a locuitorilor, determinîndu-le atât cultura cit și evoluția, noțiunea de sistematizare dobîndește în mod necesar o îmbogățire a conținutului și semnificației, întruînd elemente de esență în vederea atribuirii caracterului de specificitate.

Punctul de plecare în formularea unor principii posibile care privesc montanul românesc l-ar putea constitui clarificările aduse de cercetare privind caracteristica principală a configurației carpatice: **o mare diversitate de forme.**

Acestea privesc deopotrivă clima și relieful, structura și capacitatea productivă a solului, nuanțe locale privind temperaturile, umiditatea, curenții, gradul de înclinare, înclinații de pante, specii de plante, gradații în atașamentul psihic al oamenilor față de creșterea animalelor sau față de anumite specii de animale sau rase, sisteme existențiale umane, diferențieri privind gradul de calificare în exploatarea pămîntului montan prin animale sau prin microagricultură, nivel de cunoștințe și de civilizație, diversitatea tradițiilor economice și culturale și a relațiilor stabilite istoric între elementul economic și cel cultural, precum și gradul de conservare al acestora. Într-o discuție și tipurile de așezări montane, starea sanitară a populației, sanitar-veterinară a efectivelor de animale, tipurile de construcții funcționale, de resurse și diversitatea materialelor de construcție, gradul de pitoresc, influențele unor factori actuali de tipul nivelului industrializării, media de vîrstă a populației crescătoare de animale, feminizarea zootehniei, deplasarea forței de muncă — sezonier sau definitiv — spre alte preocupări etc., etc.

Devine logică simplă faptul că unui asemenea conglomerat de forme și tradiții nu i se poate opune o formulă unică de rezolvare, în oricare dintre domenii, deci și

în cel al sistematizării, fără riscul de a se ajunge la un „confortabil” simplism.

Cercetarea întreprinsă ne pune în posibilitatea de a constata — sintetizînd — existența în munte a două mari forme de așezări ce fac obiect de discuții și suficiente controverse în lumea specialiștilor și nu numai în domeniul sistematizării: **satul montan „risipit” și satul montan „adunat”.**

Ca proporție, satele montane de tip „adunat” sînt dominante în Carpați. Ele corespund unor regiuni mai calde, mai puțin umede deseori, cu posibilități efective de practicare a unei mici agriculturi de tip montan, în măsură să asigure atât nevoile alimentare umane, sau cel puțin o parte a acestora, cit și o parte însemnată a furajelor pentru animale, cu șanse climatice pentru practicarea și a pomiculturii. Este zona în care satele sînt așezate la poalele munților, iar munții nu sînt locuți efectiv, ei fiind exploatați prin animale numai în scurtul sezon de vară și în cea mai mare parte ca pășuni — deci o formă inferioară a finetelor — de predilecție cu specia ovină. Aici „lernatul” animalelor se asigură în cea mai mare parte prin plante furajere cultivate și reziduuri agricole și prin practicarea transhumanței ca formulă larg îmbrățișată și cu folos, în cazul particular al speciei cvină.

În mod firesc, în aceste zone s-au acumulat experiențe zooagricole, pomicole, respectiv existențiale, specifice și valoroase în esență, derivînd din practici milenare extrem de diverse. Mai există și alte situații, de interferență cu alte zone, cu alte constelații ale activității umane din Carpați.

Desigur că în aceste perimetre cerințele vieții și producției privesc anumite nevoi de construcție, există posibilități deosebite de utilizare a unor materiale (piatră, cărămidă, lemn, ș.a.), perspective de evoluție de asemenea neuniforme etc. Stilul construcțiilor, funcționalitatea (mergînd la detalii — și modul de imbinare a culorilor sau concepția obștilor privind forma de separare dintre curți sau gospodării ș.a.) rămîn chestiuni ce dau personalitate acestor așezăminte de tip montan.

Cea de-a doua mare formă de așezări montane o reprezintă satele „risipite” în vetre largi, cu gospodării fixate în perimetrul imediat al locului de producție. Le găsim caracteristice zonelor montane ale Bucovinei, unei părți a Munților Apuseni, zonei Bran — Rucăr și altor microzone

carpatice. Acest tip de așezări montane îl aflăm în regiunile cu regim climatic mai aspru, în general umede și lipsite de posibilități de practicare a micii agriculturi și pomiculturii. În aceste zone populația a avut și are de înfruntat asprimi geoclimatice și a fost nevoită să practice cea mai eficientă metodă de exploatare a unui teren montan — prin animale — în formula finetelor (și nu în cea a pășunilor sezoniere), asigurîndu-se furajarea animalelor atît în sezonul cald — prin pășuni, dar strict raționalizate — cit și „lernarea” acestora, fără „pendulări” la distanțe mari ale efectivelor de animale.

În alte condiții nu și-ar fi putut asigura traiul, iar pentru ca această modalitate de exploatare a munților să devină posibilă a fost necesară așezarea gospodăriilor stabile pe munți, pînă la cotele cele mai înalte. S-a asigurat astfel un randament sporit terenurilor, îngrășarea lor sistematică, îngrijire îndepăroape, curățiri, suprinsămînțări, pază de animale sălbatice (mistreți, cervidee), simplificarea transporturilor ș.a.

Este zona munților locuți permanent, cu gospodării stabile și împrăștiate în teritoriul montan, este zona finetelor și a speciei taurină. „Enclave” tipice ca formulă de organizare productivă superioară pentru munții cu un anumit regim climatic și potențial furajer, adevărate „lăptării” ale țării. (Bazinele Dornei, Cimpulungului Moldovenesc, G. Humorului ș.a.)

În aceste regiuni tendințele de a „concentra” gospodăriile după „modelul” altor zone montane (ale munților nelocuți) au urmări negative, afectînd direct și ireversibil însăși economia animalieră și tocmai taurinele și matca de reproducție mai ales.

România are avantajul de mare importanță de a avea gata realizate principalele „experimente” montane, iar formula munților locuți, cu gospodării împrăștiate și finețe, reprezintă, după opinia mea, dincolo de orice interpretări, cea mai avantajoasă soluție verificată și abordabilă pentru munții noștri. Faptul că astfel se poate asigura și păstrarea unor tradiții economice și culturale de cea mai mare valoare și care vizează însăși etnosul poporului nostru nu reprezintă decît încă un argument de primă mărime.

Această modalitate existențială răspunde fericit și unui alt scop posibil, prin îndeplinirea condiției de pitoresc: dezvoltarea în viitor a unei forme de turism montan-pastoral, ca soluție maximală de recuperare a forței de muncă provenită mai ales din mediul industrial.

Experiențele și ale altor țări demonstrează cu claritate că acolo unde s-a aplicat o concepție științifică și „protecționistă”, specifică zonelor de munte, și în formula imbinării zootehniei cu turismul, meșteșugurile și silvicultura, în sistemul munților locuți, s-a putut ajunge la rezultate re-

marcabile și folositoare sub toate aspectele. Dimpotrivă, acolo unde au dominat concepții neadaptate, unde nu a evoluat o concepție științifică unitară și nu s-au aplicat în timp util soluții „tampon” energice, se înregistrează un declin vizibil, păgubitor și se pare ireversibil. Ar fi însă o eroare să se considere că aceasta ar reprezenta „soarta firească a munților” în perioada transformărilor determinate de procesul industrializării și a sensului luat de evoluția tehnică și de civilizația umană modernă în general.

În acest context de opțiuni, soluțiile viabile pentru munții noștri se desordînd de la sine: imbinarea sistemului vetrelor de sat „adunate” și privind în special construcțiile de tip edilitar-gospodăresc (insti-tutul administrative, culturale, industriale, școli, băi publice, unități cu profil alimentar ș.a.) și locuințele după solicitări, cu sistemul gospodăriilor de profil zootehnic, răspîndite în teritoriu, stimulîndu-se formula munților locuți și a extinderii suprafețelor de finețe.

Astfel se vor putea asigura posibilități de dezvoltare simultană și pe mai multe planuri, economico-sociale, adaovate situației specifice a zonelor de munte, fără momente de afectare și într-un context al perspectivelor largite și al respectării echilibrului ecologic.

Într-un asemenea cadru conceptual, rolul sistematizării devine esențial, vizînd deopotrivă elementele de civilizație propriu-zisă (sumînă electrică, apă, băi, canalizare, posibilități de comunicație, estetice ș.a.) iar pe de altă parte o extindere spre factorul productiv: modele de grajduri și alte forme de adăposturi pentru animale, instalații de adănare moderne, iluminat, colectarea înerșămîntelor naturale, transporturi, soluții constructive adaovate unor aspecte locale etc.

Accentul cade asadar pe elementele funcționale, pe abordarea unor soluții constructive privind deopotrivă latura existențială cit și cea productivă specifică, de estetică, în direcția legăturii cu perspectiva turismului pastoral: deri nevoia de a se construi mai util și mai frumos.

Devine evidentă necesitatea realizării unui număr suficient de „modele” și proiecte de grajduri pentru animale, de dimensiuni și prețuri de cost diferențiate, proiecte de „case montane” sau chiar de „gospodării montane”, reprezentative” etc.

Abordarea unei concepții științifice pentru cazul particular al procesului de sistematizare al montanului românesc, integrat intim momentului evoluției al întregii țări și privind o dezvoltare socialistă multilaterală, presupune analize temeinice pentru fiecare dintre localitățile montane, eforturi de cercetare și experimentare și o fructuoasă colaborare între sectoare.

Doctor veterinar RADU REY ■

Arbitrajele

Atît de departe s-a ajuns cu erorile în arbitraj încît destui spectatori sînt dispuși — la ora de față — să observe și să numească arbitrajele drept principala nenorocire a fotbalului nostru. Sigur că nu aceasta e realitatea. Nu numai arbitrajele constituie raul acestui fotbal și nu arbitrii sînt cei ce pierd numeroase șanse pe care le oferă viața sportivilor din fotbal. Dar ceva se întîmplă cu arbitrii.

Fotbalul nu pot el să-l strice, dacă nu e viciat și în alte articulații ale sale. Dar ierarhiile din fotbal pot fi lesne demolate și reclădite de îmbinarea binevoitoare a mai multor voințe pervertite de oameni cu fluier.

Nu voi pica în eroarea de a comenta un meci pe care nu l-am văzut: Poli Timișoara — Dinamo București. Deci nu voi spune ce am auzit pe unii spunînd: Dinamo face tot posibilul pentru a cîștiga campionatul. Nu mă alinez anti-dinamoviștilor. Dar observ că în meciurile marilor cluburi, între care și Dinamo, se comit numai sau aproape numai greșeli (?) favorabile lor. La Timișoara s-a născut golul dinamoviștilor, ci golul timișorenilor. Care-i explicația? Nu se știe — la federație — că N. Dinescu din Vilcea e un vechi purtător al „culpei”? Dinescu n-are ce căuta în fotbal de multă vreme. Vinovat cum se știe el însuși, nu era firesc să fie scos în afara acestui domeniu care ațîță atîtea pasiuni și cere intransigență, corectitudine și lipsă de pată? N. Dinescu e în stare să se sperie — după cele prin care a trecut, datorită sieși — pînă și de un claxon de mașină. Iarmita de idee că Dinamo primește un gol. Ce caută Dinescu să umbrească uita superbă pentru titlu dintre Dinamo, Argeș și Steaua? Cui folosește această suspiciune?

Cum și-a îngăduit Federația de fotbal să anunțe ca arbitru la meciul Hunedoara — Argeș pe Marcel Buzea, legat prin relații de muncă de clubul Dinamo, pentru ca, apoi, la înghesuială să delege pe Dinulescu, stîrnind normala suspiciune a dinamoviștilor, a hunedorenilor și a oricui ar fi aflat că a fost schimbat, în ultima clipă, arbitru de centru? În atare condiții, nu era logică reacția tribunelor hunedorene, zădărite de această contradictorie decizie?

De ce a anulat arbitru Ghîță golul argeșean cu Jiul, după ce arătase că a văzut semnalizarea lui Ștîncan, că nu ține seama de ea, fiind el însuși aproape

de fază și, apoi, purtat de jucătorii Jiului s-a consultat cu tușierul și s-a făcut de ris?

Ce trebuia să zică publicul? Să cînte, compus pe loc:

„Bravo, bravo maistre Ghîță,
om și suflet de curaj
că ne-ai mai țesut o iță
la-al nostru golaveraj“?

Publicul s-a considerat furat. Pentru că același Ghîță a creat niște confuzii desăvîrșite în teren, dînd impresia că ține neapărat ca F.C. Argeș să nu-și mărească golaverajul. Asta, după ce și-a cîștigat simpatia publicului, acordînd complet aiurea o indirectă la 6 metri în careul Jiului, la o cădere mincinoasă a lui Doru Nicolae?

Tot mai mulți spectatori și nu puțini oficiali ai fotbalului se plîng de arbitraje. Nici în lupta pentru titlu, în care sînt angajate trei echipe strălucite, Dinamo, Argeș, Steaua, și nici în lupta pentru salvarea de retrogradare — în a cărei morișcă se află contrar marilor sale aspirații și remarcabilei sale valori de ansamblu, iată, și Corvinul Hunedoara — nu trebuie să intervină cu bunul lor plac sau cu interese și vinovății revanșarde arbitrii. Ei au rolul de a asigura dreptatea curată a sportului.

ADRIAN PĂUNESCU ■

P.S. Constatăm cu surprindere că unii dintre funcționarii Stadionului Tineretului ușue conform unor dispoziții superioare pe oricine vrea să joace pe vreun teren liber un pospai de fotbal. Ni se semnalase și din alte locuri că fotbalul e izgonit în toate felurile de pe multe din stadioanele patronate de Ministerul Educației și Învățămîntului. Să aibă oare în vedere acest for anularea oricărei baze de masă și spontaneitate acestui sport atît de iubit?

Dacă Dobrin și Dumitru beneficiau de locurile special amenajate unde e voie să se joace fotbal, și nu-i lăsau nici părinții, nici pe ei, nici pe alții, aveam un jucător talentat, ci reglementări bune. Cerem pentru copii și pentru oamenii care nu se simt bătrîni dreptul ca pe orice stadion din țară să se poată mișca și să se poată juca. Stadionul Tineretului trebuie să rămîna stadion nu muzeu închis fotbalului.

„Mică, la noi, lumea luptelor e strîns legată sufletește“

— Tovarășe Ion Corneanu, știm cu toți, mai mult sau mai puțin inițiați în sport, cine sînteți, între altele coordonator al lotului național de lupte, antrenor emerit, vicepreședinte al forului mondial și așa mai departe; ceea ce nu știm sau poate am uitat, e de cîți ani activați în cadrul federației?

— Din 1956.

— Ce înseamnă luptele noastre la data aceea? Ce înseamnă ele azi?

— Pînă în 1956, un loc 3 obținut de Iosif Horvath în 1934, la europenele de la Roma, la 52 de kilograme. După aceea, o sumedenie de medalii la tot felul de întreceri și, recent, în 1978, la Oslo, locul I din Europa la greco-romane.

— Cîte medalii cu totul, tovarășe Corneanu?

— Nu știu exact, dar s-au adunat cîteva! În orice caz, venirea mea la federație a fost urmată la puțin timp de participarea la Melbourne, unde un alt Horvath, de data asta Francisc, a cucerit prima noastră medalie olimpică, la categoria 57 de kilograme. Era numai de bronz, dar a deschis un drum presărat cu isprăvi de răsuneț și cu campioane de clasă, ca Bularca, Pirvulescu, Cernea, Berceanu, Martinescu, Alexandru, Draica și alții alții.

— Trebuie să recunoaștem că punîndu-vă să numărați medaliiile v-am încercat, noi deținînd răspunsul! Adunînd și cele 10 medalii cucerite săptămîna trecută la europenele de la București, luptele au rotunjit un bilanț impresionant, fără egal în sportul românesc, 160 de medalii dobîndite în întreceri de anvergură. 78 la campionatele continentului, 52 la mondiale și 20 la olimpiade. Nu incape nici o îndoială, maestre, că fără priceperea, fără tenacitatea și fără exigența colectivului de antrenori pe care-l conduceți acest șir neîntrerupt de izbînzi nu s-ar fi întîmplat; tocmai de aceea considerăm că dumneavoastră, adevărat șef de școală în materie de lupte, sînteți cel mai în măsură să ne vorbiți despre secretul obținerii succeselor repurtate de cîteva generații de sportivi români. Vă ascultăm.

— Care e secretul?

— Exact, care e secretul?

— Munca. Seriozitatea. Perseverența.

— Sinceri fiind, nu ne așteptăm la un alt fel de răspuns. Foarte frumos și foarte simplu, dar ajunge?! Și alții transpiră, tovarășe Corneanu, cicliștii, înotătorii, hocheiștii, și lor li se asigură aceleași minunate condiții de viață și sport, lor de ce nu le iese la fel?!

— Nu vreau să par lipsit de modestie, dar în lupte se muncește mai mult decît în alte discipline. Intens, permanent, în tîhnă.

— Ce înseamnă intens? Ce înseamnă permanent? Ce înseamnă în tîhnă?

— Pe scurt, 7 ore pe zi, 10 luni pe an și o conducere a federației neschimbată de 15 ani. Mai pe scurt, o atmosferă propice muncii și, implicit, performanței, în care noii veniți, Simion Popescu, Ion Cernea, ceilalți, s-au încadrat din mers.

— O clipă. Popescu și Cernea au fost cîndva elevii dumneavoastră?

— Firește, au fost. De ce?

— Nimic deosebit, vă rugăm să reluați ideea de mai devreme.

— Calendarul competițional, cu europene și mondiale în fiecare an, ultimele înlocuite din 4 în 4 cu întreceri olimpice, e foarte pretențios, obligîndu-ne să stăm mereu în alertă, să dormim ca iepurii. Un luptător fruntaș iese dintr-o competiție grea ca să intre în alta, el avînd puțin

timp să se bucure de o medalie și mai puțin s-o sărbătorească! De pildă, nici nu sau încheiat bine europenele de la București, din care am ieșit cu fruntea sus, păstrîndu-ne primul loc pe națiuni la greco-romane, că mondialele de la San Diego, programate în august, și bat la ușă!

— Rezultă că nu-l chiar floare la ureche să fii luptător fruntaș! Așa-i?

— Nu-i ușor, cine a zis că e?

— Nu, n-a zis nimeni, gîndeam și noi cu voce tare.

— Cînd vrei să fii primul în sport, e greu peste tot și cu atît mai mult în lupte. E greu să ajungi și e și mai greu să rămii sus, pe treapta cea mai înaltă a podiumului de premiere.

Ion Corneanu și cupa de cristal decernată celei mai bune echipe de greco-romane de pe continent

— Care credeți că e cea mai dificilă dintre sarcinile unui luptător de performanță? În urmă cu cîteva luni am pus această întrebare unui antrenor, de asemenea fost elev al dumneavoastră. Dînsul ne-a răspuns păstrarea greutății necesare categoriei: sînteți de aceeași părere?

— La box se face un singur cîntar, înaintea începerii competiției, după care fiecare mănîncă cît vrea și ce vrea. La greco-romane însă, regulamentul marilor competiții impune cîntărirea concurenților în fiecare zi, ceea ce, firește, complică serios lucrurile.

— De ce firește?!

— Pentru că un luptător poate pierde și 3 kilograme într-un meci important și pentru că apar situații, cazul mondialelor din Mexic de anul trecut, cînd același sportiv e programat de mai multe ori într-o zi, cu o pauză de jumătate de ceas între o întîlnire și alta.

— Care e metoda cea mai drastică de a determina pe cineva să păstreze categoria?

— Frizerul.

— Poftim?!

— La cîntar nu e admisă nici o foc-meală, conțeață fie și un gram în plus. Cînd nu mai ai de unde să-l dai jos, te tunzi la piele, de ce vă mirați?! Sînt și

situații mai grele în viața unui luptător de performanță.

— Cum ar fi?

— Accidentările. Lupta cu adversarul și cu durerea în același timp.

— Ne puteți da cîteva exemple?

— Cîte vrei! La Minsk, în 1967, Simion Popescu, antrenorul de acum, a cîștigat centura continentală la 63 de kilograme disputînd mai multe meciuri cu o coastă fisurată. Deși grav rănit în Mexic, la ochi, Ion Păun a continuat să intre pe saltea, fiind abandonat de medic, împotriva dorinței sale. Nu mai departe decît săptămîna trecută, Constantin Alexandru și Nicu Gîngă au terminat europenele accidentați la arcade, ceea ce nu l-a împiedicat pe primul să-și păstreze titlul. Dealtfel, ca o observație generală, spre deosebire de ceea ce se întîmplă în greco-romane în urmă cu cîteva ani, poate cu 10, sigur cu 15, echipele fruntașe de azi posedă un nivel al cunoștințelor foarte apropiat, ambiția și pregătirea psihologică jucînd un rol din ce în ce mai important în departajarea lor, a concurenților, întrucît procedeele tehnice au rămas cam aceleași, fiind stăpînite de toți luptătorii cu pretenții, ierarhizarea depinde azi într-o măsură tot mai mare de ambiția luptătorului, de dăruirea lui, de modul în care înțelege, metaforic vorbind, să moară pe saltea.

— E mare lumea luptelor, e mică?

— Depinde cum o luați. La europenele fînute în Capitală au luat parte aproape 300 de concurenți din 21 de țări, ceea ce ar putea fi un argument în favoarea unei răspîndiri din ce în ce mai întinse a disciplinei. Totodată, au apărut în ultima vreme, cu precădere la București, forțe noi, ungurii, suedezii, grecii, ultimii dînd chiar un campion continental la greco-romane, la 62 de kilograme, Stylianos Migakis, cu totul și cu totul neașteptat, ceea ce ar putea fi un alt argument. Din păcate, în ciuda unei foarte bune organizări, la toate epaloanele, noi stăm mai slab la capitolul sportivilor legitimați. N-avem decît vrea 5 000, în timp ce canadienii, ca și nu mai vorbesc de forțele mari din greco-romane, au peste 85 000! Mică, la noi, lumea luptelor, ca să răspund la întrebare, e foarte unită, strîns legată sufletește.

— Există vreun pericol ca din cauza numărului redus de practicanți să pierdem în viitor, mai devreme sau mai tîrziu, pozițiile ocupate azi?

— Nu există. Schimbul de miine e, în orice caz, asigurat, cea mai elocventă dovadă fiind faptul că avem de gînd să ducem la San Diego, pe lângă sportivii consacrați, o serie de tineri, pe Minea, pe Matei, pe Zamfir, pe Negrișan, pe care vrem să-i aruncăm cît mai repede în focul marilor întreceri, sperînd că în spatele fiecăruia dintre ei se ascunde un Ion Draica! Cine știe?

— Nu credem că e chiar așa ușor de găsit un al doilea Draica. Junior devenit în 1977 campion european de seniori!

— Nu-i ușor, dar e posibil. Cum i-am găsit lui Berceanu un îndocitor de aceeași valoare, de ce nu i-am găsi și lui Draica cînd va fi cazul? Pentru asta, consider că luptelor ar trebui să li se acorde o mai mare atenție în școli, îndeobște în cele din mediul rural, în sensul introducerii în programa de învățămînt a trîntei, sport tradițional românesc. Am făcut înaintea europenelor o demonstrație de trîntă. S-a bucurat de un deosebit succes.

— Tovarășe Corneanu, iată-ne ajunși la ultima întrebare la care, după modelul unor emisiuni radiofonice, aveți dreptul să răspundeți sau să vă abțineți. Ați crescut zeci și zeci de campioni, cu firi și temperamente diferite, pe care din ei l-ați simțit cel mai aproape, care v-a fost cel mai drag?

— N-am spus-o și nici n-am arătat-o, dar pe Berceanu l-am iubit cel mai tare.

Constantin Alexandru e din nou campion al Europei!

Poate și pentru că am fost, într-un fel, vinovat față de el.

— Vinovat, cum vinovat?!

— Cînd s-a discutat, la federația internațională, problema înființării categoriei 48 de kilograme, delegația noastră s-a opus, propunerea fiind acceptată cu o mică difereț de voturi! Dacă alte cîteva delegații ar fi procedat ca noi, e aproape sigur că Berceanu n-ar fi apărut niciodată pe o saltea de lupte! Dar s-a întîmplat cum s-a întîmplat și Berceanu a devenit campion mondial la 19 ani, la Buenos Aires, și vicecampion olimpic la 26, la Montreal, între aceste date reușind nu numai să depășească toți adversarii, ci și o hepatită, isprava lui fiind, după cîte cunosc, unică în istoria sportului mondial. De-aia l-am iubit.

— După cum vorbiți s-ar părea că sînteți un sentimentalist. Chiar sînteți?

— Ați anunțat mai devreme ultima întrebare!?

OIDIU IOANIȘOIA ■

FOTBAL

DIVIZIA A. TIMIȘOARA: POLI — DINAMO: 0—1 (0—1). Meciul acesta care dădea dinamoviștilor cele mai mari șanse la titlu nu ar fi avut istorie dacă tușierul N. Dinescu din Rm. Vilcea nu ar fi semnalat un ofsaid invizibil la golul marcat în min. 59 de Anghel, după o cursă prelungită a lui Vișan și o centrare îndărăt; a fost un gol curat ca lacrima, drept pentru care nici un dinamovist nu a protestat pînă ce N. Dinescu nu l-a convins pe S. Drăgulici cum că el a văzut ofsaidul. Pentru o echipă ca Poli cu un atac atît de steril, un gol anulat înseamnă exact un punct și o mie și una de griji. Curios, tușierii meciului erau taman din Vilcea și Satu Mare după ce, excepție fericită, la derbiul Poli—U.T.A. debutase cu fanionul un buzoian!! Oare sînt chiar întîmplătoare aceste programări? „A fost un gol absolut corect”, socoteau Ștefan Covaci și Gheorghe Limona aflați cu diverse treburi prin orașul rozelor, vorbe care nu mai impresionează un public tăbăcit de erorile arbitrajelor, public care a văzut, ca să fim corecți, o echipă bucu-reșteană solidă, omogenă, bine pusă la punct. Oricum era de „X”, cum au zis și au vrut cum toți... În aceeași seară, cu avionul dinamovist zbură și Nicolae Dinescu, care se grăbea să prîndă, sperăm, propriu-i zbor din arbitraj?! (T. Bulza).

Restaurantul „Pescăruș”

la început de mai

„E, e!, ne spune Rodica Roșu. Adică vreau să spun splendid. Cind apa încrețește fața lacului simți o mare bucurie. O satisfacție, vreau să spun. Iertați-mă, nu sînt poetă dar cred că vizitînd un parc din București e ca și cînd ai fi fost în toate parcurile din țară. Păcat că nu putem intra și doar soful meu este un om descurcăreț”.

Un flotant, după aspect, ne spune că se numește Georgescu Simion și locuiește în București, Șoseaua Colentina 66, bloc 106, etaj 4, apartament 17. Nici dinșul n-a putut intra și stă la poarta ce se constituie din câteva mese puse brutal cap la cap de două ore. „Tot ce pot să văd de aici e un fel de tablou ce-mi place cînd merg în concediu la mare. Cum bate briza fața de masă”.

Ajutat de doi tineri ospătari, portarul restaurantului „Pescăruș” împinge oamenii care așteaptă cu cițiva metri mai încolo. Nu putem afla cum îi cheamă desi cum vom vedea aici, la cunoscutul restaurant se pune mare preț pe legitimitate.

La începutul lunii, chiar ieri, am vrut să vedem la fața locului cum sînt serviți oamenii la acest restaurant. Fusesem sesizați (și găsiți gata de muncă, chiar sîrbătoare fiind) că aici se petrec și lucruri nepotrivite cu firma. Că restaurantul este bun o știm. Așezat la cițiva pași de apă, în locul unde Capitala este deosebit de frumoasă, restaurantul despre care scriem își are la activ fapte stimabile.

Desigur, fiind vorba de un restaurant. Înțelegem prin fapte stimabile exact ce trebuie înțeles: mîncînci și bei ceva într-o ambianță frumoasă, servit de oameni priecupți și amabili.

Cum se prezintă lucrurile într-o zi de sîrbătoare cînd este știut că tot omul nu are altă șansă decît aceea de a fi un familist model? Cînd este știut deci că restaurantul va fi suprasolicitat?

În primul rînd aici nu se intră. Restau-

rantul are zilnic două ore afectate curățeniei. Între 16 și 18. Cam nepotrivit alege căci nu au nimic comun cu programul de muncă al oamenilor cînd e de muncă, în zilele lucrătoare adică. Prost menținute în zilele de sîrbătoare și duminicile. Oare nu se știa nimic despre afluența de astăzi? Oare nu se putea renunța la această pauză? Mai ales că în această pauză personalul restaurantului trage pe grătar o fleică, apropie un ardei iute și zîvîntă cițeva chifle. Face exact ce dorește și cel de afară. Familii deja oboseite de o plimbare dătătoare de sănătate și de poftă de min-

1 și 2. La ora 18,30, zeci de persoane sînt împiedicate să intre în restaurant pe motiv că nu sînt locuri; înăuntru însă, locuri există, rezervate ni se spune (procedeu stimabil dealtfel), dar clienții vor veni la orele 21,00 (dacă vor veni!). Este clar că în 150 de minute o familie, la o masă, putea servi masa. De ce se atentează astfel la timpul omului muncii?

căruri avînd copii ce nu pot pricepe subtilitatea programului de la „Pescăruș” se agită, întreabă, ba unele slabe de inger se și roagă. Vor locuri. Dar înăuntru nu se intră.

La 18,30 din totalul de circa 120 de mese 26 sînt rezervate. Marea majoritate pentru ora 21. De ce stau goale 2 ore și mai bine? Cum se poate rezerva o masă aici

la „Pescăruș”? Cine anume trebuie să fii s-o poți rezerva?

Văzînd că mesele stau libere și oamenii pe afară, am solicitat de la barman condica de sugestii și reclamații. Speriat dar amabil — acesta-i adevărul — omul ne spune că n-o poate da decît cu aprobarea conducerii. Auzîndu-ne un băiețuș-ospătar cu privire și atitudine impertinente ne explică folosîndu-se de un aer vag metafizic că nu scrisul a făcut ceva pe lumea asta. Îl cheamă Ciubotaru Victor, și dacă am putea l-am întreba, părinte fiind și om matur fiind, al cui este și cine l-a învățat să se poarte așa. Ne amenință că-l va trimite pe însuși „șeful” și pleacă. Dar șeful nu vine.

Ne prezentăm la șeful localului, se numește Apostol, și-l rugăm să ne permită să scriem în condica de sugestii și reclamații. Ce anume? Cine ești? Altă treabă n-ai? Stai la masă, viu eu, îmi explici și

apoi vedem. Ai buletin? I-l arătăm dar spune: O legitimație ai? Îi spunem că, din cîte știm, accesul la condica de sugestii și reclamații, nu trebuie condiționat de legitimații. Habar n-ai, spune. Singurul care știe aici sînt eu. Nu scrisul a făcut ceva, zice. Ei, așa înțelegem comportarea subalternului său Ciubotaru Victor. Odată intrați, prin amabilitatea unui

ospătar, stăm la o masă și-l așteptăm pe tovarășul Apostol. Deși se face ora 20 și deși este îmbrăcat în negru, tovarășul Apostol nu vine. Ne ducem la dinșul și-l rugăm să ne permită să scriem în condică. Nu, ne spune, ce-ar fi dacă în condică ar scrie fiecare derbe-leu venit de afară? Ne simțim mai mult cutremurați dar ne abținem căci ceva tot am aflat: tovarășului Apostol nu-i plac derbedeii. Tot e ceva. Dar înăuntru n-au intrat decît cei selecționați de către oamenii dinșului. Ce obiect are afirmația sa? Dealtfel, oficiantul sanitar Vasile Ionescu ne spuse, afară, unde altundeva, că aici, în această după-amiază, nu puțini oameni au fost bruscați și jignîți. Îi crețem, căci iată noi însine sîntem jignîți gratuit.

Îi spunem tovarășului Apostol că sîntem în mijlocul unui fapt de muncă, că deși este sîrbătoare și pentru noi, am ținut să fim în mijlocul oamenilor pe care-i slujim, a adevărului lor, a insatisfacțiilor lor. Cu un dispreț deloc ascuns, tovarășul Apostol strigă chiar că n-are timo pentru ziariști. Pe această cale îl asigurăm că la ore convenționale figurînd ca neotrivite am fost primiți de mulți oameni cu munci de răspundere și chiar mai solicitați de probleme, fiindcă e la mîntea oricui, nu poate avea mai multă treabă acest tovarăș Apostol, care păzește o condică și blochează accesul într-un local, decît să zicem un director general la „23 August”, I.M.G.B., sau oricare altă întreprindere.

Am auzit multe lucruri bune despre tovarășul Apostol. Acesta, de azi, nu e un lucru bun. Cum n-a fost bună nici atitudinea directorului comercial al trustului, Bălănescu, care, rugat de redacția noastră să ia seama la situația explozivă, tristă, de la „Pescăruș” s-a prevalat de faptul că orele de pauză sînt aprobate.

Este regretabil că un restaurant frumos, cu oameni serioși, cu bucătari și bucătărie de excepție să nu se poată așeza unei zile de sîrbătoare, să nu sarăfăcă pretențiile justificate ale oamenilor muncii. Căci clienții acestor tovarăsi sînt, aceasta-i situația, oameni ai muncii. Cu excepțiile de rigoare, firește. Excepții tot atît de regretabile ca și existența unor asemenea mentalități la „Pescăruș”.

EUGEN SECLEANU ■
Fotografii de ION PREDOSANU ■

Racul

Lăsați ciinii să fie ciinii!

Ce tristă, neverosimilă ar fi viața fără evenimente supranaturale... Cine credeți că m-a vizitat ieri dimineață, coborînd dintr-un elegant Mercedes? Lăbuș, în carne și oase, al treilea fiu al temutului Grivei, bulibașa ciinilor din mahala, prietenul copiilor și spaima infractorilor de drept comun.

Nu mai recunoaștem în Lăbuș un urmaș al furiosului și veselului Grivei; de la bun început m-a impresionat neplăcut eleganța vestimentară, purta o jachetă

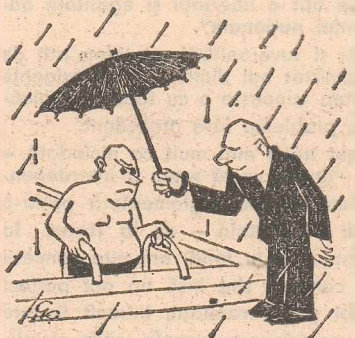

roșie, foarte cochetă, comandată pesemne la „Casa modei” sau la „Romarta ciinilor”. Se efeminase și el, atît de masculin odinioară; se comporta ca o domnișoară la primul bal. Nu părea nici ciine, nici om, cînd lătra, grasea pufin, consecința tețușilor de limba franceză încă neasimilată.

— N-are rost să mă prefac — izbucni Lăbuș, ascunzîndu-și, dintr-o explicabilă pudoare, coada și înghițîndu-și un firav lătrat. N-are rost să mă ascund, am ajuns să vorbesc omenește, pînă aici m-au batjocorit stăpînii mei. Ți se pare ciudat că vorbesc fără greșeli gramaticale?

Ca să fii sincer, nu mă miră nimic. Știam doar că Lăbuș se trage dintr-un neam de ciini inteligenți.

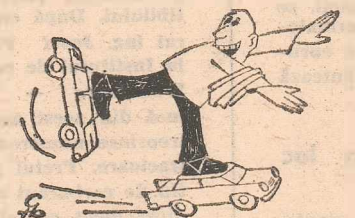
— Cum a început nenorocirea mea? Pot să zic și eu cum zic oamenii, „viața mea e un roman”. Mîncasem zdrăvăn, vecinii noștri făcuseră nuntă și-mi ghiftuiseră cotețul cu oase și moțaiam așa, cu mîntea pustie. Cu o noapte înainte avusesem un vis urît — se făcea că fusesem luat de un circ, unde eram dresat să învăț limba

engleză, dar acum, fiind sătul, coșmarul se destrăma. Dintr-o mașină luxoasă — nu știu ce marcă era, nu mă pricep la automobile, noi, ciinii umblăm în limuzine numai în desene animate — a coborît o pereche foarte dichisită.

Nu știu ce a urmat după aceea, nu știu ce a discutat stăpînul cu musafirii aia simandicoși, fapt este că m-am trezit în limuzină. Călătoream pentru prima oară într-o mașină, nu înțelegeam nimic, totul mă înfricoșa, iar noii mei stăpîni, altfel foarte distinși, mă scoteau din sărite cu giugiulele lor, de parcă eram păpușă nu dulău. De aici a început calvarul.

În primul rînd, m-am trezit fără coteț, dormeam în pat, lucru care mă scotea din sărite. Cîinele care susține că se simte bine dormind în pat, minte sau nu e ciine, cine știe ce corcitură... Zadarnic lătram eu ca nebulul să mă lase afară, să zburd, să mă zbungui în curte — stăpînii mei se făceau că nu înțeleg lătrăturile mele desperate; într-o zi mă trezesc și cu o pijama, să-mi fie noaptea cald. Mîncarea era prea fină pentru stomacul unui ciine, divinele, pietroasele oase dispăruseră cu desăvîrșire din meniu. Erau și meschini, îmi dădeau de mîncare numai după ce executam tot felul de giumbușlucuri. Mă obligau să mă țin de tumbă și de comitării, lucruri care nu cadrează cu demnitatea unui ciine. Am fost și eu odată la circ, cu noii mei stăpîni, să-mi văd niste colegi din Suedia. Veniseră aici în turne. Erau niște fandoșiți de ciini care se ambiționau să joace un meci de fotbal: mi s-au părut ridicoli. Domesticire, da, dresaj, nu — ăsta e punctul meu de vedere. Alți ciini mă invidiază, că am ajuns în centru, că mă plimb cu mașina, că nu mai mîncînc oase și conserve, că nu mai

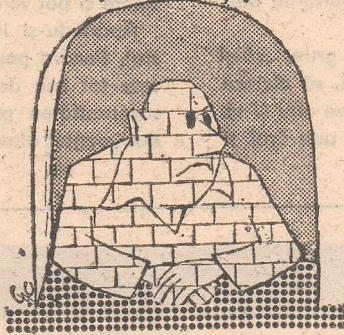
dorm în coteț ci în pat, că nu fac decît să-mi ridic coada de bucurie cînd sosesc stăpînii. Greșesc și acești ciini ignoranți, greșesc și unii oameni, ca de pildă, sclifosiții mei stăpîni. Ceea ce e bun pentru om nu e bun pentru ciine. Nu există ciine normal care să prefere patul unui coteț.

Lăbuș gemea de furie; îi ajunsese cuțitul la os!

— Nu mai pot. Cred că am să évadez, mă întorc în cotețul meu natal, la oasele mele, la stăpînul meu care mă lovea peste coadă. Nu mai pot să îndur viața asta mondenă, de snob. Mîine dimineață stăpîna mea mă duce la o expoziție — mă întîlnesc acolo cu cele mai valoroase potăi din toată țara. Speră să ia un premiu cu mine. Asta îi trebuie unui dulău scris cu mine? Expoziții și coupe de foudre? Nu se mai poate... Ce vor să facă din noi, ciinii? Bicieliști? Pianisti? Cîntăreji de muzică ușoară? Don Juani? Major-domi? Ajunge! Lăsați ciinii să fie ciinii!

TEODOR MAZILU ■

RECLAMAȚII

Un liric dă pe afară

Tovarășe redactor șef

În virtutea dreptului la replică, permiteți-mi să îmi exprim din acest colț de pagină al revistei ce o conduceți (despre permisele de conducere în Uniunea scriitorilor vom discuta altădată), în legătură cu articolul ce l-ați găzduit, referitor la persoana mea, intitulat „Lirica sub presiune” și subintitulat Un liric dă pe afară.

Încerc să mă obiectivez și de aceea îmi voi prezenta indignarea pe puncte:

1) Confratele Mătrășescu I. afirmă despre mine, la modul cel mai frust, că gem de talent. Să avem pardon, dar eu nu gem, igiena mea corporală și estetică poate figura și în revista „Sănătatea”, la publicitatea despre stațiuni balneo. În tot articolul, indiscutabil scris cu cianură, revine afirmația că sînt talentat. Nu, tovarășe redactor șef, nu sînt talentat. Tata, Dumnezeu să-l lerte, da! a avut talent, a avut funcții! Cit s-a mai zbutut el, săracul, să-mi găsească o dactilografă cu mașină Olivetti, cit a mai bătut pe la uși prin telefon!

2) Confrățiorul nostru, același Mătrășescu I., sustine că în lirica mea este lesne de depistat o platformă de atitudine estetică care probează o lectură asiduă, de la clasici la beatnici. Aiurea! Am rămas eu ce-am citit prin liceu, și asta numai după ce profesorul meu de română n-a primit trei camere confort, ci numai două și astea vagon, pentru că a început să mă înfunde cu kg. de 2 și 4, iar tata a spus că-mi modifică fizicul încît numai după buletin am să-l mai fiu fecior. Știu și acum fragmente din Scrisoarea III, din scrisoarea lui Neacșu către Cimpulung și scrisoarea lui Lache Tinjău, frunțașul clasei, către codașă clasei. S-a lăsat eu zile eliminate.

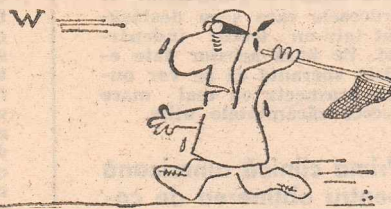
Nu citesc decît ceea ce scriu și asta fiindcă sînt obligat, nu? În timp ce scriu citesc ce scriu și asta a ajuns deja să mă exaspereze fiindcă nu găsesc soluția să nu citesc ce scriu. Ar mai fi o posibilitate: să nu scriu și să citesc, dar acum e tîrziu, sînt consacrat, nu pot să-i supăr pe cei care au cistigat o piine și de pe urma exegezelor ce aveau ca subiect persoana operei mele. După pensionare am vreme să citesc pînă n-am să mai pot, Nimic.

3) Într-un pasaj, grăsuț ca mărime, se afirmă că în concertul poeziei vocea mea este unică. Dacă m-ați auzi cîntînd „Lele, lele și iar lele”, adică de trei ori lele, scurt și cuprinzător, ați spune că perforatorul de asfalt este o dulce nebulie pe lingă corzile mele vocale. Chestiunea cu concertul m-a pus pe gînduri, considerînd-o ca o aluzie la faptul că nu prea frecventez concerte, dar are omul timp? Trebuie să mă întîlnesc cu cititorii, chiar dacă ei vor sau nu vor. Nu-i mai întrebă nimeni. Dar nici pe mine.

4) „Prin filiație directă, zice Mătrășescu, poezia Domniei Sale se revendică de la Rilke, Omar Khayyam, Omar Sherif, Valeriu Birgău”. Fals! Prin filiație eu mă revendic, cu acte în regulă de la bunicu-meu, Națu, dinspre mamă, Găgălaș, după tată, asta mi-i filiația, asta mi-i crucea!

În resturi, articolul mișună și abundă de laude, citate din mine și din alții care nu sînt citate, mi se aduc osanale, madrigale. De aceea, rog să binevoiti a publica scrisoarea mea deschisă, cu valoare declarată, să nu se nască impresia că eu cred tot ce se scrie despre mine, că doar nu sînt de azi, de ieri în cîmpul literaturii. Sînt de alaltăieri! Primiți vă rog stima, respectul și etcetera.

CORNEL UDREA ■

Caricaturi de:
GH. D. CONSTANȚINESCU ■
MIHAJ MATEI ■

Principiile relațiilor dintre state și rostul strictei lor respectări

S-ar părea că în lumea în care trăim și care a atins adevărate culmi de civilizație, a realizat nebănuite invenții, perfecționări tehnologice și modernizări de-a dreptul spectaculoase, cînd Omul a ajuns pe Lună, cel mai simplu și firesc lucru de pe pămînt ar fi ca între noi — oameni, națiuni, state — să funcționeze perfect relații întemeiate doar pe respect deplin, bun înțelegere și cooperare. Astfel am rezolva mai repede petele subdezvoltării și mizerabilele ei consecințe sociale, am înțelege mai bine că avuția mondială ne aparține tuturor, am pune capăt împărțirii ei atît de nedrepte și am face ca Omul să trăiască omeneste oriunde s-ar afla el pe această planetă.

În decursul istoriei, cauza nenumăratelor tulburări, privațiuni, umilințe și violențe, a conflictelor și bătăliilor dezastruoase au constituit-o gustul și setea de a fi stăpîn, inclusiv în gîndire, apucăturile de dominație și subjugare, tentația de jefuire și expansiune.

Urcînd în istorie și învățînd din ea, comunitățile chiar și înainte de a deveni state și națiuni s-au preocupat într-o măsură considerabilă pentru a se pune la adăpost față de fărîdelegi venind de dincolo de ele și pentru a da siguranță conviețuirii lor cu alții. De la aceste preocupări, trecute mai întîi prin forme cutumiere, s-a ajuns, cu timpul, la formularea unor reguli codificate apoi la scară internațională, în ceea ce numim principii ale relațiilor dintre state.

Formularea generală a acestor principii, menționarea lor expresă în tratate bilaterale și în chiar Carta O.N.U. n-a însemnat însă totdeauna și respectarea lor; ele au fost încălcate prea adesea, în diferite forme, inclusiv cele mai brutale și sub pretexte dintre cele mai străvezii.

Geniul uman care a impus totul în lumea aceasta — de la cea mai mică descoperire la cel mai rafinat act de cultură, de la organizarea cea mai simplă la revoluțiile sociale cele mai complexe — întîmpină, se vede, nu simple și nu puține dificultăți și obstacole în impunerea unei alte dar tot atît de adevărate și necesare revoluții adică respectarea strictă, totdeauna și pretutîndeni, de către toți și față de toți, a ceea ce constituie cerințe pe cît de elementare de atît de fundamentale ale raporturilor dintre state: independența și suveranitatea națională, deplina egalitate în drepturi, avantajul reciproc, neamestecul în treburile interne, cooperarea reciproc-avantajoasă, renunțarea la forță și la amenințarea cu forța.

„Viața demonstrează — declara tovarășul Nicolae Ceaușescu — că respectarea acestor principii este condiția sine qua non a păcii, a destinderii; orice știrbire a acestui tot dialectic, inseparabil, de norme internaționale poate determina convulsii grave în relațiile interstatale, poate genera oricînd conflicte, inclusiv infruntări armate.”

În acest spirit, România, Partidul Comunist Român au militat cu o rară consecvență pentru promovarea hotărîtă a acestor principii, pentru apărarea și întărirea independenței naționale a tuturor popoarelor, considerînd că aceasta constituie problema fundamentală a lumii de azi.

Dată fiind importanța excepțională a respectării principiilor relațiilor dintre state — pentru dezvoltarea liberă și liniștea fiecărei națiuni, pentru conviețuirea internațională și pacea lumii — aceste principii imuabile trebuie să aibă aceeași valoare în raporturile dintre toți; ele nu pot fi ajustate sau interpretate de la o țară la alta, în funcție de partener, forța lor de aplicabilitate nu poate fi limitată de apartenența la alianțe sau grupări, de diferențele de putere economică și militară, de invocarea unor interese a căror superioritate ar trece, chipurile, peste cele naționale și cu atît mai puțin de factori care pot produce euforii vremelnice în raporturile dintre unele state.

Nimeni nu este îndreptățit, nici singur, nici în grup, să-și aroge competențe exclusive în viața internațională, să dicteze altui popor cum să-și organizeze viața, să judece pe alții și să dea sentințe, să pretindă monopolul în a indica adevărul și minciuna, binele și răul.

Exercitarea principiilor privind relațiile dintre state și apărarea respectării lor o decide fiecare națiune la ea acasă prin forurile și organismele legale ale puterii; aceste principii nu pot face obiectul unor tranzacții, nu pot fi supuse voturilor altora pentru a le aproba, limita sau anula, ele nu pot crea, sub nici o formă și în nici o împrejurare, raporturi de subordonare ci numai de egală tratare și cooperare.

Afirmarea puternică a voinței popoarelor de a fi libere, rolul tot mai crescînd în viața internațională a tinerelor state, a țărilor mici și mijlocii, a celor în curs de dezvoltare, a statelor nealiniate sînt tot atîtea garanții că noile principii care trebuie să guverneze raporturile interstatale vor continua să fie impuse și generalizate, vor căpăta o adevărată și universală recunoaștere practică.

Promovarea unei politici active în vederea afirmării și generalizării principiilor noi în relațiile dintre state, a respectării dreptului inalienabil al fiecărui popor de a fi deplin stăpîn pe destinele și bogățiile sale, de a-și construi viața, de a-și elabora și aplica propria-i politică așa cum crede el că este bine nu constituie o lozincă agitatorică, expresia unor ambiții politice pasagere ci necesitatea cardinală a conviețuirii civilizate, a colaborării și securității internaționale.

Luptînd împotriva asupririi, a politicii imperialiste, partidele comuniste au luptat totdeauna pentru egalitatea în drepturi între oameni și națiuni. Iată de ce tocmai țărilor socialiste le revine misiunea istorică să dea un exemplu fără precedent de respectare riguroasă a principiilor care trebuie să guverneze relațiile dintre state. S-ar face astfel demonstrația că ampla dezvoltare a raporturilor dintre ele în cele mai diverse domenii, cooperarea largă și multiformă, unitatea țelurilor fundamentale, ideologia comună nu aduc nici un fel de atingere exercitării dreptului suveran indivizibil al fiecăreia, nu produc și nu impun transferuri sau limitări ale atributelor suveranității naționale. Printr-un asemenea exemplu s-ar arăta lumii întregi că numai în socialism se creează condițiile pentru afirmarea deplină a independenței și suveranității naționale, că între socialism și suveranitate nu există nici un fel de contradicție, că problema independenței și suveranității nu se pune altfel în socialism. **„Dacă e să acceptăm că ea s-ar pune într-un mod deosebit — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — aceasta este nu în sensul limitării independenței și libertății, ci în sensul afirmării depline atît a libertății și egalității oamenilor, cit și a independenței naționale.”**

Respectarea independenței și suveranității statelor, atît de necesară dintotdeauna, a căpătat noi dimensiuni și exigențe în zilele noastre cînd omenirea cunoaște o cu totul altă alcătuire și cînd se confruntă cu probleme fără precedent.

Este adevărat că în prezent trăim mai mult ca niciodată — și nici nu s-ar putea altfel — într-o vastă rețea a interdependențelor. Cooperarea internațională reglementată printr-o serie de documente juridice interstatale — de la Tratat la Convenție și Protocol — presupune, în fond, anumite concesiuni și cedări reciproce. Aceste concesiuni sînt însă un act perfect al manifestării independenței și suveranității, intrucît fiecare hotărăște liber, fără nici o constrîngere formele, căile și mijloacele cooperării sale cu alții.

Respectarea strictă a noilor principii în relațiile dintre state presupune înțelegerea dar mai ales acceptarea — și nu numai în declarații — a faptului că toate națiunile lumii sînt egale și că fiecare stat are dreptul suveran la gîndire, decizie și acțiune, că în viața internațională contează părerile tuturor, că ideile mari și adevărurile nu se nasc în locuri fixe și predestinate ci pot veni de pretutîndeni.

Apărîndu-și independența și suveranitatea proprie, fiecare stat, fiecare popor trebuie să înțeleagă că aceeași necesitate este tot așa de valabilă și pentru alții, că independența și suveranitatea proprie nu pot fi consolidate pe seama și în detrimentul altora.

DUMITRU ANINOIU ■

Mondo umano ?

Falsa obiectivitate

„1933—1945 : 55 milioane de morți” — se putea citi pe imensele și numeroasele pancarte ale celor 10 000 de oameni veniți la Strasbourg din douăzeci de țări ale lumii și care, la 21 aprilie a.c., au organizat un marș al tăcerii, protestînd astfel în fața probabilei prescrieri a crimelor naziste — în R.F.G. — și împotriva reinvierii fascismului. Cîteva zile mai tîrziu, la Bonn, președintele conducerii P.C. German protesta viguros împotriva sentințelor de achitare de către tribunalul din Düsseldorf a patru criminali din SS din lagărul de la Maidanek. Apoi, la începutul săptămîinii trecute, în cartierul Southal al Londrei, s-au produs incidente violente între membri ai grupului neonazist „Frontul Național” și londonezi ce condamnau activitatea grupărilor neonaziste din Marea Britanie. Desigur, cu tot conținutul lor lapidar, aceste știri, desprinse în citeva zile, sugerează amplexarea unei preocupări la ordinea zilei: activitatea și provocările elementelor neofasciste. Este un fenomen cu profunde implicații grave, care dă naștere la atîtea și atîtea întrebări. Dintre acestea, cea mai importantă ar putea fi: cum este posibil să se ignore (de uitare nu poate fi vorba) ceea ce s-a întîmplat între 1933 și 1945 ?

Și aceasta, nu doar pentru că au apărut în ultimul timp încercări de prezentare „obiectivă”, de detașare, a acelei perioade și a carierelor principalilor protagoniști ai epocii naziste. (Despre „Holocaust”, filmul TV care a stîrnit atîtea proteste, vom vorbi cu un alt prilej, fiind prea încărcate de neadevăr și de fals obiectivism scenele sale. Oricum, el se înscrie însă printre încercările de care vorbeam.)

Există și alte tentative, nu mai puțin costisitoare și cărora li s-a acordat o importanță deosebită. Între altele, o dovedește faptul că s-a recurs la cele mai diverse metode publicitare. De pildă, au fost trimise plicuri mai multor cetățeni. Ele conțineau oferta „Istoriei fascismelor — o colecție inedită și obiectivă”. Alte precizări: „De-a lungul istoriei vii și documentate a Germaniei, Italiei, Spaniei și Portugaliei, din anii '30 pînă la căderea dictatorilor lor, veți dispune într-adevăr de toate argumentele pentru a vă face o opinie. Argumente «pro» sau «contra», căci nimic nu e trecut sub tăcere, nici realizările pozitive ale acestor regimuri, nici excesele, nici chiar ororile”.

Să zăbovim mai mult asupra nuanțelor și a ordinii lor: „realizări pozitive și excesele, chiar ororile”. Evident, o asemenea „istorie” costă mult — 1 429,70 franci — dar e vorba de volume „legate magnifice, abundent ilustrate cu miniaturi — și atît de obiective”. Nu știm ce înseamnă în concepția autorilor respectivi, „a nu trece nimic sub tăcere”, dar, cu siguranță, ei nu scriu despre „1933—1945 : 55 milioane de morți” și nu arată cum s-a putut întîmpla așa ceva. La urma urmel, la atîta obiectivitate de care dau dovadă, încăpea și așa ceva. Sau nu se putea datorită obiectivității obiectivelor ?

DUMITRU CONSTANTIN ■

● FAPTE ȘI ZILE

Record

Geologii expediției care forează o sondă experimentală în Peninsula Kola au atins pentru prima oară în lume o adîncime de nouă kilometri în roci cristaline pure. Forajul se efectuează cu ajutorul unui turbobur de construcție sovietică. Sonda din Peninsula Kola va furniza oamenilor de știință materiale prețioase despre structura scoarței Pămîntului și procesele care s-au desfășurat într-un trecut îndepărtat. Pe baza acestor date există speranța că se vor putea prospecta cu mai mare succes zăcămintele utile.

Prima clinică americană pentru obținerea de copii în eprubetă

500 de femei și-au înscris deja numele la prima clinică

americană pentru obținerea de copii în eprubetă, care va începe să funcționeze în luna ianuarie a anului viitor la Norfolk, statul Virginia, au anunțat recent agențiile DPA și UPI. Unele dintre condițiile de acceptare a înscrierii femeii la o astfel de clinică — a anunțat dr. William Andrews, unul dintre medicii care participă la realizarea proiectului — privesc starea fiziologică a acesteia (să aibă un uter normal), atele se referă la starea civilă (să fie căsătorită) sau la sănătatea sotului (să fie perfect sănătos). Aceste informații au fost făcute publice în cadrul unei conferințe de presă organizate cu prilejul deschiderii Sesiunii anuale a ginecologilor și obstetricienilor americani, la care participă și medicul britanic Patrick Steptoe, unul dintre cei doi savanți care au produs vîlvă în lumea întreagă cu primul copil obținut în eprubetă. Step-

toe a precizat de altfel, tot în cadrul unei conferințe de presă, că încă nu există o garanție pentru succesul însămintării artificiale, rămîind încă multe probleme de soluționat. Procedul durează șapte zile, iar reușita depinde de numeroși factori. Întrebat despre starea primului copil obținut pe această cale în Marea Britanie, el a afirmat cu mîndrie că a trecut cu bine 50 de teste și se dezvoltă normal. În cadrul însămintării artificiale, ovulul uman se extrage prin operație din corpul femeii, se însămintează cu spermatozoizii bărbatului într-o eprubetă și apoi se transplantează în uter.

Uleiuri vegetale în loc de motorină

Cu toate că sună a utopie, din punct de vedere tehnic

este posibil ca motoarele diesel să funcționeze cu uleiuri vegetale. După cum atestă studiile și testele încheiate de curînd, motoarele diesel tradiționale pot funcționa fără probleme cu un amestec de 50 la sută ulei vegetal și 50 la sută motorină. Teoretic, este posibilă chiar arderea în motoare a uleiului pur de soia sau de rapiță, cu mici modificări. Aceste rezultate, afirmă Agenția austriacă de presă, pot fi de mare importanță pentru agricultori, în perioade de criză a combustibilului. După cum a declarat ing. Josef Pernkopf, de la Institutul de cercetări din Wieselburg — Austria —, încă din acest an vor fi întreprinse numeroase teste pe tractoare. Pretul acestui nou tip de carburant este mai ridicat decît cel al motorinei. Deocamdată...

Bradul nordic iubește tropicele

Un grup de cercetători suedezi au constatat cu surprindere că bradul nordic crește la tropice mult mai repede decît în Peninsula Scandinavă. Prima plantație de brazi a fost înființată în Liberia în anul 1975 și, spre surprinderea tuturor, arborii au început să crească foarte repede. Dacă ritmul lor de creștere urmează să rămîină în continuare același, în 12—15 ani brazilii respectivi vor atinge cu ușurință înălțimea de 25 de metri. În Suedia, pentru a ajunge la o asemenea înălțime, brazilii au nevoie de 60—120 de ani. Descoperirea poate avea urmări practice excepționale, specialiștii considerînd chiar că, prin plantarea brazililor în Africa, se poate compensa în mare parte criza de material lemnos din lume.

Ochii și urechile lumii

Clepsidra cu „nu-mă-uita”

S-au împlinit zece ani de când sonda spațială americană Explorer 38 a descoperit că Terra emite unde radio asemănătoare cu cele ale lui Jupiter, planeta a mai mare, ceea ce ducea la ideea unui același mecanism care ar sta la originea fenomenului. Viața nu s-a schimbat esențial din pricina acestei descoperiri. Nici nu era, probabil, cazul. Dacă din toate fleacurile astea cosmice ar decurge consecințe pentru viața de pe pământ, unde am ajunge?

S-au împlinit zece ani de la prima grefă de ochi omenesc, la spitalul din Houston. Donatorul se numea Hickman și murise cu o zi înainte. Primitorul, Madden, era proprietarul unui studio fotografic din Houston. Au apărut, imediat, multe controverse. A rămas însă neschimbată, în practica vieții mondiale, ideea ancestrală a ochiului pentru ochi și a dintelui pentru dinte. Grefa unui creier nu este și va fi imposibilă. E păcat?

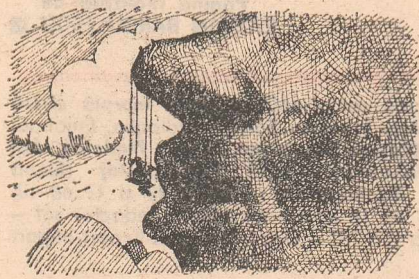
Tot zece ani s-au împlinit de când, la sfârșitul lui aprilie 1969, statuii lui Ahile, înaltă de 9 metri, plasată în Hyde-Park-ul londonez, i s-a furat frunza respectivă de viață. Grabnic i s-a pus alta, Ministerul lucrărilor publice anunțând, spre descurajarea oricărui alte tentativă, că dispune de un stoc apreciabil de asemenea frunze de viață statuară. N-a descurajat nimeni. Bine preparată, foaia de viață, cu sarmăluța ei, rămîne obsedantă, cit călcăiul lui Ahile în alte situații. De ce nu?

De asemenea, s-au scurs zece ani de când o mare manifestație organizată la Baltimore „pentru respectul decenței” a degenerat, repede, într-o bătaie cruntă, soldată cu 130 de arestați, 80 de răniți și un infarct — al unui polițist amestecat printre pumni. 600 de polițiști fuseseră puși să păzească mitingul acesta grandios intru slava decenței; numai că tinerii adunați acolo, decepționați amarnic de programul muzical, plictisiți în citeva minute de discursurile și rugile înalte de la tribună, au explodat, au început să se bată, singele a curs abundent, vitrinele au fost sparte și nu s-a mai înțeles nimic, de unde pleaseră și unde ajunseseră. N-ar fi trebuit să se uite ce se întâmplă când pină și amarita asta de decență e propovăduită cu plictis și mohoreală în idei. Țiți, s-a uitat și asta.

În sfârșit, se împlinesc 413 ani de când, la 7 mai 1566, cavalerul Louis-Le-Grand, din vechea Țară de Jos a Dauphiné-ului francez, anume din Saint-Paul-Trois-Châteaux, revenit dintr-o misiune în care-l trimisese regele său, Charles al IX-lea, s-a întors la curte cu brațele pline de lăcrămoare, culese din păduricea sa. După ce a dat seamă de expediția sa, Cavalerul a oferit florile regelui și i-a spus: „Sire, florile să vă poarte noroc”. Nimeni nu mai făcuse așa ceva pe Terra care emitea, și atunci, ca Jupiter. Charles al IX-lea s-a apucat să împartă florile, fir cu fir, celor din jur, urindu-le toate bune. Cum-necum, mister sau halucinație, gestul a rămas printre oameni — în timp ce alte idei și structuri, mult mai solemne și mai grave decât un ghiocel, au pierit ca dinosaurii. Lăcrămoara oferită de Mai — nu. Mai e o șansă. Mică, plâpindă, pe măsura noastră de „nu-mă-uita”, ascunsă în pădurea imensă a Universului, sub o ferigă apăsătoare ea un baobab.

RADU COSAȘU ■

Lumea se amuză

(Din revista N.B.L., Republica Democrată Germană)

Firul de păr al apartheidului

În fanatismul lor, dus la paroxism, ei cred că pot cumpăra și istoria. Istoria și, mai ales, conștiințele. Ei continuă să creadă cu încăpăținare că rasa, culoarea pielii mai pot justifica și în acest secol inegalitățile în fața vieții, că-și pot permite să stopeze evoluția firească a omului. Toate acestea, în numele unor legi de ei inventate și numai de ei știute, al acelor legi cu care intruși și-au justificat în toate timpurile bestialitățile.

...Dar să trecem la fapte. Sensibilizat de... lipsa de receptivitate manifestată în lume față de politica de apartheid, așadar față de forța reacționară dirijată de o minoritate rasistă împotriva unei majorități de culoare, regimul ilegal de la Pretoria și-a propus, în urmă cu citiva ani — pe vremea când John Vorster era numai prim-ministru — să „vîndă” în Occident o altă imagine despre el. Cu alte cuvinte, să facă presiuni asupra opiniei publice din unele din aceste țări cu scopul de a o convinge că, una peste alta, regimul sud-african este onorabil. Fapt echivalent, dealtfel, cu încercările ce se fac atît la Pretoria, cît și la Salisbury, de intensificare a agresiunii spirituale împotriva poporului african.

Să revenim. Planul de bătaie al „uma-niștilor” de la Pretoria prevedea în esență finanțarea în străinătate cu fonduri secrete — circa 80 de milioane de dolari — a citorva operații: cumpărarea de ziare sau societăți particulare de televiziune, constituirea de grupe de presă, participarea la canoate electorale, diverse alte mituri. Urmarea, după numai cinci ani? La Washington, o comisie a Camerei Reprezentanților a deschis o anchetă pentru a afla dacă polițienii americani au fost sau nu corupți de funcționarii sud-africani. La Londra se fac, de asemenea, cercetări, iar la Paris este liniște numai în aparență. Dezvăluirea publică a acestei afaceri verzoase a provocat, după cum era de așteptat, multe incurcături și dureri de cap, mai ales la Pretoria. Ministrul infor-

mațiilor, Mulder, una din „speranțele” lui Vorster, a demisionat și s-a retras din viața publică, iar generalului Van Den Bergh, șeful serviciilor secrete sud-africane, pus pe dezvăluiri, i s-a retras chiar în aceste zile pașaportul. Grijuie să curme cit mai repede scandalul, o așa-zisă comisie de anchetă oficială i-a găsit nevinovați pe toți membrii actualului guvern. Numai că, tot în aceste zile, Eschel Rhodie, care s-a ocupat, de asemenea, de „cucerirea ideologică” a Occidentului și care a fugit în Europa, a acuzat recent, la televiziunea britanică, pe șeful statului, pe primul ministru Pieter Botha și pe alți miniștri de a fi fost la curent de mult timp cu activitățile sale. Între altele, și o afacere de vânzări către Africa de Sud, în ciuda embargoului occidental, a unui mare stoc de mitraliere italiene Beretta. În plus, tot zilele trecute a fost asasinat un anume Robert Smit, la curent și el cu multe lucruri neconvenabile acum regimului. Greu de spus, în aceste condiții, cit timp va fi liniște la Pretoria după farsa judecătorească anunțată recent.

Ceea ce surprinde în toată această afacere murdară nu este atît disperarea cu care unul din cele mai odioase regimuri pe care le-a cunoscut omenirea încearcă să supraviețuiască, sfidînd cele mai elementare norme ale eticii, cit, mai ales, ușurința cu care și-a pus în aplicare planul. În Statele Unite, după o tentativă eșuată de a cumpăra „Washington Post”, sud-africani s-au descurat mai ușor în California, unde reușesc să ia controlul asupra unui canal de televiziune și a cotidianului „Sacramento Union”. Ei „vîndă”, de asemenea, mai multe publicații în Anglia, iar în Franța cumpără o parte din acțiunile Noii societăți de presă — apărută în condiții destul de dubioase și care, dealtfel, a dat în scurt timp faliment cu o pierdere de 6 milioane de franci — și reușesc să creeze o stranie asociație a prietenilor comunităților sud-africane, albe, bineînțeles.

Așadar, un scandal în floare, care a trecut deja granițele țărilor amintite, stîrnind indignarea, pe deplin justificată, a opiniei publice. Condamnaabile stări de lucruri, după ce, cu puțin timp în urmă, au fost prezentate o multitudine de date și situații profund incriminatorii pentru regimul sud-african, cînd apartheidul a fost pus pe banca acuzării în cadrul anului internațional de luptă împotriva sa, proclamat de O.N.U. Neiertătoare acuzații, în același timp, la adresa acelor cercuri occidentale care se pun în slujba unui regim ilegal și de o agresivitate greu de imaginat. Un regim care îl are pe conștiință pe cei 600 de morți de la Soweto, oraș-satelit al Johannesburgului, devenit în anul 1976 simbolul acțiunilor anti-apartheid, care are, de asemenea, pe conștiință, atîția lideri de culoare, „sinuci-gași” asasinați de poliție. Un regim care cultivă, în același timp, unele dintre cele mai crunte discriminări, în ale cărui documente oficiale scrie, negru pe alb, că „este ilegal pentru un alb și un om de culoare să bea împreună o ceașcă de ceai, dacă nu s-a obținut o autorizație specială în acest sens”, „inventatorul” sinistrei operații a „bantustanizării”, în scopul limitării accesului — și așa restrîns — al africanilor în zonele „albe”. Un regim care ocupă ilegal teritoriul Namibiei și care, împreună cu cel la fel de odios de la Salisbury, a stîrnit din nou în ultimul timp protestul opiniei publice mondiale pentru un întreg șir de acte agresive, soldate cu victime omenesti — mai ales, printre bătrîni, femei și copii — și serioase pagube materiale pe teritoriile Angolei, Mozambicului, Zambiei și Botswanaei.

Autorii practicilor rasiste se încăpățînează să creadă că pot menține un mare anacronism al zilelor noastre prin lagăre de concentrare și farse electorale, prin atacuri împotriva unor state independente. Numai că acțiunile disperate prin care ei încearcă să se salveze, inclusiv amintitele „ofensive ideologice”, nu fac decît să le grăbească inevitabilul sfîrșit.

DUMITRU AVRAM ■

Dansul apropie

Dansul cunoaște o epocă renașcentistă. „Yes Sir, I Can Boogie” răsuna tot mai irezistibil, și nu numai din boxele amplificatoarelor. Sute de mii de asemenea răspunsuri se dau, într-un singur minut, pe tot cuprînsul globului, la tot atîtea întrebări adresate partenerelor.

În R.F. Germania, răspunsurile la clasică invitație „Darf ich bitten?” ating cifre demne de invidiat. O anchetă efectuată de Institutul demografic din Alensbach, relevă, astfel, că dacă în 1977 abia 18 la sută din populația țării găsea că este plăcut să dansezi, în 1978 acest procent s-a ridicat la 21, pronosticurile pentru anul în curs fiind și mai incurajatoare.

Statisticile arată că, în R.F.G., 650 de școli de dans și 1 200 de profesori ai acestor subtile arte instruiesc, anual, 1 300 000 de oameni, încasînd din acest onorabil efort 100 de milioane de mărci. Ca o recunoaștere a unei asemenea intense preocupări, Congresul internațional al profesorilor de dans — „Intako 79”, a fost organizat, săptămîna trecută, la Hamburg, sub sugestivul motto — „Dansul apropie”. Schimbul de experiență realizat de cei 800 de delegați s-a concentrat asupra temelor majore ale dansului modern, singurul capabil, în opinia canadianei Juliane Lau, metodistă în terapeutică pașilor ritmați, „să elibereze de poveri corpul și spiritul uman”.

Îngrijorați de povara trupeză, tot mai accentuată, a ostașilor din Bundeswehr, medicii militari ai acestuia au urmărit lucrările lui „Intako 79” cu sufletul la gură. Cu speranța că, eventual, dansul i-ar putea face pe soldații vest-germani să revî-

nă la silueta cerută de regulament. „Soldații Bundeswehrului, de toate gradele, devin tot mai grași” scrie „Süddeutsche Zeitung”. Și aceasta în ciuda strădaniilor tenace depuse de medicii unităților pentru a-i menține în limitele greutății ideale, prescrise de serviciul militar. Chiar ordinul dat soldaților de a se comporta la masă „ca niște oameni rezonabili” — arăta un purtător de cuvînt al ministerului apărării — nu a avut mai mult succes.

S-a constatat că manevrele militare ridică considerabil pofta de mîncare. Or, acestea, grație preocupărilor N.A.T.O., n-au lipsit soldaților vest-germani. „Artic Express”, „Wilde Jagd”, „TAM 78”, „Open Gate”, „Flight International”, „Cold Fire”, „Bold Guard”, „Certain Shield”, „Saxondrive”, „Crested Cap”, „Autumn Forge”, „Reforger 79”, „Certain Sentinel”, „Ardent Ground”, „Blauwe Donau” — sînt doar citeva din numeroasele exerciții militare desfășurate în ultimul an și care au făcut ca apetitul membrilor Bundeswehrului să coste oficialitățile de la Bonn aproape o jumătate de miliard de mărci. De fapt, nici nu este o cifră prea mare, comparativ cu imensele pagube materiale pe care le provoacă, în fiecare an, manevrele militare. Numai într-o singură toamnă, de exemplu, cea a lui 1978, exercițiile N.A.T.O. de pe teritoriul R.F.G. au produs daune în valoare de 40 milioane de mărci.

„Blauwe Donau” — „Dunărea albastră”. Trecerea de la pașii cadențați ai manevrei militare la ritmul săltat al celebrului vals este, așadar, mai mult decît de dorit. Și nu numai de soldații Bundeswehrului.

VASILE CRIȘU ■

PARADOXURILE SUPERCIVILIZAȚIEI

În fiecare an, peste 2 000 tone de droguri trec din ascunzătorile traficanților în depozitele polițiilor de pe toate meridianele... O captură, anuală, de două milioane de kilograme de stupefiante oferă o imagine cit se poate de elocventă asupra circulației reale a morții albe, care traversează zeci de filiere pentru a distruge, lent și sigur, milioane de destine. Pe ciaviatura lugubră a gradelor de tarie ale drogurilor, halucinozenele intense își dau mina cu cele... „slabe” în tentativa, cel mai adesea reușită, de a forța maniera de intrare pe piață. În S.U.A., un fost anestezic, bine amestecat cu marijuana, răsare din toate colțurile sub numele, predestinat, de „praful ingerilor”. Agenția France Presse nota, oferînd detalii paralizante: „După cum afirmă autoritățile, «angel dust» («praful ingerilor», în versiune originală) a fost cauza directă a sute de decese și tinde să devină un produs din ce în ce mai cunoscut în liceele marilor orașe americane. Pentru medici, acest drog are efecte imprevizibile, adeseori mortale atunci cînd dozele sînt mari. Drogul creează frec-

Dozele disperării

vent amnezii parțiale, stări prelungite de comă, sau declanșează violente crize de schizofrenie.”

James, în vîrstă de 26 de ani, și-a ucis mama lovînd-o cu sălbăticia. A doua zi el nu-și mai amintea nimic, nici măcar că scrisese pe pereții apartamentului: „Îmi iubesc mama și nu vreau s-o omor”. Charlie, de 18 ani, era pe punctul să-și omoare prietenul după ce acesta îi oferise o țigară bine îndesată cu „praful ingerilor”. Sally, 17 ani, se află într-o stare disperată, nu poate să vorbească, la patru ani după ce a încetat să mai consume droguri.

Se discută, pe drept cuvînt, dacă nu cumva piața drogurilor țări a fost studiată, cu o exclusivitate periculoasă, în dauna pieței drogurilor „ușoare”. Împărțirea drogurilor în două categorii, cu efecte mai mult sau mai puțin puternice, deci mai

mult sau mai puțin periculoase pentru sănătate a constituit obiectul unor vii controverse, departe de a fi soluționate. Cunoscutele și catalogate sînt numai efectele extrem de nocive ale drogurilor „forte” ca L.S.D., opiu, morfina, cocaina. În schimb, efectele așa-numitelor „droguri ușoare” nu au constituit vreme îndelungată decît obiectul unui număr redus de studii, și acelea incomplete. Se pare totuși că marea facilități în accesul la prima treaptă a infernului o prepară pe cea de-a doua.

Experții au început să tragă semnalele de alarmă, astfel încît — mai bine mai tirziu decît niciodată — a devenit limpede că marii consumatori de heroină au fost, inițial, fumători „plictisiți” de marijuana. După cum relatea „Le Monde” un nou pericol devine din ce în ce mai evident — traficul de cocaină. Se

Trei surori al căror nume a intrat aproape în legendă — le-am numit pe surorile Charlotte, Anne și Emily Brontë așa cum ni le înfățișează o imagine a epocii, și trei tinere și talentate actrițe — Isabelle Huppert (Anne), Marie-France Pisier (Charlotte) și Isabelle Adjani (Emily) care vor încerca în filmul francezului André Téchiné despre fiicele pastorului din Yorkshire să recreeze viața plină de mister și nu mai puțin insolita carieră literară a acestora. Deși încă în lucru, despre acest film se vorbește mult.

apreciază că traficanții americani au realizat profituri de un miliard de dolari de pe urma comercializării cocainei, deși poliția S.U.A. a confiscat 750 kilograme din acest stupefiant. Situație cu atît mai gravă cu cît specialiștii apreciază că acest drog este unul dintre cele care creează cel mai puternic necesitatea de a fi luat în continuare. Totuși, el continuă să circule într-o cantitate imensă, atît în S.U.A., cît și în Europa occidentală.

Cifrele care marchează linia ascendentă a disperării în doze trag după ele un tot mai lung șir de zero-uri. Piața fabricării își dovedește o mare capacitate de absorbție și se pare că nu i se va putea pune punct prin mijloacele modeste și, pînă la urmă banale, ale perfecționării echipelor anti-drog. Dozele morții se produc și se cumpără în virtutea unei necesități asigurate de un sistem. Este un ciclu perfect care își menține o logică de fier și o asemenea logică nu poate fi oprită la vamă...

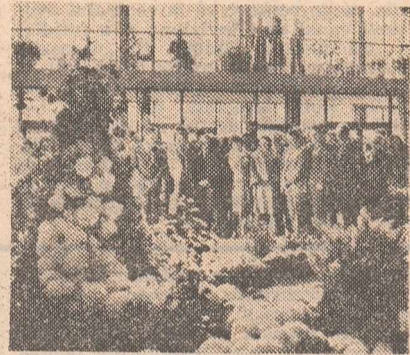
RADU BUDEANU ■

Simfonia lalelelor

● Vineri 27 aprilie, în municipiul Pitești, în cadrul manifestărilor prilejuate de Festivalul național „Cin-tarea României”, oaspeți de seamă din toată țara au fost invitați să participe, alături de localnici, firește, la momentul inaugural al celei de a doua ediții a „Simfoniei lalelelor”. Organizată de Comisia centrală de floricultură, dendrologie și arhitectură peisagistă și Consiliul popular al municipiului gazdă, simfonia aceasta multicoloră își propune să difuzeze experiențe, să stimuleze preocupări și să angajeze într-un efort conjugat tot ceea ce poate contribui la diseminarea prezenței florilor în viața noastră de toate zilele. A florilor ca simbol al gingășiei și sensibilității, arhitect subil al elevării raporturilor interumane, dar și a florilor ca resursă de oxigen și de prospețime necesară satelor și orașelor noastre. Scopul acesta a fost limpede exprimat chiar la deschiderea manifestării, în cuvintele rostite de către tovarășul prof. dr. ing. Ion Ceaușescu, adjunct al ministrului Agriculturii și Industriei Alimentare, președintele Comisiei centrale, și Valeriu Ni-

colescu, primarul municipiului Pitești, la verisarea expoziției floricele amenajată în incinta Casei de cultură a sindicatelor, în dezbaterile mesei rotunde privind „tendințele moderne în activitatea dendro-floricolă”, organizată la sediul Trustului pomiculturii, ca și în celelalte acțiuni programate pentru cele trei zile ale „Simfoniei lalelelor”.

Bucurându-se de sprijinul direct al autorităților centrale și județene, atât în perioada de pregătire, cât și la desfășurarea propriu-zisă, la care au participat primul secretar al județului de partid Argeș, Ion Sirbu, și vicepreședintele Comitetului pentru Problemele Consiliilor Populare, Ion Gheorghe, „Simfonia lalelelor” rămâne o inițiativă științifică și edilitară deosebit de valoroasă. Ea a prilejuit o adevărată întrecere între cei mai prestigioși cultivatori de flori din țară — au fost prezente în expoziție 14 unități — între cei mai pricepuți arhitecți peisagiști și o sursă extrem de bogată în sugestii pentru gospodăriile marilor noastre orașe reprezentate cu toții, aici, la Pitești. Indreptățite motive ca la cea de a treia ediție să ne prezentăm cu brațele și mai încărcate de flori...

● Iată cum se mută munții! În masivul Căliman oamenii și-au propus să mute muntele Negoiul pentru a pune în valoare zăcămintul de sulf din adâncuri. Utilajele gigant de excavat mușcă pământul cu cupa lor uriașă de 4,6 metri cubi. Autobasculantele „Belaz” de 27 și 40 de tone transportă cantități impresionante de rocă. Asta e menirea lor. Și peste toate acestea, oamenii. Iată-l, de pildă, pe tânărul Aurelian Chiforescu care are 18 ani, 42 de kilograme și 1,55 metri înălțime. A ținut morțiș, cu tot suflul, să lucreze pe un „Belaz”. Ei bine, cantitatea de rocă pe care o transportă el, zilnic, cu „Belazul” reprezintă cam de 13000 de ori greutatea sa. Poate de aceea oamenii îl numesc „volnicul din Călimani”. Nu poate, ci sigur.

● În riurile Vilsan și Argeș, a fost descoperit un pește, numit de oamenii din părțile locului Sforetu sau Popete, care este urmașul unei specii de acum 60 de milioane de ani.

● La a VI-a ediție a Tîrgului Internațional de primăvară și la a III-a ediție a Salonului Internațional al chimiei, ce vor fi inaugurate nu peste multă vreme la pavilionul din Piața Școlii, vor participa peste 500 de firme din 31 de țări, din care 20 cu pavilioane oficiale, iar România, prin intermediul a 27 de întreprinderi de comerț exterior, va prezenta produse realizate de peste 150 de centrale industriale, unități de producție, de cercetare și proiectare.

● „BARO PODOGRAFIC”. Este denumirea unui aparat medical creat de doctorul Ion Stroescu de la Centrul de reumatologie din București, aparat cu ajutorul căruia se pot prevedea deformări ale picioarelor, permițându-se astfel intervenția în timp util. Aparatul măsoară, afișează și înregistrează numeric presiunile exercitate pe suprafața plantară a picioarelor, facilitând depistarea tulburărilor funcționale înaintea apariției deformățiilor.

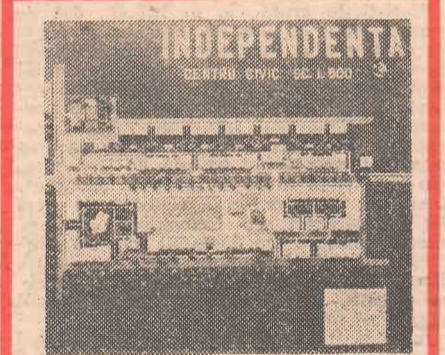
● Revista „Ramuri” atrage atenția asupra citorva arbori — monumente ale naturii, cum sînt frasinul de la Jitianu, de pe timpul lui Matei Basarab, ulmul multiseclar de la Motoci și doi stejari din Bulzești. Se cer grabnic măsuri de ocrotire.

● Din două în două duminici, Administrația de stat Loto Pronosport organizează Loto 2. Jucătorii sînt mulți și câștigul lor (cînd îi ajută șansa) apare ca fiind bun. Ca și al pomenitei instituții, dealtfel. Ceva nu pricepem: extragerea are loc la ora 17 și nu se televizează, nu se anunță la radio. Numerele câștigătoare pot fi aflate la telefonul 05 și 051 (pentru bucureșteni). Cu condiția ca Administrația de stat Loto Pronosport să le comunice imediat tovarășelor de la telefoane. Ceea ce se întîmplă foarte rar.

● Urmărindu-se să se promoveze la toți elevii optimismul și dorința de autodepășire, la Școala generală din Frumușeni (Arad) s-a introdus premiul trimestrial la obiecte de învățămînt, „Cel mai bun la matematică”, „Cel mai bun la activități practice” și așa mai departe, și pentru calitățile morale și de comportament. „Cel mai bun coleg”, „Cea mai bună comportare” etc. Urăm elevilor din Frumușeni cit mai mult optimism pînă la vacanța de vară.

● Două importante descoperiri arheologice în Dobrogea. Prima, în raza orașului Medgidia. Pe traseul canalului Dunăre-Marea Neagră s-a descoperit o stațiune neolitică ce cuprinde urme de cultură materială, care atestă o importantă așezare aparținînd culturii Hamangia. În interior s-au descoperit unelte, microlite, diverse obiecte — dovezi care atestă trecerea de la paleolitic la neolitic — și ele formează atenția tînărului arheolog Puiu Hașoti. A doua, lângă comuna Castelu. Este vorba de o așezare feudal timpurie, strîns legată de incheierea marelui proces etnogenetic românesc, rezultată în urma săpăturilor făcute de arheologul Adrian Panaitescu. O așezare fortificată, plasată în apropierea valurilor de apărare dintre Cernavodă și Constanța, care se circumscrie deci aceluiași eveniment istoric care au determinat Imperiul bizantin să ia energice măsuri de apărare împotriva unor popoare migratoare, cum ar fi pececișii, uzii, cumani.

● Zilele acestea a avut loc, la Slobozia, o interesantă manifestare culturală, care a atras atenția unui numeros public din capitala județului Ialomița: prezentarea culegerii de schițe și nuvele „În văpaia lunii”, scriitorul Fănuș Neagu fiind de față ca invitat al orașului, și vernisajul expoziției pictorului Mihai Bandac, intitulată „Anotimpurile”. Au vorbit: criticul literar Mihai Ungheanu și criticul de artă Virgil Mocanu. Dacă în ceea ce privește scrierile lui Fănuș Neagu (succesul de librărie a fost mai mult decît notabil, peste 15000 de exemplare „dispărînd” în numai cîteva zile) cititorii se reîntîneau cu un material literar reeditat, în cazul pinzelor lui Mihai Bandac a fost vorba despre o premieră, pictorul alegînd, așa cum a declarat în scurta sa alocuțiune, din motive sentimentale (explicabile pentru un om din nordul țării, statornic emoționat de misterul întînșelor cîmpii ale Bărăganului) orașul Slobozia ca început al unui traseu mai lung, prin țară, pentru a propune amatorilor de artă plastică un ansamblu tematic riguros structurat pe tema anotimpurilor, tratat în maniera care-i este atât de proprie autorului.

● În 1879 de armîndeni, trei sate din ținutul Galațiului — Braina, Măxini și Peneu — s-au unit și au primit numele „Independența”, cinstind astfel eroismul românilor la 1877. Iar acum, împlinindu-se un veac de la acest gest simbolic, fiii satului, răspîndiți prin toată țara, se întorc să serbeze evenimentul. Și, ca semn de respect și dragoste pentru istoria veche și nouă a locurilor lor natale, cel mai în vîrstă sătean va planta, lângă stejarul sădit în urmă cu un secol, un stejar tînar. În fotografie, viitorul centru al „Independenței” la stadiul de machetă.

● Duminică, la Ciuzbaia (Maramureș) Ana și Gheorghe Grigor au împlinit jumătate de veac de cînd și-au jurat credință pînă la adînc bătrîneți, cu acte în regulă. Și s-au ținut de cuvînt. Amîndoi au 80 de ani, copiii, nepoții și strănepoții i-au felicitat la nunta de aur, iar ei și-au jurat credință în continuare. Ii felicităm și le dorim să sărbătorească la fel și centenarul.

● S-au împlinit în aceste zile doi ani de cînd Mihai Firulescu, constructorul cu marca nr. 1, și echipa sa au acostat pentru prima dată la malul insulei Ostrovul Mare, așezînd pe pămîntul sterp și denivelat, temelia șantierului hidrocentralei „Porțile de Fier II”. Au urmat imediat ridicarea coloniei muncitorești, a atelierelor, secțiilor, a stațiilor de betoane și a primelor obiective ale viitorului oraș turistic. Ultima ispravă a constructorilor de la Dunăre: construirea digului batardou a cărui cavă va fi complet închisă în aceste prime zile ale lunii.

● Un perete al blocului K1 din cartierul Plevna din Dorohoi, bloc obișnuit, cu patru etaje, are o zugrăveală inedită. Desenul reprezintă cunoscuta emblemă olimpică — torța și cele cinci cercuri — iar în interiorul fiecărui cerc se află cite o literă, astfel că, pe întregul perete, citești: NADIA. Ideea aparține zidarului Dumitru Zgîmbău, unul dintre cei mai buni meșteri din oraș, care a realizat-o, împreună cu băieții din echipa lui, prin muncă voluntară. Întrebat fiind cum de i-a dat prin cap așa ceva, D. Zgîmbău a răspuns: „Este modul nostru de a face gimnastică în producție”.

● „Si acasă, și pe stradă” se intitulă frumoasa carte pentru copii, scrisă și desenată de Dan Bihoreanu — prima apariție românească în acest „An internațional al copilului” — pe care autorul și-o prezintă astfel: „Carte de copil cuminț, care-n chipuri și cuvînte, cu răbdare, fără sfadă, te învață cu folos tot ce-i bine și frumos și acasă și pe stradă”.

● Pe platforma industrială a Combinatului petrochimic Teleajen, a intrat în funcțiune cea de-a opta instalație de producere a cotelui din petrol, cea mai modernă și cea mai mare instalație din țară. Printre constructorii ei se numără și veteranul coxerilor românești, maestrul Ion Pătrănescu, omul care a participat direct la construirea și punerea în funcțiune a tuturor instalațiilor de coxare din țară.

● Luni s-a deschis la Bacău Salonul republican al umorului. În cadrul expoziției, de carte. De asemenea, a avut loc și o de artă Ion Frunzetti, au fost expuse caricaturi, afișe, acuarele, grafică, ilustrație de carte. De asemenea, au avut loc și o serie de alte manifestări — întîlniri cu artiști plastici, cu poezi, o gală a filmelor de artă și animație, recitări etc. — care au întregit acest eveniment cultural în premieră băcăuană.

● La realizarea acestei pagini au colaborat și colegii noștri de la ziarurile județene: Radu Căjvănceanu („Clopotul” — Botoșani), Teodor Mateescu („Viitorul” — Drobeta-Turnu Severin), Gheorghe Pârja („Pentru socialism” — Bala Mare), Mihai Țîntar („Zori noi” — Suceava), Roni Căciularu („Steagul roșu” — Bacău) și Dan Vasilescu („Flamura Prahovei” — Ploiești).

Pagină realizată de RAZVAN BARBULESCU

● Teatrul bucureștean „C. I. Nottara” i s-a decernat de curînd „Diploma pentru cea mai bună formație teatrală străină” din cadrul „Festivalului măștilor” de la Morelia (Mexic), pentru prezentarea, în 1978, a spectacolului cu piesa „A opta zi dis-de-diminează”.

● În acest număr, reproduceri din expoziția ION GHEORGHIU. Ciclurile „Grădini suspendate” (pictură) și „Himere” (sculptură). Fotografiiile aparțin lui VASILE MINECAN

FLACARA Redacția: București, Piața Școlii 1, căsuța poștală 3312, Oficiul 33, cod 71341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20, interioare: Probleme social-politice și de morală civică (Nicolae Cristache, Ilie Purcaru, Răzvan Bărbulescu, Dumitru Eliade, Doina Fruntelată) — 1619; Noul în procesul muncii (N. Gr. Mărășanu, Nelu Ionescu, Sorin Postolache, Emanuel Victor Niță) — 1618; Scriori, anchete cetățenești (Eugen Secseleanu, Marga Nedelea, Adi Cusin, Horia Pătrașcu, Mircea Fădoreanu, Dorin Gherghinescu, Dumitru Graur) — 1787 și 1788; Cultură — cenacul (George Arion, Adrian Dohotaru) — 1618; Fotoreportaj (Elena Gnera, Ion Predașanu, Aurel Mihailopol, Vasile Minecan) — 1595; Secretariat de redacție interior 1783; secretar responsabil de redacție (Tudor OCTAVIAN — 17 63 16 și interior 18 22 96 și 17 60 10 interior 1822. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Școlii” presă, P.O. BOX — 136-137, telex: 1 12 26, București, str. 13 Decembrie nr. 3

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU